

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-04-6961-4/26
Sarajevo, 05.03.2026. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14- Novi prečišćeni tekst i 37/14 -Ispravka)Vlada Kantona Sarajevo, na **118. sjednici održanoj 05.03.2026. godine**, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se prijedlog Odluke o odobravanju „Posebnog programa konsolidacije poslovanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „GRAS“ d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja preduzeća do 2030. godine“.
2. Prijedlog Odluke iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo na nadležno odlučivanje.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

P R E M I J E R

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo,
6. Kantonalno javno komunalno preduzeće „GRAS“ d.o.o. Sarajevo (putem Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo),
7. Evidencija,
8. A r h i v a.

Na osnovu čl. 18. stav 1. tač. b) i m) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) i člana 23. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 45/25), Skupština Kantona Sarajevo, na _____ sjednici održanoj _____ 2026. godine, donijela je

PRIJEDLOG

ODLUKU

**O ODOBRAVANJU POSEBNOG PROGRAMA KONSOLIDACIJE
POSLOVANJA KANTONALNOG JAVNOG KOMUNALNOG PREDUZEĆA „GRAS“ D.O.O.
SARAJEVO SA PLANOM RAZVOJA POSLOVANJA PREDUZEĆA DO 2030. GODINE**

I

Odobrava se Poseban program konsolidacije poslovanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „GRAS“ d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja preduzeća do 2030. godine (u daljem tekstu: Program).

Ova Odluka se donosi radi konsolidacije poslovanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „GRAS“ d.o.o. Sarajevo i mogućnosti zaduživanja po osnovu vanjskog duga u svrhu finansiranja posebnih programa odobrenih od strane Skupštine Kantona Sarajevo.

II

Zadužuju se Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo i Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „GRAS“ d.o.o. Sarajevo za provođenje mjera razvoja i aktivnosti na ekonomsko finansijskoj konsolidaciji poslovanja preduzeća definisanih Programom, svako u okviru svojih zaduženja i nadležnosti.

III

Finansiranje Programa će se vršiti iz vanjskog zaduživanja i drugih izvora finansiranja u skladu sa usvojenim budžetima Kantona Sarajevo i planovima poslovanja preduzeća Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „GRAS“ d.o.o. Sarajevo za periodu 2026 - 2030. godina.

Ukupan iznos finansiranja Programa se procjenjuje u iznosu od 330 mil KM.

Programom je predviđeno finansiranje izmirenja dugovanja preduzeća u procjenjenom iznosu do 130 mil KM i finansiranje unapređenja razvoja poslovanja i investicija u procjenjenom iznosu do 200 mil KM.

IV

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj: _____
Datum: _____

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Elvedin Okerić

O B R A Z L O Ž E N J E

I – PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje odluke sadržan je odredbama člana 18. stav 1. tač. b) i m) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) i člana 23. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 45/25).

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Odredbama člana 7. Zakona o imovini Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 6/97, 9/98, 5/10 i 27/16) propisano je da Kanton vrši ovlaštenja i obaveze vlasnika po osnovu državnog kapitala prema preduzećima i ustanovama koja u cjelini ili djelimično imaju državni kapital, u skladu sa zakonom, osim preduzeća i ustanova nad kojima ovlaštenje i obaveze vlasnika vrše nadležni organi Federacije. Članom 8. navedenog Zakona propisano je da imovinom Kantona upravlja Skupština Kantona.

Poseban program konsolidacije poslovanja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja do 2030. godine je dokumenat koje je preduzeće KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo pripremilo uz pomoć Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo i u saradnji sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj - IBRD (grupacija Svjetske banke).

Izrada Programa konsolidacije počela je 2025. godine, a Program je zasnovan na izrađenim i dostupnim studije, elaboratima, planovima i analizama koje su izrađeni u periodu od 2019.-2024. godine, kao što su:

- Istraživanje javnog prevoza u Kantonu Sarajevo - Projekat za izradu plana razvoja kapaciteta za upravljanje i rad javnog prevoza Sarajeva (JICA studija),
- Strategija javnog prevoza u Kantonu Sarajevo (konsultanti uz podršku Britanske ambasade),
- Program restrukturiranja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo (PWC uz podršku Britanske ambasade),
- Studija za osnivanje novog preduzeća javnog prevoza (KPMG uz podršku EBRD-a),
- Elaborat za donošenje Odluke i plana finansijskog restrukturiranja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo (prof. Izudin Kešetović i Armin Avdić) i
- Plan održive urbane mobilnosti – SUMP (konsultanti uz podršku GIZ-a).

Ovakav Program zahtijevao je ozbiljnost, temeljitost, posvećenost i uključenost predstavnika GRAS-a, Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo i stručnjaka iz Svjetske banke, iz različitih oblasti, prvenstveno ekonomije i saobraćaja, kao i javnih institucija.

Kantonalno javno komunalno preduzeće „GRAS“ d.o.o. Sarajevo je javno preduzeće sa 100% državnim kapitalom i obavlja javni linijski prijevoz putnika u Kantonu Sarajevo.

U smislu člana 5. Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 14/16, 43/16, 10/17, 19/17; 20/18 i 22/19), Kanton Sarajevo je obavezan putem pravnih lica koja obavljaju komunalne djelatnosti, osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalne djelatnosti javnog prijevoza putnika na području Kantona Sarajevo.

Kantonalno javno komunalno preduzeće „GRAS“ d.o.o. Sarajevo **počev od 2000. godine u kontinuitetu posluje sa gubitkom**, zbog nedovoljno ostvarenih prihoda kojima bi se obezbjedilo pokriće ukupnih rashoda.

U poslijeratnom periodu došlo je do prekomjernog zapošljavanja često i neadekvatne radne snage što je negativno uticalo na poslovnu kulturu, efikasnost i produktivnost preduzeća. Oslanjanje na donacije i druge oblike podrške poslovanju je uticalo na stvaranje poslovne kulture ovisnosti od tuđe podrške. Promjene u poslovnom okruženju, kroz izmjenu sistemskih uslova poslovanja na tržištu su zahtijevale promjene u samom preduzeću koje ni do danas nisu u potpunosti prihvaćene.

U skladu sa članom 23. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 45/25) propisana je svrha vanjskog zaduživanja Kantona Sarajevo, tj. da se između ostalog kantoni mogu zaduživati po osnovu vanjskog duga u svrhu finansiranja posebnih programa odobrenih od strane nadležnog zakonodavnog i predstavničkog tijela (što je u našem slučaju Skupština Kantona Sarajevo).

Prijedlog Programa konsolidacije poslovanja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja do 2030. godine predstavlja poseban program koji odobrava nadležno tijelo Skupština Kantona Sarajevo i koji se može finansirati iz vanjskog zaduženja.

Za provođenje programa konsolidacije poslovanja KJKP „Gras“ doo Sarajevo sa planom razvoja poslovanja u periodu do 2030. godine su potrebna sredstva u procijenjenom iznosu od 330 miliona KM. Programom je predviđeno finansiranje izmirenja dugovanja preduzeća u procijenjenom iznosu od 130 mil. KM i finansiranje unapređenja razvoja poslovanja i investicija u procijenjenom iznosu do 200 mil. KM.

U skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za 2026. („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 52/25), planirano je finansiranje iz vanjskog zaduženja na poziciji „Restrukturiranje i konsolidacija javnog preduzeća KJKP „GRAS“ u iznosu od 40 mil. EUR iz kredita Svjetske banke.

Planirano finansiranje iz vanjskog zaduženja u Budžetu za 2026. godinu je dio širih sveobuhvatnih mjera za konsolidaciju i restrukturiranje KJKP „GRAS“ Sarajevo i koje se prvenstveno odnosi na finansiranje izmirivanja obaveza i dugovanja preduzeća KJKP „GRAS“ prema Upravi za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine i Poreznoj upravi FBiH za koje je utvrđeno da predstavlja urgentni problem koji može imati dalekosežne negativne posljedice i onemogućava normalno poslovanje preduzeća KJKP „GRAS“ što će detaljnije biti obrazloženo u samom programu. Sastavni dio ovoga programa koji se finansira iz vanjskog zaduženja u Budžetu za 2026. godinu predstavljaju i urgentni investicioni i razvojni projekti i programi.

Također, ovaj Program predstavlja osnov za potencijalno buduće zaduživanje (u periodu do 2030. godine), u slučaju da u Budžetu Kantona Sarajevo u narednim godinama bude odobren.

Predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da donese odluku u predloženom tekstu.

1744

23. 02. 2026

**POSEBAN PROGRAM KONSOLIDACIJE POSLOVANJA
KJKP GRAS d.o.o. SARAJEVO
SA PLANOM RAZVOJA POSLOVANJA PREDUZEĆA DO 2030.GODINE**

Prijedlog

S a d r Ź a j	Str.
Uvod sa obrazloženjem i objašnjenjem uzroka problema u poslovanju	3.
I – KRAĆI PRESJEK SADAŠNJEG STANJA PREDUZEĆA GRAS	8.
1. MATERIJALNI RESURSI	8.
2. LJUDSKI RESURSI	11.
3. EKONOMSKO FINANSIJSKO POSLOVANJE	13.
3.1. Ostvarivanje prihoda i rashoda	13.
- Finansijski rezultat / period 2013.-2024./ tabelarni pregled	14.
- Struktura ukupnih rashoda / period 2013.-2024./tabelarni pregled	14.
- Struktura ukupnih prihoda / period 2013.-2024./tabelarni pregled	15.
- Ostali poslovni prihodi / period 2013.-2024./tabelarni pregled	16.
- Akumulirani gubitak i pokriće gubitka / period 2000.-2024./tabela	17.
- Kratkoročne obaveze / period 2013.-2024./tabelarni pregled	18
II - OBAVEZE	19.
1 . Kratkoročne obaveze	20.
III – PLAN RAZVOJA POSLOVANJA - MJERE RAZVOJA I AKTIVNOSTI NA EKONOMSKO FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJE POSLOVANJA	22.
1) URGENTNE MJERE	24.
2) RAZVOJNE MJERE KOJE PROVODI KANTON SARAJEVO	27.
3) OSTALE MJERE KOJE PROVODI KJKP GRAS	32.
IV – FINANSIJSKO POSLOVANJE U PERIODU 2025.-2030.GOD.	36.
1. FINANSIJSKI REZULTAT - projekcija	36.
2. PROJEKCIJA PRIHODA	37.
3. PROJEKCIJA RASHODA	38.

❖ Uvod

Odredbama člana 7. Zakona o imovini Kantona Sarajevo propisano je da Kanton vrši ovlaštenja i obaveze vlasnika po osnovu državnog kapitala prema preduzećima i ustanovama koja u cjelini ili djelimično imaju državni kapital, u skladu sa zakonom, osim preduzeća i ustanova nad kojima ovlaštenje i obaveze vlasnika vrše nadležni organi Federacije. Članom 8. istog Zakona propisano je da imovinom Kantona upravlja Skupština Kantona.

KJKP „GRAS“ d.o.o. Sarajevo je javno preduzeće sa 100% državnim kapitalom i obavlja javni linijski prijevoz putnika u Kantonu Sarajevo.

U smislu člana 5. Zakona o komunalnim djelatnostima Kanton Sarajevo („Sl.novine Kantona Sarajevo“, br.14/16, 43/16,10/17, 19/17; 20/18 i 22/19), Kanton Sarajevo je obavezan putem pravnih lica koja obavljaju komunalne djelatnosti, osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalne djelatnosti javnog prijevoza putnika na području Kantona Sarajevo.

KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo **počev od 2000. godine u kontinuitetu posluje sa gubitkom**, zbog nedovoljno ostvarenih prihoda kojima bi se obezbjedilo pokriće ukupnih rashoda.

U poslijeratnom periodu došlo je do prekomjernog zapošljavanja često i neadekvatne radne snage što je negativno uticalo na poslovnu kulturu, efikasnost i produktivnost preduzeća. Oslanjanje na donacije i druge oblike podrške poslovanju je uticalo na stvaranje poslovne kulture ovisnosti od tuđe podrške. Promjene u poslovnom okruženju, kroz izmjenu sistemskih uslova poslovanja na tržištu su zahtjevale promjene u samom preduzeću koje ni do danas nisu u potpunosti prihvaćene.

U skladu sa članom 23. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 45/25) propisana je svrha vanjskog zaduživanja Kantona Sarajevo, to jeste da se između ostalog kantoni mogu zaduživati po osnovu vanjskog duga u svrhu finansiranja posebnih programa odobrenih od strane nadležnog zakonodavnog i predstavničkog tijela (što je u našem slučaju Skupština Kantona Sarajevo).

Prijedlog Programa konsolidacije poslovanja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja do 2030. godine predstavlja poseban program koji odobrava nadležno tijelo Skupština Kantona Sarajevo i koji se može finansirati iz vanjskog zaduženja.

Za provođenje programa konsolidacije poslovanja KJKP „Gras“ doo Sarajevo sa planom razvoja poslovanja u periodu do 2030. su potrebna sredstva u procijenjenom iznosu od 320 miliona KM. Programom je predviđeno finansiranje izmirenja dugovanja preduzeća u procijenjenom iznosu do 130 mil KM i finansiranje unapređenja razvoja poslovanja i investicija u procijenjenom iznosu do 200 mil KM.

U skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za 2026 („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 52/25), planirano je finansiranje iz vanjskog zaduženja na poziciji „Restrukturiranje i konsolidacija javnog preduzeća KJKP GRAS“ u iznosu od 40 mil EUR iz kredita Svjetske banke.

Planirano finansiranje iz vanjskog zaduženja u Budžetu za 2026. godinu je dio širih sveobuhvatnih mjera za konsolidaciju i restruktuiranje KJKP GRAS Sarajevo i koje se prvenstveno odnosi na finansiranje izmirenja obaveza i dugovanja preduzeća KJKP GRAS prema Upravi za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine i Poreznoj upravi FBiH za koje je utvrđeno da predstavlja urgentni problem koji može imati dalekosežne negativne posljedice i onemogućava normalno poslovanje preduzeća KJKP GRAS što će detaljnije biti obrazloženo u samom programu. Sastavni dio ovoga programa predstavljaju i urgentni investicioni i

.....
razvojni projekti i programi koji se finansiraju iz vanjskog zaduženja u Budžetu za 2026. godinu. Također ovaj Program predstavlja osnov za potencijalno buduće zaduživanje (u periodu do 2030. godine), u slučaju da u Budžetu Kantona Sarajevo u narednim godinama bude odobreno.

Od 2002. godine promjena u propisima i kolektivnim ugovorima za radnike u javnim službama koja se odnosi na mogućnost primanja naknade za prevoz u novcu umjesto karte za javni prevoz je imale dalekosežan negativni uticaj na poslovanje preduzeća, pa i na ubrzavanje stepena motorizacije i orjentisanost radnog stanovništva ka napuštanju javnog prevoza i povećanom korištenju automobila.

Dodatni udar na poslovanje preduzeća KJKP GRAS je imala Odluka Vlade Kantona Sarajevo o primjeni Kolektivnog ugovora za komunalne djelatnosti iz 2007.godine, koja je za posljedicu imalo značajno povećanje ukupnih rashoda u dijelu troškova zaposlenih (obzirom da su plaće radnika GRAS-a u prethodnom periodu bile na izuzetno niskom nivou). Ukupni prihodi preduzeća, koji su smanjeni zbog pada broja prodatih radničkih karata (pribjegava se isplati naknade za prevoz u novcu) nisu mogli pokriti rast troškova zaposlenih a Budžetom KS nije obezbjeđena adekvatna tekuća podrška za primjenu Kolektivnog ugovora.

Navedeno je dovelo do toga da preduzeće ne poštuje kolektivni ugovor, što je u konačnici uticalo na nemogućnost izmirivanja poslovnih obaveza, dovelo do tužbi radnika po osnovu kolektivnog ugovora i dugoročno uništilo poslovnu sposobnost firme.

Prisutni gubici su se u veoma oštroj formi manifestovali u nemogućnosti izmirivanja obaveza što je progresijom generisalo rast troškova zateznih kamata i dodatne probleme : od 2009. do 2016. godine plaće se isplaćuju sa kašnjenjem bez uplate pripadajućih poreza i doprinosa, javljaju se problemi u ostvarivanju zdravstvene zaštite, izostaje isplata regresa za godišnji odmor, nemogućnosti penzionisanja radnika po dinamici sticanja uslova za penzionisanje, od novembra 2012.godine preduzeće prestaje redovno izmirivati tekuće obaveze po osnovu podnesenih prijava obračunatog PDV-a, pojavljuju se problemi vezani za održavanje vozila zbog nemogućnosti nabavke rezervnih dijelova i repromaterijala, izražena nemogućnost znavljanja voznog parka preduzeća, što dovodi do slabljenja radnih kapaciteta, uzrokuje nezadovoljstvo radnika, štrajkove i pokretanja tužbi zbog neprimjenjivanja odredbi Kolektivnog ugovora.

Gubljenje poslovne sposobnosti kroz nemogućnost izmirenja poslovnih obaveza, znavljanje voznog parka i općenito ulaganje u razvoj preduzeća je dovelo do toga da preduzeće nije moglo obavljati prevoz na nekim od autobuskih i minibuskim linijama javnog prevoza koje, počev od avgusta 2013.godine, Ministarstvo saobraćaja KS po zaključku Vlade KS, dodjeljuje drugom prijevozniku – Centrotrans d.d. Sarajevo.

Gubitak i problemi u preduzeću su djelimično generisani politikom subvencija. Cijene prevoznih usluga se nisu značajnije mijenjale dugi niz godina. i nisu pratile povećanje cijena ulaznih troškova (prvenstveno rast troškova radne snage i energenata), niti su izdvajana sredstva za amortizaciju i obnavljanje voznog parka preduzeća. Cijene utvrđene u 2005. godine (u 2006. godini korekcija zbog stope PDV) uz povremene korekcije iznosa subvencije za određene korisnike važeće su sve do jula 2022.godine.

Sporazumom o utvrđivanju stvarne cijene koštanja komunalne usluge javnog prijevoza u Kantonu Sarajevo broj 02-04-2840-15/22 od 20.07.2022.g. definisane su cijene mjesečnih karata po kategorijama korisnika i zonama važenja i cijena pojedinačne karte, a početak primjene i učešće korisnik-subvencija – trošak prijevoznika reguliše se aneksima (1-7) navedenog Sporazuma.

Sporazumom o utvrđivanju stvarne cijene koštanja komunalne usluge javnog prijevoza na području Kantona Sarajevo, br. 02/01-23-37344, utvrđena je i nova cijena mjesečne radničke karte po zonama važenja.

U periodu do 2017.godine osnivač je povremeno obezbjeđivao tekuću podršku (djelimično za energente i za dio troškova plaća u prvim godinama primjene Kolektivnog ugovora, sredstva za izmirenje reprogramiranih kreditnih obaveza u periodu 2012.-2015.g.). Međutim sredstva osnivača za pokriće iskazanih gubitaka nisu se obezbjeđivala redovno i u dovoljnoj mjeri te se gubitak akumulirao a od 2012. godine gubitak u kontinuitetu premašuje vrijednost kapitala. Značajnije ali i dalje nedovoljne iznose za pokriće gubitaka iz poslovanja osnivač obezbjeđuje tek od 2017. godine nakon blokade računa od strane Porezne uprave Federacije BiH.

U periodu od 2009.-2016. godine plate uposlenika su isplaćivane bez uplate poreza i doprinosa na platu. Najveća dugovanja i problemi u poslovanju preduzeća su iz toga perioda (dugovanja za poreze i doprinose i nepoštivanje kolektivnog ugovora što je prouzrokovalo tužbe radnika). Nakon što Porezna Uprava Federacije BiH nije dozvolila isplatu plata radnicima KJKP GRAS bez uplate svih poreza i doprinosa na platu, Skupština Kantona Sarajevo je 31.07.2017. godine donijela Zaključak broj 01-05-25024/17, kojim su u 45. tačaka utvrđene mjere za sanaciju i reorganizaciju KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo koje se djelimično počinju realizovati u narednom periodu.

Počev od 2017.godine, obezbjeđena je određena kontinuirana finansijska podrška kroz pokriće dijela gubitaka u poslovanju i program restrukturiranja i zbrinjavanja radnika koji do tada nisu mogli otići u penziju. Ovim su obezbjeđena dodatna sredstva i omogućena redovna isplata bruto plaća radnicima, te djelimično plaćanje tekućih obaveza za PDV i ostalim dobavljačima, te omogućeno penzionisanje većeg dijela radnika koji do tada nisu mogli otići u penziju. Problem izmirenja obaveza prema PU FBiH se počeo djelimično rješavati plaćanjem obaveza za PIO/MIO uposlenicima koji su penzionisani po osnovu godina radnog staža kroz Program zbrinjavanja.

Poslovanje KJKP GRAS d.o.o. je godinama analizirano na najvišim nivoima Kantona, donošeni su zaključci i mjere koje nisu bile realno postavljene obzirom da se višegodišnji problemi nisu mogli ad-hoc riješiti bez značajne finansijske podrške osnivača. U takvim okolnostima, preduzeće pokreće **tužbu protiv osnivača** a na osnovu Zakona o komunalnim djelatnostima (izgubljeni prihod zbog niže utvrđenih cijena).

Dana 05.10.2020.godine između Vlade Kantona Sarajevo i Preduzeća **potpisan je Sporazum o rješavanju problema u poslovanju KJKP „GRAS“ d.o.o. Sarajevo. Sarajevo br.04-11-36498/20** (u daljem tekstu Sporazum).

Sporazumom su **definisani najveći problemi koji su nastali u prethodnom periodu i koji ugrožavaju poslovanje** Preduzeća te obavljanje komunalne djelatnosti linijskog prevoza putnika u Kantonu Sarajevo koja je od javnog interesa, i to :

1. Dugovanje Preduzeća prema UIO BiH u približnom iznosu od cca 33,0 miliona KM ;
2. Dugovanje Preduzeća prema PU FBiH po osnovu osnovnog duga u približnom iznosu od cca 92,0 miliona KM ;
3. Dugovanje Preduzeća po osnovu osnovnog duga prema uposlenicima koji su tužili Preduzeće zbog radnih sporova u skladu sa Kolektivnim ugovorom za oblast komunalne privrede u približnom iznosu od cca 15,0 miliona KM¹ ;
4. Rješavanje tužbi Preduzeća protiv tuženog Kantona Sarajevo u iznosu većem od 300,0 miliona KM;

¹ Sa 30.11.2025.g. po osnovu tužbi radnika i drugih subjekata isplaćen je iznos od 81,2 miliona KM sa naknadama banke.

5. Smanjenje broja uposlenih i donošenje optimalne organizacione strukture Preduzeća kroz Restruktuiranje ;
6. Nedovoljan broj voznih jedinica, loše stanje tramvajske pruge, neadekvatan sistem naplate karata i upravljanje javnim prevozom ;
7. Nedovoljno planiranje sredstava u Budžetu Kantona Sarajevo za prevoz subvencioniranih kategorija korisnika i pokriće gubitka iz prethodnih godina i
8. Generalna licenca prevoznika koju Preduzeće ne može produžiti zbog dugovanja za poreze i doprinose .

KJKP GRAS se Sporazumom obavezao da će :

- 1) uložiti maksimalne napore za postizanje sporazuma sa radnicima koji su tužili preduzeće o isplati obaveze osnovnog duga tužbe u periodu od 5 godina i uz uslov odustajanja od potraživanja za kamate;
 - 2) odreći se svih tužbenih zahtjeva protiv Kantona Sarajevo;
 - 3) pristati na bezuslovno provođenje restrukturiranja kroz smanjenje broja zaposlenih i donošenja optimalne organizacione strukture u skladu sa preporukama Studije o restrukturiranju preduzeća koja je urađena uz pomoć Britanske ambasade u BiH. Kroz realizaciju mjera restrukturiranja potrebno je postići uštede –minimalno 15 % u odnosu na fond plaća u 2019.g ;
 - 4) obezbjediti podršku Uprave i sindikata uposlenika u realizaciji svih projekata investiranja u javni linijski prevoz putnika;
 - 5) da sredstva za izmirenje obaveza prema UIO BiH i PU FBiH, koristi isključivo za otplatu navedenih dugova;
- Sporazum prestaje da važi u slučaju neizvršenja bilo koje od obaveza definisanih od 1) do 5).

Kanton Sarajevo se u članu 4. obavezuje da će :

- 1) osigurati dodatna sredstva za period 2021.-2030. za rješavanje dugovanja 1,2,3 u ukupnom iznosu od 140,0 mil. KM, odnosno u minimalnom iznosu 14,0 mil. KM godišnje;
- 2) investirati sredstva u kapitalne projekte iz oblasti javnog prevoza putnika u periodu 2021-2025.godina u minimalnom iznosu od 200,0 mil. KM;
- 3) planirati redovna sredstva za subvencije javnog prevoza i pokriće gubitka KJKP GRAS za period 2021.-2030.g. u minimalnom iznosu od 30,0 mil.KM godišnje; i planirati dodatna sredstva² u Budžetu Kantona Sarajevo za 2020.g.za izmirenje dijela duga prema UIO i dijela obaveza po tužbama radnika.

Potpisnici Sporazuma pristupili su realizaciji :

U skladu sa preuzetom obavezom, KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo se odrekao svih tužbenih zahtjeva protiv Kantona Sarajevo, obezbjeđena je podrška Uprave i sindikata uposlenika u realizaciji svih projekata investiranja u javni linijski prevoz putnika. Studija o restrukturiranju preduzeća koja je urađena uz pomoć Britanske ambasade u BiH, od strane PWC (PriceWaterhouseCoopers) se i dalje koristi kao baza za provođenje stalnih aktivnosti na restrukturiranju i izmjena i dopuna sistematizacije u cilju optimizacije organizacije odnosno smanjenja broja radnika.

Kanton Sarajevo je, u skladu sa obavezom preuzetom Sporazumom, kroz Budžet obezbjedio redovna sredstva za subvencije javnog prevoza i pokriće dijela gubitka KJKP GRAS d.o.o.Sarajevo.

² Minimalno 3,0 mil KM za UIO i minim. 5,0 mil. KM za obaveze po tužbama radnika

Zahvaljujući doznakama sredstava za pokriće gubitka u periodu 2020.-2025. godine, prevazilazile su se blokade TRN-a te je :

- plaćena obaveza prema UIO BiH u ukupnom iznosu od 24.928.022 KM (zaključno sa 30.11.2025. prisilnom naplatom i nalogima za plaćanje). Međutim dug prema UIO se povećava. (detaljnije u dijelu : Obaveze).
- Obezbjeden kontinuitet isplate plaća radnicima u skladu sa zakonom a obaveze prema PU FBiH se smanjuju plaćanjem doprinosa za PIO za uposlene koji se penzionišu kroz Programe zbrinjavanja kao i prinudnom naplatom. Izmirene su obaveze po tužbama radnika i ostalih subjekata u iznosu 81.218.261,88 KM. Mada su uloženi značajni naponi za postizanje sporazuma sa radnicima koji su tužili preduzeće, tužbe radnika po svim osnovama, su bile u fazi u kojoj ih „nije bilo moguće kontrolisati“.

Zahvaljujući doznakama iz Budžeta, uz stalno prisutne blokade TRN-a, obezbjeden je kontinuitet poslovanja Preduzeća.

Prema posljednjem zvaničnom finansijskom izvještaju sa 31.12.2024.g. akumulirani gubitak iznosi 266,88 miliona KM te je evidentno da se isti, uz adekvatne mjere smanjuje (akumulirani gubitak sa 31.12. 2020. je iznosio 330,15 miliona KM) .

Investiranje Kantona Sarajevo / član 10. Sporazuma:

- Realizovani su slijedeći projekti:

- Projekat rekonstrukcije tramvajske pruge u dužini od 21,4 kilometra;
- nabavka novih 25 niskopodnih zglobnih trolejbusa (2022. i 2023.godine);
- nabavka novih 25 niskopodnih trodjelnih tramvaja (od kojih 10 u 2025.godini);
- Projekat izgradnje trolejbuske mreže do Vogošće u dužini od 8,6 km, saniranje i obnova EVP Vogošća i Hotonj, te izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih stubova kontaktne mreže;
- projekat uvođenja elektronskog sistema naplate i sistema upravljanja javnim prevozom. Projekat „Javni prevoz u Kantonu Sarajevo“ u okviru kojeg je sistem elektronske naplate započeo je 2020.godine. U prvoj fazi projekta instalirana je oprema u vozila, kreirane baze podataka uz unos mreže linija i stajališta kao i redova vožnje. U slijedećoj fazi izvršeno je uvođenje elektronskih karata i formiranje baze podataka korisnika pretplatnih karata – od maja 2022 godine u upotrebi su prve elektronske karte koje su zamjenile papirnat iskaznice sa mjesečnim kuponima. Sa puštanjem u rad novih tramvaja, umjesto magnetnih, uvedene su elektronske pojedinačne karte, a zatim je elektronska karta uvedena i u trolejbuski saobraćaj te stavljen van upotrebe sistem poništavanja papirnatih karata. Kontrola naplate je dobila validatore za provjeru validnosti karata u tramvajima i trolejbusima;

- U toku je realizacija :

- Projekta izgradnje tramvajske pruge Ilidža – Hrasnica;
- projekta modernizacije hala i opreme Pogona održavanja tramvaja (rekonstrukcija sa proširenjem dva kanala za pregled tramvaja kao i ugradnja prateće opreme za pregled i održavanje tramvaja tipa Tango NF3 i izgradnja novog skladišta rezervnih dijelova) ;
- projekta Adaptivno upravljanje saobraćajem (kojim će se dati prioritetni prolaz za vozila javnog prijevoza);
- nabavka 15 novih minibusu / potpisan ugovor ;
- nabavka 10 novih autobusa / potpisan ugovor ;
- nabavka 10 novih trolejbusu / potpisan ugovor ;

Ministarstvo financija, Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo i GRAS su tokom 2025.g. blisko sarađivali sa Svjetskom bankom i IFC-om na tehničkoj pomoći za

Reformu javnog prevoza u Sarajevu, s posebnim naglaskom na GRAS. Cilj tog angažmana je bio jačanje institucionalnog okvira, smanjenje fiskalne zavisnosti, stabilizacija poslovanja, jačanje odgovornosti i prikaz održivog dugoročnog pravca konsolidacije i razvoja GRAS-a. Tehnička pomoć je identificirala ključne oblasti reforme i odnosne mjere, predložila efektivniju organizacionu strukturu i institucionalne aranžmane za GRAS, te pripremila vremenski određenu mapu puta za implementaciju reformskih mjera i operativno restrukturiranje. Preliminarna financijska analiza ukazuje da bi GRAS značajno unaprijedio svoje financijsko stanje i ojačao sposobnost pristupa financiranju po tržišnim uslovima. ako se reforme javnog prevoza i restrukturiranje GRAS-a implementiraju tokom narednih pet godina. Očekuje se da će se te reforme, za Kanton Sarajevo, pretočiti u veći kvalitet usluga, bolje upravljanje javnim financijama i veće korištenje javnog prevoza, što će doprinijeti efikasnijem, održivijem, zelenijem i fiskalno odgovornijem sistemu urbane mobilnosti.

I - KRAĆI PRESJEK SADAŠNJEG STANJA PREDUZEĆA GRAS

1.MATERIJALNI RESURSI ZA OBAVLJANJE FUNKCIJE JAVNOG PRIJEVOZA

Sveukupno stanje prevoznih kapaciteta, kapaciteta energetike, usljed višegodišnjeg uglavnom nedovoljnog ulaganja kako u obnovu tako i održavanje, ispoljava pad kvaliteta usluga posebno u redovnosti pa i bezbjednosti prevoza, te zahtjeva sve veće troškove materijala, rezervnih dijelova, troškove energenata, radne snage i dr.

✓ Nekretnine – Zemljište i građevinski objekti

Zemljište (državna svojina) sa različitom strukturom vlasništva (pravo raspolaganja, pravo korištenja i dr). i različitom upisanom namjenom (građevinsko, poljoprivredno, ispod objekata, ekonomsko dvorište i dr.) na više lokaliteta evidentirano je u poslovnim knjigama KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo sa 30.11.2025. u ukupnoj vrijednosti od 47,319 miliona KM (naknadno vrijednovanje zemljišta po modelu revalorizacije se ne vrši redovno).

Na značajnoj površini zemljišta kao i građevinskim objektima je upisana hipoteka od strane PU FBiH i UIO BiH. Napominjemo da se u bilansu stanja i dalje vodi zemljište sa objektima na lokalitetu Brodska (ul.Halida Kajtaza) sa kojeg je izmješten Sektor minibuskog saobraćaja kao i zemljište na lokaciji Remize koje je izuzeto pri izgradnji saobraćajnice u ulici Džemala Bijedića (izvršeno je pomjeranje/uvlačenje ograde cijelom dužinom). U narednom periodu potrebno je izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem na osnovu validne dokumentacije koja prati nastale promjene.

✓ Tramvajska pruga

Ukupna dužina tramvajske pruge je oko 26 km. U toku 2022. i 2023.godine uspješno je realizovan Projekat rekonstrukcije tramvajske pruge na dijelu od S krivine (hotel Holiday) do okretnice Ilidža te na dijelu Tehnička škola - Željeznička stanica kao i pruga u ulici Srđana Aleksića do ulaza u remizu tramvaja. Projekat je finansirala Vlada KS preko kreditnih EBRD sredstava. Radovima nije obuhvaćena pruga u remizi tramvaja a koja je kao i sve skretnice u veoma lošem stanju. Rekonstrukcija ovog dijela pruge se očekuje u sklopu Projekta modernizacije depoa tramvaja.

Tramvajska pruga duž Obale Kulina Bana je urađena 2004. godine i u narednom periodu bi trebalo planirati i njenu rekonstrukciju jer su šine u velikoj mjeri istrošene i negativno utiču

na odvijanje saobraćaja. Također je potrebno izvršiti zamjenu svih stubova na ovoj dionici koji su u veoma lošem stanju, a koriste se istovremeno za kontaktnu mrežu, javnu rasvjetu i postavljanje reklamnih panoa. Direkcija za puteve Kantona Sarajevo ima u planu sanaciju saobraćajnice od Skenderije do Vječne Vatre . U 2024.godini je izvršena prva faza radova tj. sanacija saobraćajnice od Skenderije do Ćumurije. U okviru pomenutih radova je postavljena obloga oko šina kao mjera za zaštitu od buke, a na mjestima gdje su šine bile najviše istrošene (stanice kod Narodnog pozorišta i na Drveniji) su postavljene nove šine. Zamjenu cca 100 m novih šina je vršio KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo - Pogon održavanja pruge. U narednom periodu očekuje se i postavljanje fuge na ovom dijelu. Okretnica Ilidža je obuhvaćena Projektom izgradnje tramvajske pruge od Ilidže do Hrasnice čija je realizacija u toku.

KJKP GRAS u okviru svojih mogućnosti vrši tekuće održavanje tramvajske pruge.

Nedostatak radne snage je i dalje problem pa nije moguće organizovati turnus mašinske grupe. Takođe, zbog nedovoljnog broja ophodara (trenutno 3 izvršioca) nije moguće organizovati potpuni turnus.

U proteklom periodu provedene su konkursne procedure, te vršen prijem novih uposlenika na određeno vrijeme (do 1 godine) , međutim ne zasnivanje radnog odnosa nakon tri godine rada dovelo je do toga da radnici odlaze, a na pojedine raspisane konkurse se niko i ne javlja.

✓ **Elektrovučne podstanice i kontaktna mreža**

- **EVP** / U nadležnosti Pogona održavanja EVP je 9 elektrovučnih podstanica : EVP Vrazova, EVP Dolac Malta, EVP Stup, EVP Pokretna, EVP Jezero, EVP Otoka i EVP Dobrinja, a od marta 2025.godine i EVP Hotonj i Vogošća.

Projektom uspostavljanja trolejbuskog saobraćaja do Vogošće, koji je u periodu decembar 2023- april 2025. realizovala i finansirala Vlada KS preko kreditnih EBRD sredstava, obuhvaćena je sanacija EVP Vogošća i EVP Hotonj kao i dijela postrojenja EVP Jezero. U okviru ovog projekta položeni su i svi novi napojni kablovi od saniranih elektrovučnih podstanica do napojnih tačaka na kontaktnoj mreži.

U većini ostalih EVP oprema je stara i dotrajala, a prisutan je i problem nabavke rezervnih dijelova. U posebno lošem stanju je EVP Pokretna (u funkciji od 1975.g, regenerisana 1997.g.) koja je locirana na Trgu Austrije i vrši napajanje tramvajske i trolejbuske mreže u Starom Gradu. Oprema u podstanici kao i sama konstrukcija je dotrajala, te bi ovu podstanicu trebalo bi zamijeniti novom, kontejnerskog tipa, što je s obzirom na lokaciju najbolje rješenje.

Poseban problem je nedostatak radne snage u Pogonu EVP. Od devet elektrovučnih podstanica, samo su Hotonj i Vogošća bez posade – imaju mogućnost daljinskog upravljanja iz EVP Jezero. U ostalim podstanicama se radi turnus jer su postrojenja u funkciji 24 h.

Zbog odlaska u penziju i neblagovremenog popunjavanja upražnjenih radnih mjesta, veoma je teško organizovati turnusni rad, a korištenje godišnjih odmora i druga odsustva dodatno otežavaju organizaciju rada. U narednom periodu, do automatizacije podstanica potrebno je rješavati problem nedostatka radnika, kako bi se obezbjedilo neometano odvijanje rada putem turnusa .

- **Kontaktna mreža** / Ukupna dužina tramvajske kontaktne mreže je oko 26 km, dok je trolejbuske oko 47 km.

Tramvajska kontaktna mreža: U gradskom dijelu stubovi se koriste za rasvjetu, reklame i kontaktnu mrežu. Stubovi su u lošem stanju sa veoma lošim temeljima. **Neophodno je uraditi modernizaciju i rekonstrukciju kontaktne mreže na dionici od S krivine preko Bašćaršije do Holiday Inn-a. /**

Na dijelu gdje je urađena rekonstrukcija i modernizacija tramvajske pruge, izvršena je zamjena svih metalnih konzola, sanirani su pojedini stubovi, a tamo gdje je bilo neophodno postavljeni su novi. Takođe su postavljeni i novi uređaji za automatsko zatezanje.

U okviru projekta rekonstrukcije i modernizacije tramvajske pruge zamijenjene su sve skretnice sa mehanizmima za preketanje kao i uređaji za signalizaciju. **U narednom periodu trebalo bi izvršiti zamjenu kontaktnog voda i nosnonapojnog užeta na dijelu gdje je rađena rekonstrukcija pruge, što predstavlja značajnu investiciju i veliki obim radova koje GRAS ne može realizovati.**

Trolejbuska kontaktna mreža : U depou trolejbusa i u ulici Majdanska je stari tip kontaktne mreže (1984.god.), a održavanje je jako otežano zbog nedostatka rezervnih dijelova.

Prijedlog idejnog rješenja rekonstrukcije ovog dijela kontaktne mreže, objedinjen je sa prijedlogom natkrivanja kaskada i radovima u halama trolejbusa te je dostavljen Ministarstvu saobraćaja KS. U toku je izrada projektne dokumentacije.

Na dijelu izgradnje Južne longitudinale je izgrađena nova kontaktna mreža sa svim sklopovima (skretnice električne i mehaničke, križišta), a što će se nastaviti u sklopu daljih radova na ovoj saobraćajnici. Na preostalom dijelu trolejbuska mreža je iz poslijeratnog perioda kada je izgrađena prosta nekompenzovana mreža sa parafilskim poprečnicama što se u praksi pokazalo kao veoma dobro rješenje.

Rekonstrukcija kompletnog trianglera na Skenderiji (sve skretnice i križišta) je obuhvaćena projektom kontaktne mreže za ponovno uspostavljanje trolejbuske linije za Vogošću - Investitor, odnosno Ministarstvo saobraćaja KS je obezbijedio nabavku tri električne , tri mehaničke skretnice i tri križišta, a KJKP GRAS, Sektor energetika - Pogon kontaktna mreža je izvršio demontažu starih i ugradnju novih sklopova. Nova kontaktna mreža izgrađena je od Alipašine ulice (stara zgrada američka ambasade) do Vogošće u dužini od oko 9 km.

KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo vrši tekuće održavanje pruge, kontaktne mreže i podstanica. Pogon kontaktna mreža čini velike napore da održi ispravnost kontaktnih mreža. Veliki problem je nedostatak radne snage obzirom na značajan odliv radnika izražen u posljednjim godinama te očekivani odliv penzionisanjem do kraja godine, koji se povremenim prijemom radnika na određeno vrijeme ne rješava.

✓ Vozni park

KJKP GRAS d.o.o. trenutno raspolaže sa **328 vozniha jedinica** (po inventaru). **Starosna struktura ukupnog voznog parka je nepovoljna** na svim vidovima saobraćaja a izražen je **nesrazmjer inventarskog broja vozila u odnosu na broj ispravnih vozila i broj vozila u radu.**

Opis :	inventarski broj / ukupno	vlasništvo MSKS	vozila GRAS	prosječ.starost vozila GRAS	prosječ. broj ispravnih vozila, period I-XI /2025	prosječ. broj vozila u radu , period I-XI /2025
tramvaji	72	25	47	preko 41 godina	34	29
trolejbus	75	25	50	preko 33 godine	32	22
autobus	145		145	preko 22 godine	33	24
minibus	36		36	preko 15 godina	11	10
Ukupno	328	50	278		110	85

U dužem prethodnom periodu, zbog izuzetno teške finansijske situacije, nisu bila moguća ulaganja u nabavku novih vozniha jedinica (izuzetak donacija novih minibuskih vozila), a problem nedostatka vozila se pokušao privremeno rješavati nabavkama rabljenih vozila:

- rabljeni autobusi / sa LPG pogonom nabavljeno 10 vozila u 2019.godini i 5 vozila u 2022.g.
- rabljeni trolejbusi / 14 vozila nabavljeno u 2019.godini

Obzirom da je posebno ugrožena funkcija autobusnog saobraćaja, u 2025.godini je realizovana nabavka 17 rabljenih vozila sa pogonom na diesel / Euro 6 (10 rabljenih autobusa SOLARIS , 2 autobusa NEOPLAN Turliner i 5 zglobnih autobusa SCANIA).

Nepovoljna starosna struktura voznog parka, uslovi eksploatacije i visok stepen iskorištenosti rapoloživih vozila se nepovoljno odražavaju na stanje tehničke ispravnosti. Održavanje voznog parka se odvijalo u otežanim uslovima uz nemogućnosti pravovremene nabavke rezervnih dijelova i materijala i nedostatka kvalifikovanog kadra određenih zanimanja.

Značajan broj vozila praktično je van funkcije u dužem periodu zbog većih oštećenja. Ulaganja u opravku vozila sa većim kvarovima nisu opravdana a iste nije moguće rashodovati zbog opterećenosti pokretne imovine založnim pravom (od strane UIO BiH RC Sarajevo, kao mjeru osiguranja nad imovinom dužnika a radi obezbjeđenja namirenja duga po osnovu indirektnih poreza). Mjere osiguranja ostaju na snazi dok dužnik ne izmiri ukupan dug ili dok organ koji je donio rješenje ne donese drugu odluku te nije moguće rashodovanje vozila).

Za pružanje kvalitetnije usluge, prema planiranim redovima vožnji, **evidentna je značajna potreba za ispravnim voznim jedinicama na svim vidovima prevoza.**

2. LJUDSKI RESURSI

Ljudski potencijal predstavlja jedan od najvažnijih faktora efikasnog funkcionisanja i uspješnog poslovanja preduzeća, posebno u djelatnosti koju obavlja preduzeće sa brojnim specifičnostima. Djelatnost preduzeća je javnog karaktera i izložena sudu javnosti, podliježe brojnim propisima, operativno i razvojno je veoma složena te je intenzivna radnom snagom.

Broj zaposlenih u KJKP GRAS se od 2010. godine kontinuirano smanjuje³ po raznim osnovama a u najvećoj mjeri penzionisanjem.

Počev od 2015. godine, kroz Programme restrukturiranja i zbrinjavanja viška uposlenika GRAS, preko JU Zavod za zapošljavanje KS, penzionisan je značajan broj zaposlenih / 593 radnika zaključno sa 2024.godinom a u 2025.godini je predviđeno penzionisanje 70 radnika kroz program. Programima zbrinjavanja su obuhvaćeni samo radnici koji stiču uslov po godinama radnog staža, sredstva za realizaciju programa obezbjeđena su Budžetom Kantona Sarajevo (obaveza za PIO/MIO). Penzionisanje radnika koji stiču uslov za penzionisanje po godinama života i invalidnosti se vrši po nepovoljnim uslovima odnosno bez uplate doprinosa za dužni period (2009.-2016.g.) što dovodi do novih tužbi protiv Preduzeća.

Sa 30.11.2025. godine, preduzeće upošljava 1021 radnika od kojih je 860 radnika sa ugovorom na neodređeno vrijeme a 161 radnik sa ugovorom o radu na određeni period do jedne godine. Od ukupnog broja zaposlenih, 402 su vozači.

³ Broj zaposlenih na dan 31.12.

Godina	2010.	2014.	2015.	2016.	2018.	2020.	2022.	2023.	2024.
Broj zaposlenih	2001	1674	1547	1441	1362	1335	1107	1017	1030

Po kvalifikacionoj strukturi, pretežni su KV, SSS i VK radnici. Trenutna kvalifikaciona struktura zaposlenih u određenom stepenu **nije zadovoljavajuća, obzirom da nedostaje radnika određenih specijalnosti i profila**, posebno KV radnika na održavanju voznog parka i infrastrukture (pruga, EVP, kontaktna mreža) a izražen je i nedostatak i uposlenih sa VSS. U toku je konkursna procedura za prijem **85** radnika na neodređeno vrijeme koji su neophodni za odvijanje poslovnih procesa.

Broj i strukturu zaposlenih u preduzeću GRAS uslovljavaju objektivni bitni ograničavajući faktori a naročito :

- vrijeme odvijanja saobraćajne funkcije na 4 vida prevoza, koje podrazumjeva noćni rad, rad u dane vikenda i dane praznika, održavanje i pripremu vozila za saobraćaj - rad u smjenama i turnusima,
- broj radnika sa preostalom ili izmjenjenom radnom sposobnošću (135 radnika sa 30.11.2025.) od čega najveći broj proizlazi iz osnovne djelatnosti,
- Nemogućnost investiranja u modernizaciju procesa upravljanja saobraćajem, prodaje karata, zaštite objekata i opreme (video nadzor i dr.), kao i drugih poslovnih procesa koja bi omogućila efikasno odvijanje rada sa manjim brojem izvršioca s kvalifikacijama potrebnim za modernizirane operacije i upravljanje.

Studija o restrukturiranju preduzeća koja je urađena uz pomoć Britanske ambasade u BiH, od strane PWC (PriceWaterhousaCoopers) se koristi kao baza za provođenje stalnih aktivnosti na restrukturiranju i optimizaciji organizacije. Smanjenje broja zaposlenih bazira na penzionisanju radnika po dinamici sticanja jednog od uslova za penzionisanje.

Plan zbrinjavanja radnika će uvažavati kriterije i principe usvojene u Planu zbrinjavanja radnika i Gender akcionom planu za period od 2023.-2027. godine koji su urađeni od strane konsultantske firme KPMG uz pomoći EBRD-a.

Prema podacima odjeljenja za kadrovske poslove, u 2025. godini uslov za penzionisanje je steklo, odnosno stiće 82 radnika od kojih je 70 obuhvaćeno Programom zbrinjavanja a 12 radnika po godinama života (65 godina).

U narednom periodu planira se penzionisanje 192 radnika, sa slijedećom dinamikom :

	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
Broj zaposlenih po godinama	46	38	43	30	35

Prijemom će i dalje biti obuhvaćeni radnici deficitarnih zanimanja koji su neophodni za odvijanje poslovnih procesa i radnici s naprednim vještinama koji su bitni za odvijanje poslovnih procesa, primjenu nove tehnologije, uključujući digitalnu transformaciju i ostale prakse u modernom javnom prevozu.

3. EKONOMSKO FINANSIJSKO POSLOVANJE

3.1. Ostvarivanje prihoda i rashoda

Ekonomsko- finansijska pozicija GRAS-a je već duži period izuzetno složena. Ključni problem poslovanja preduzeća je nedovoljan nivo ostvarenih prihoda za pokriće troškova tekućeg poslovanja te preduzeće posluje sa gubitkom.

Problematiku poslovanja preduzeća karakteriše slijedeće :

- troškovi poslovanja su shodno prirodi osnovne djelatnosti opterećeni radnom snagom t.j. objektivno na visokom nivou (četiri vida prevoza, održavanje vozila i ostalih radnih kapaciteta – kontaktne mreže, pruge i dr, prateće službe u funkciji odvijanja i bezbjednosti saobraćaja, rad u turnusima, noćni rad, rad u dane praznika i dr) ,
- troškovi tekućeg poslovanja dodatno su opterećeni troškovima prinudne naplate i zateznim kamatama po osnovu neizmirenih obaveza iz ranijeg perioda (posebno poreznih obaveza),
- ukupni prihodi su nedovoljni za pokriće troškova tekućeg poslovanja, što je sa jedne strane uslovljeno nedostatkom voznih jedinica te nemogućnošću pružanja prevozne usluge u potrebnom obimu. S ciljem pružanja kvalitetnije usluge u javni prevoz je uključen i drugi prevoznik, a mjesečne karte kupljene kod oba prevoznika su važeće u svim vozilima javnog prevoza uz podjelu prihoda između prevoznika.

Usklađivanje cijena prevoznih usluga u dijelu subvencija (Sporazum o utvrđivanju stvarne cijene koštanja komunalne usluge javnog linijskog prijevoza putnika na području Kantona Sarajevo, od jula 2022.g, sa pripadajućim aneksima) je značajno doprinjelo povećanju prihoda od prevoza putnika.

Očekuje se da će primjena novih cijena prevoznih usluga, počev od 01.07.2025. godine doprinjeti povećanju prihoda KJKP GRAS u narednom periodu.

Sa okončanjem investicionih projekata Kantona (rekonstrukcija postojeće i izgradnja nove tramvajske pruge do Hrasnice; rekonstrukcija trolejbuske kontaktne mreže i EVP, nabavke novih voznih jedinica za tramvajski, trolejbuski, autobuski i minibuski saobraćaj) stvaraju se uslovi za kvalitetniju uslugu i povećanje broja korisnika, odnosno povoljniji uslovi sticanja prihoda te se očekuje povoljnije učešće GRAS-a u podjeli prihoda. Za očekivati je da će se značajan broj građana, stvaranjem uslova za komforniju i redovniju uslugu javnog prijevoza, uz opciju smanjenja saobraćajnih gužvi, izbjegavanja problema parkiranja, opredjeliti za korištenje javnog prijevoza.

Na slijedećoj stranici daju se tabelarni pregledi ostvarenog finansijskog rezultata, strukture ukupnih rashoda i strukture ukupnih prihoda KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo za period 2013. – . godina.

FINANSIJSKI REZULTAT	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Ukupni prihodi	41,131,357	37,554,681	37,340,768	36,707,336	36,538,136	37,731,810	44,135,449	29,454,877	30,583,393	27,374,966	32,838,335	34,095,075
Ukupni rashodi	65,521,307	72,031,749	70,863,943	64,286,454	61,003,953	60,629,008	64,889,660	52,136,631	42,009,283	49,470,598	51,800,343	51,827,918
Gubitak perioda	24,389,950	34,477,068	33,523,175	27,579,118	24,465,817	22,897,198	20,754,211	22,681,754	11,425,890	22,095,632	18,962,008	17,732,843

• STRUKTURA UKUPNIH RASHODA

Struktura rashoda	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Troš.materijala i rezervnih dijelova	1,803,088	1,629,752	1,558,973	1,715,914	1,407,155	1,194,989	1,277,114	964,049	883,166	1,084,632	1,349,845	1,240,652
Troš.sit. inventara i autoguma	312,572	193,176	140,564	283,163	231,199	106,506	200,572	180,357	120,835	287,370	583,044	201,626
Troš.energenata / ukupno, od toga:	7,718,656	7,105,636	6,733,074	6,152,412	6,391,710	7,029,514	7,132,946	4,917,730	4,926,833	6,092,789	5,296,388	5,208,528
troš.elekt.r energ.	2,197,424	2,142,944	2,150,396	2,059,619	2,003,009	1,935,585	1,885,019	1,630,870	1,537,220	1,513,447	1,691,023	2,192,422
nafta, ulja i maziva	5,270,196	4,737,728	4,280,560	3,858,152	3,692,451	3,965,136	4,063,001	2,198,180	2,499,172	2,883,840	2,172,690	1,820,919
troš.plina	251,036	224,964	302,118	234,641	696,250	1,128,793	1,184,926	1,088,680	890,441	1,695,502	1,432,675	1,195,187
Amortizacija	5,561,526	5,276,941	5,405,222	5,256,206	4,172,334	3,940,005	3,930,896	4,051,109	3,479,473	3,132,697	2,787,997	2,574,826
Bruto plate	32,425,815	32,377,491	29,103,484	27,940,762	27,942,986	26,289,419	26,398,817	25,118,869	23,671,115	26,267,463	27,641,074	29,223,348
Ost. troš.- topli obr. i prev.na posao	5,394,957	5,413,515	5,155,722	4,248,065	3,029,749	2,952,081	3,357,383	3,038,181	3,232,407	3,376,482	3,416,976	3,336,879
Izdaci za ostala mater.prava radnika	221,523	186,497	505,126	396,688	480,345	355,362	197,490	419,985	309,610	761,102	579,947	631,405
Usluge održavanja opreme i servis.usl.	123,672	99,890	122,344	101,696	122,757	69,431	143,830	112,262	154,858	526,809	335,648	559,357
Ost.vanjske usluge	345,942	401,021	391,632	332,106	431,385	423,754	386,479	418,409	342,450	451,147	480,255	394,562
Troš.osiguranja	228,285	211,223	185,510	130,664	170,766	157,559	165,236	184,619	185,775	202,405	262,442	227,314
Porezi/ ne zavise od finans.rezult. takse	288,835	306,228	307,191	308,339	272,108	426,990	415,018	347,987	300,186	438,829	423,906	466,767
Putni troš. dnevnice	25,152	28,448	25,084	17,646	44,741	21,465	5,855	4,207	33,174	17,003	26,169	3,720
Ost. troš.poslovanja	489,983	466,039	337,263	364,172	351,872	370,114	323,921	468,701	664,353	594,939	1,378,375	1,609,096
Troš. rezervisanja	5,000,000	5,000,000	3,500,023	0	0	0	3,230,907	0	0	0	2,000,010	1,200,000
Nabavna vrijednost prodane robe	20,885	16,488	19,890	15,027	12,583	9,792	10,113	7,400	5,040	3,035	3,285	3,488
Finansijs. rashodi	4,449,140	12,650,753	15,004,794	15,709,970	15,458,400	16,767,190	16,305,847	7,034,517	3,400,900	3,695,805	4,168,622	4,629,486
Ostali rashodi	1,111,276	668,651	2,368,047	1,313,624	483,863	514,837	1,407,236	4,868,249	299,108	2,538,091	1,066,360	316,864
UKUP.RASHODI	65,521,307	72,031,749	70,863,943	64,286,454	61,003,953	60,629,008	64,889,660	52,136,631	42,009,283	49,470,598	51,800,343	51,827,918

• STRUKTURA UKUPNIH PRIHODA

UKUPAN PRIHOD	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
1.PREVOZ PUTNIKA	31,536,256	30,536,508	29,502,608	28,001,284	27,410,344	27,170,594	25,232,021	20,529,545	22,123,465	22,764,317	26,251,145	29,053,411
1.1.ukupno prihod od korisnika	21,703,178	21,260,515	21,033,302	19,879,026	19,846,858	19,739,229	18,377,120	10,046,752	8,647,784	8,979,724	10,363,698	11,053,315
pojedinačne karte	7,240,893	7,555,131	8,007,663	7,580,404	7,848,891	8,262,471	8,806,836	5,111,291	4,872,906	4,859,702	5,236,891	6,039,413
mjesečne karte	13,241,485	12,632,821	11,978,329	11,956,744	11,760,317	11,238,049	9,118,728	4,555,686	3,360,115	3,709,639	4,716,905	4,615,295
višemjesečne karte	1,220,800	1,072,563	1,047,310	341,878	237,650	238,709	451,556	379,775	414,763	410,383	409,902	398,607
1.2. subvencije	9,833,078	9,275,993	8,469,306	8,122,258	7,563,486	7,431,365	6,854,901	10,482,793	13,475,681	13,784,593	15,887,447	18,000,096
2.SPOREDNE DJELATNOSTI	1,220,428	1,543,600	1,291,718	1,131,457	1,297,275	1,345,690	1,175,336	786,045	570,703	504,383	554,716	460,143
3.OSTALI POSLOVNI PRIHOD	5,159,488	5,078,110	6,037,229	7,006,173	7,409,358	6,047,838	10,081,742	7,840,739	3,782,375	3,232,620	5,586,994	3,676,044
4.FINANSIJSKI PRIHODI	55,233	97,542	86,617	80,503	46,817	126,447	46,502	24,528	51,264	40,142	19,257	48,585
5.OSTALI PRIHODI I DOBICI	3,159,952	298,921	422,596	487,919	374,342	3,041,241	7,599,848	274,020	4,055,586	833,504	426,223	856,890
UKUPAN PRIHOD /1do 5	41,131,357	37,554,681	37,340,768	36,707,336	36,538,136	37,731,810	44,135,449	29,454,877	30,583,393	27,374,966	32,838,335	34,095,075

Primjetan je značajan pad prihoda od prevoza putnika u periodu 2013. – 2020.godine i to u posebno dijelu prihoda od mjesečnih karata.

Od 2021.godine vidljiv je rast prihoda od prevoza putnika (prihod od korisnika i prihod od subvencija).

Usklađivanje cijena prevoznih usluga u dijelu subvencija (Sporazum o utvrđivanju stvarne cijene koštanja komunalne usluge javnog linijskog prijevoza putnika na području Kantona Sarajevo, od jula 2022.g. sa pripadajućim aneksima) je značajno doprinjelo povećanju prihoda od prevoza putnika. Očekuje se da će primjena novih cijena prevoznih usluga cijene, počev od 01.07.2025. godine doprinjeti povećanju prihoda KJKP GRAS / u dijelu prihoda od korisnika. Također je utvrđena i nova cijena mjesečne radničke karte po zonama važenja iste.

• **OSTALI POSLOVNI PRIHODI**
(red.br.3 , tabela Struktura ukupnih prihoda)

OPIS	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
1. Prihodi od pomoći, donacija i dr, ukupno i to:	311,000	0	650,000	1,716,729	1,998,990	3,142,700	6,282,824	4,372,237	1,236,622	742,312	3,144,003	1,342,928
1.1. Uplata doprinosa, Program zbrinjavanja				1,716,729		2,537,378	3,782,388	477,053	1,149,922	742,312	3,144,003	1,342,928
1.2. KS / otpremnine za penzionisanje			650,000		173,990	441,779	50,000	99,700	86,700			
1.3. pomoć KS za obaveze / UJO					1,000,000		2,450,436	3,795,484	0	0	0	
1.3. pomoć KS - obaveze za gorivo					825,000							
1.4. pomoć KS osposobljav vozila	311,000											
1.5. dotacija - nabavka šina						163,543						
2. Razgraničeni prihodi od donacija	4,848,488	5,078,110	5,387,229	5,289,444	5,410,368	2,900,332	3,795,359	3,465,792	2,542,666	2,484,207	2,441,263	2,315,045
3. Prihod -zakup /operativni najam												
OSTALI POSLOVNI PRIHOD / 1+2+3	5,159,488	5,078,110	6,037,229	7,006,173	7,409,358	6,047,838	10,081,742	7,840,739	3,782,375	3,232,620	5,586,995	3,676,044

Doznake za otpremnine pri penzionisanju u 2022, 2023. i 2024.godini izvršene sa pozicije pokriva gubitka / po odlukama o pokriću gubitka knjižene su na kontu 350000 /Gubitak ranijih perioda - potražna strana , kao pokriva gubitka . Iznosi otpremnina : 273.455 KM (2022.g.) ; 319.981 KM (2023.g.) i 194.820 KM (2024.g.).

2. Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih sredstava Kantona za investicije u ranijem periodu (nabavka voznih jedinica, SATRA, rekonstrukcija pruge i dr.) kao i donacija drugih subjekata (GVB Holandija – tramvaji; Siemens; Pragoimpex; IETT Istanbul, Turska- autobusi i minibus ; Konya Turska - tramvaji; Općina Hadžići – minibus; donacija autobusa radnika GRAS-i dr.), koji se u skladu sa MRS priznaju tokom perioda korištenja sredstva kao ostali prihod perioda u iznosima obračunate pripadajuće amortizacije.

- **Ostali prihodi i dobici** (r.br.5 tabela Struktura ukupnih prihoda) obuhvataju povremene prihode po osnovu : naplate otpisanih potraživanja; naplaćenih potraživanja za bolovanje preko 42 dana ; prihode od prodaje materijala, stalnih sredstava, otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostale nepomenute prihode.

AKUMULIRANI GUBITAK I POKRIĆE GUBITKA

SA 31.12.	1.	2.	3.	4. (2-3)	5.	MRS 8 i rezervisanja za tužbe direktno na kapital	POKRIĆE novčanim sredstvima osnivača	akumulirani gubitak sa 31.12.	Gubitak iznad visine kapitala
	1.	2.	3.	4. (2-3)	5.	6.	7.	8.	9
2000.		50,675,869	53,561,661	-2,885,792				-2,885,792	0
2001.		49,924,457	52,514,731	-2,590,749				-5,476,541	0
2002.		49,947,910	53,940,390	-3,992,480				-9,469,021	0
2003.		50,344,227	56,714,014	-6,369,787				-15,838,808	0
2004.		49,467,000	57,213,595	-7,746,595	5,476,541			-18,108,862	0
2005.		53,770,304	60,933,361	-7,163,057				-25,271,919	0
2006.		55,143,310	59,987,447	-4,844,137		-3,402,985	3,400,000	-30,119,041	0
2007.		53,558,587	60,530,605	-6,972,018				-37,091,059	0
2008.		54,699,667	71,565,201	-16,865,534	6,972,015		4,000,000	-42,984,575	0
2009.		46,359,382	68,460,700	-22,101,318			5,600,000	-59,485,893	0
2010.		50,018,070	71,755,876	-21,737,806			4,030,000	-77,193,699	-12,441,872
2011.		47,746,434	67,403,603	-19,657,169			1,672,408	-95,178,460	0
2012.		42,793,117	82,350,263	-39,557,146		-14,457,167	5,415,000	-129,320,606	-27,559,287
2013.		41,131,357	65,521,307	-24,389,950		-	516,583	-153,193,973	-51,441,974
2014.		37,554,681	72,031,749	-34,477,068	7,218,537	-53,011,089		-233,463,593	-125,148,791
2015.		37,340,768	70,863,943	-33,523,175				-266,986,768	-158,671,966
2016.		36,707,336	64,286,454	-27,579,118				-294,565,886	-186,251,084
2017.		36,538,136	61,003,952	-24,465,816		-5,280,000	7,800,000	-316,511,709	-208,196,907
2018.		37,731,810	60,629,008	-22,897,198			13,661,483	-325,747,424	-217,432,622
2019.		44,135,449	64,889,660	-20,754,211			17,376,000	-329,125,635	-220,810,833
2020.		29,454,877	52,136,634	-22,681,757			21,660,000	-330,147,392	-221,832,590
2021.		30,583,393	42,009,283	-11,425,890			43,246,520	-298,326,762	-190,011,960
2022.		27,374,966	49,470,598	-22,095,632			35,128,455	-285,293,939	-176,527,076
2023.		32,838,335	51,800,342	-18,962,007			29,296,981	-274,958,965	-166,192,102
2024.		34,095,075	51,827,919	-17,732,844			25,814,993	-266,876,816	-158,109,953

PROJEKCIJA NOVČANIH TOKOVA ZA TEKUĆE POSLOVANJE

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1/ primici od prevoza putnika / plaća korisnik	25,392,718	24,874,803	24,608,963	23,258,460	23,220,941	23,094,898	21,501,230	11,754,700	10,117,907	10,295,677	12,125,527	12,932,379
A/ učešće GRAS	67.3%	69.6%	70.0%	71.0%	55.5%	50.1%	43.5%	23.7%	14.6%	16.7%	20.2%	21.6%
2/ primici /subvencije korisnika	11,504,701	10,852,912	9,909,088	9,503,042	8,849,279	8,694,697	8,020,234	12,264,868	15,766,547	16,127,974	18,588,313	21,060,112
3/ pokriće gubitka knjiženo na kapitalu	516,583				7,800,000	13,661,483	17,376,000	21,660,000	43,246,520	35,128,455	29,296,981	25,814,993
4/ drugi primici od KS - dio ostalih poslovnih prihoda	311,000		650,000		1,998,990	605,322	2,500,436	3,895,184	86,700			
5/ Kanton Sarajevo /2+3+4	12,332,284	10,852,912	10,559,088	9,503,042	18,648,269	22,961,502	27,896,670	37,820,052	59,099,767	51,256,429	47,885,294	46,875,105
B/ učešće Kantona	32.7%	30.4%	30.0%	29.0%	44.5%	49.9%	56.5%	76.3%	85.4%	83.3%	79.8%	78.4%
ukupno	37,725,003	35,727,714	35,168,051	32,761,502	41,869,209	46,056,400	49,397,901	49,574,752	69,217,674	61,552,106	60,010,821	59,807,484
1+2+3+4	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

napomena : red.br 1/ primici od prevoza putnika - prihod od prevoza putnika uvećan za iznos PDV - nije uključen prihod od dopunskih djelatnosti.
 Takođe, primici od subvencija uključuju prihod od subvencija uvećan za iznos PDV.

Poseban Program konsolidacije poslovanja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja do 2030. godine

KRATKOROČ. OBAVEZE	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
1. Kratkoročne obaveze	98,456,397	143,381,627	172,560,080	202,007,619	215,720,705	225,902,693	233,536,221	240,284,214	237,508,567	234,905,855	232,241,275	230,552,939
1.1. Kratkoročne obaveze	3,974,865	4,406,694	4,454,256	4,250,136	74,725	65,354	54,153	431,804	1,867,954	1,739,260	1,739,260	1,739,260
1.1.1. Kratkoročni krediti	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
1.2. Kratkoročno dio dugor. obaveza po / kreditu, lizingu	3,934,865	4,155,059	4,371,209	4,200,147	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3. Ostale ratk. fin. obaveze	-	211,635	43,047	9,989	34,725	25,354	14,153	391,804	1,827,954	1,699,260	1,699,260	1,699,260
2. Dobavljači ukupno	8,254,119	7,151,449	6,546,835	7,905,146	6,802,006	4,699,470	4,556,411	7,480,237	7,094,657	3,788,292	3,597,775	3,121,710
3. Obav. komis. Prodaja	28,297	36,097	115,027	61,339	121,698	1,694	2,134	1,673	1,694	-	-	-
4. Obaveze po osn. plata, naknada i ostal. prim.	72,204,721	85,408,065	96,209,820	105,208,746	106,661,625	100,385,151	91,962,571	92,305,337	85,449,300	84,285,629	77,737,596	71,362,451
4.1. Obav. za plate i naknada plata	5,172,684	5,417,419	4,888,392	4,891,360	5,768,914	4,033,288	1,289,030	1,315,447	1,153,114	1,293,420	1,305,819	1,424,450
4.2. Obaveze za poreze i posebne dadžbine na plate	5,207,874	5,980,487	6,804,137	7,860,295	8,073,938	8,126,435	7,968,125	8,026,919	7,625,626	7,650,473	7,677,026	7,671,518
4.3. Obaveze za doprinose	60,882,045	72,713,677	82,941,213	91,315,189	92,508,826	87,980,076	82,453,582	82,718,127	76,427,574	75,072,092	68,529,644	62,016,415
4.4. Obaveze za neto naknade koje se refundiraju	99,433	72,764	58,477	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.5. Obaveze za porez i poseb. dadžbine na naknade	178	178	178	178	178	178	-	-	-	-	-	-
4.6. Obaveze za ostala neto primanja i naknade (TO)	842,507	1,223,540	1,517,423	1,141,724	309,769	245,174	251,834	244,844	242,986	269,644	225,107	250,068
5. Druge obaveze	7,476,540	34,155,441	46,353,530	59,505,408	72,621,287	86,561,345	99,837,841	103,085,356	103,076,233	103,096,257	103,119,844	103,141,344
5.1. Obaveze po osnovu kamata i troš. finansiranja	7,186,294	33,907,013	46,096,959	59,266,608	72,363,448	86,275,712	99,588,732	102,806,296	102,757,284	102,757,284	102,757,284	102,757,284
5.2. Obav.-naknade članovi odbora, komisija / bruto	36,446	38,981	45,266	50,820	47,633	27,622	20,817	25,125	25,934	21,674	20,067	22,444
5.3. Obaveze naknade fizič. licima / bruto	12,346	19,297	25,174	22,362	27,675	13,863	7,703	1,822	11,313	14,125	39,319	8,113
5.4. Druge obaveze / dopr. za šume, TZ i dr.	241,454	190,150	186,131	165,618	182,531	244,148	220,589	252,113	281,702	303,174	303,174	353,503
6. Obaveze za PDV	6,517,552	9,573,760	14,243,062	19,508,996	23,716,219	28,466,850	31,399,971	31,256,980	35,236,279	37,146,191	41,166,899	46,287,416
7. Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	303	2,650,120	4,637,550	5,567,848	5,723,145	5,722,829	5,723,140	5,722,827	4,782,450	4,850,226	4,879,901	4,900,758
II. Pasivna vremenska razgranič. i rezervisanja	1,386,320	16,300,764	62,396,230	59,843,118	65,078,048	64,193,010	56,444,974	50,333,051	24,963,602	15,994,877	9,970,113	3,074,224
UKUPNO KRATKOROČ. OBAVEZE sa razgranič.	99,842,717	159,682,391	234,956,310	261,850,737	280,798,753	290,095,703	289,981,195	290,617,265	262,472,169	250,900,732	242,211,388	233,627,163

II. OBAVEZE

U skladu sa Sporazumom o rješavanju problema u poslovanju KJKP „GRAS“ d.o.o. Sarajevo (oktobar 2020.g.), Budžetom KS su obezbjeđena značajna sredstva na pozicijama Restrukturiranje i Pokriće dijela akumuliranog gubitka kao i povećanje na pozicijama subvencija za javni prevoz čime je omogućen kontinuitet poslovanja Preduzeća, obezbjeđeno značajno izmirenje dospjelih obaveza i redovna isplata plaća u skladu sa zakonom.

Počev od 2020.godine dešava se izuzetno visok odliv sredstava za izmirenje obaveza po tužbama radnika i drugih subjekata⁴ (cca 81,2 miliona KM zaključno sa 30.11.2025. uključujući i naknade banke u postupku prinudne naplate).

Obaveze po tužbama radnika (evidentiraju se na pasivnim vremenskim razgraničenjima - kratkoročna razgraničenja i rezervisanja) uglavnom su izmirene, međutim i dalje ostaje neriješen problem izmirenja obaveza po osnovu indirektnih poreza i obaveza za poreze i doprinose iz osnova plaća i pripadajućih kamata.

Struktura ukupnih obaveza KJKP GRAS sa 30.11.2025.godine je sljedeća :

konto	OBAVEZE	31.12.2024.	30.11.2025.	Razlike
40	A/ DUGOROČNA REZERVISANJA	24,352,889	22,300,816	-2,052,073
404	1. Rezervis.- naknade i beneficije zaposlenih /dugoroč.	196,761	65,762	-130,999
407	2. Unaprijed naplaćeni i dr.odloženi prihodi	24,156,128	22,235,054	-1,921,074
41	B/ DUGOROČNE OBAVEZE	0	0	0
42 do 48	C/ KRATKOROČNE OBAVEZE/	230,552,939	229,960,670	-592,269
42	1.Kratkoročne finansijske obaveze	1,739,260	1,508,770	-230,490
422	1.1. <i>Kratkoročni krediti</i>	40,000	40,000	-
429	1.2. <i>Ostale kratkoroč.finansijske obaveze</i>	1,699,260	1,468,770	-230,490
43	2. Dobavljači, ukupno	3,121,710	4,825,126	1,703,416
45	3. Obaveze po osnovu plata, naknada, ost.primanja	71,362,451	67,623,534	-3,738,917
450	3.1. Obav.po osnovu plata i naknada plata	1,424,450	1,673,286	248,836
451	3.2. Obaveze za porez / plate	7,671,518	7,701,541	30,023
452	3.3. Obaveze za doprinose u vezi plata i naknada	62,016,415	58,015,307	-4,001,108
456	3.4. Obaveze za ostala neto primanja i naknade	250,068	233,400	-16,668
46	4. Druge obaveze, ukupno :	103,141,344	103,177,275	35,931
460	4.1. Obaveze po osnovu kamata i troš.finansiranja	102,757,284	102,757,284	0
463-465	4.2. Obav.-naknade članovi odbora, komisija / bruto	22,444	22,789	345
466-468	4.3. Obaveze naknade fizič.licima / bruto	8,113	43,699	35,586
469	4.4.Druge obaveze / dopr.za šume, TZ i dr.	353,503	353,503	0
47	5. Obaveze za PDV	46,287,416	47,925,390	1,637,974
48	6. Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	4,900,758	4,900,575	-183
49	D/ PASIV.VREM.RAZGRANIČENJA / kratkoročna	3,074,224	2,985,907	-88,317
	SVEUKUPNO OBAVEZE	257,980,052	255,247,393	-2,732,659

⁴ Rezervisanja za tužbe po Kolektivnom ugovoru smanjena i tužbe za uplatu doprinosa / isplaćena u iznosu od cca 77,5 mil.KM . Iznos tužbi za izmirenje doprinosa PIO je sadržan u obavezama za doprinose

Ukupne obaveze preduzeća smanjene su u periodu od 31.12.2024. do 30.11.2025.godine za 2.732.659 KM, pri čemu se najveće smanjenje odnosi na dugoročna rezervisanja (A) i obaveze po osnovu plata (C.3) i to u dijelu obaveze za doprinose u vezi plata i naknada (C, tačka 3.3.).

Dugoročna rezervisanja i odložene obaveze (A) se uglavnom odnose na unaprijed naplaćene i odložene prihode iz osnova donacija Vlade KS za investicione projekte i donacija primljenih od drugih subjekata koje se trebaju priznati / oprihodovati⁵ tokom preostalog vijeka upotrebe doniranih sredstava.

(B) Preduzeće nema evidentiranih dugoročnih obaveza (obaveze po kreditima i lizinima su izmirene sa krajem 2017.g.).

C/ Kratkoročne obaveze

Najveći iznos kratkoročnih obaveza se odnosi na:

- r.br. 4.1./ Obaveze za kamate po osnovu poreza i doprinosa na/iz plaća koje su dostigle iznos od 102.757.284 KM. Ove obaveze bilježe drastičan porast počev od 2014. do 2020.godine . Stupanjem na snagu Zakona o visini stope zatezne kamate (Sl. Novine FBiH br.18/2020), obračun zateznih kamata na neizmirene obaveze prema PU FBiH je prestao obzirom da iznos obračunate kamate ne može biti veći od glavnog duga (član.4. Zakona).

-red. br. 3./ Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja i to u dijelu obaveza za doprinose u vezi plaća koje se nisu izmirevale u periodu 2009.-2016.godina (red.br. 3.3. tabela Obaveze, prethodna stranica)

Sa 30.11.2025. obaveze za doprinose iznose 58.015.307 KM. Od 2018.godine iskazano je značajno smanjenje obaveza za doprinose, obzirom da se prilikom penzionisanja radnika kroz Program restrukturiranja i zbrinjavanja viška uposlenika izmiruju obaveze po osnovu doprinosa za PIO/MIO. Obaveze za PIO umanjuju se i prinudnom naplatom pravosnažnih sudskih rješenja po tužbama radnika.⁶ Obaveze za druge doprinose se ne izmiruju.

Struktura Obaveza za doprinose je slijedeća ;

Obaveze za doprinose	31.12.2020.	31.12.2022.	31.12.2024.	30.11.2025.
Obaveze - doprinos PIO	44,401,570	38,629,865	25,534,904	21,509,942
Obaveze - doprinosi zdravstvo	31,971,455	30,375,513	30,409,708	30,421,464
Obaveze – doprinosi za nezaposlene	4,822,403	4,590,821	4,594,689	4,602,487
Obaveze - doprinosi beneficirani staž	1,522,699	1,475,893	1,477,114	1,481,414
U k u p n o :	82,718,127	75,072,092	62,016,415	58,015,307

- red.br. 3.2./ Obaveze za porez i posebne dadžbine na platu sa 30.11.2025. godine iznose 7.701.541 KM a uglavnom se odnose na raniji period zaključno sa 2016.godinom. Obaveze za porez na plaću/ dohodak iz ranijeg perioda (2009.-2016.) se ne izmiruju ni za uposlenike koji se penzionišu kroz Programe zbrinjavanja.

⁵ kao ostali poslovni prihod u visini pripadajuće amortizacije

⁶ Programom su obuhvaćeni radnici koji stiču uslov po osnovu radnog staža, uključujući i „vojni staž“ a uposlenici koji su penzionišu po osnovu godina života i invalidnosti nisu obuhvaćeni Programom, za njih se ne izmiruju obaveze za doprinos PIO za dužni period (8 godina). Ovo je dovelo do tužbi radnika koji očekuju starosnu penziju s ciljem ostvarivanja prava na penziju po osnovu ukupnog radnog staža koji treba biti plaćen.

r.br. 5./ Obaveze za PDV

Prema knjigovodstvenoj evidenciji stanje ukupnog duga po osnovu PDV-a na dan 30.11.2025. godine iznosi 47,925,390 KM. Dug preduzeća se sastoji se od glavnog zaduženja u iznosu od 34,909,967 KM, obračunate zatezne kamate 11,489,423 KM (0,04% dnevno odnosno 14,4% godišnje) i troškova prinudne naplate u iznosu 1,702,845 KM (5% na iznos mjesečne prijave).

KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo od od novembra 2012. godine nije redovno izmirivao tekuće obaveze po osnovu podnesenih prijava obračunatog PDV-a. Izmirivanje obaveza u mjesečnim tranšama u iznosu tekućeg PDV-a je ponovno uspostavljeno od marta 2019. godine.

Obzirom da UIO BiH vodi postupak prinudne naplate, ne dozvoljava da se PDV plaća po prijavi za tekući mjesec već svaki mjesec izdaju Izjavu o pljenidbi novca deponovanog na računu GRAS-a i vrše prisilnu naplatu koja uglavnom bude u iznosu mjesečne prijave ili više. Izvršenim plaćanjem prema UIO zatvaraju se ranije obaveze po osnovu troškova prinudne naplate i obračunatih kamata. Sa svakom mjesečnom prijavom glavnica se i dalje povećava, a na svaku prijavu se obračunavaju troškovi prinude (5% svaki mjesec) te se ne zaustavlja rast kamata, obračun kamata se nastavlja, a ukupni dug se povećava (što se vidi u tabeli, npr. u 2022 godini je plaćeno 4,12 mil. KM što je više za cca 1,7 mil. KM u odnosu na prijavu, a ukupan dug za istu godinu se povećao za cca 2,8 mil KM).

Prema evidenciji UIO / e-porezi stanje dospjelog duga je sljedeće:

GODINA	PDV PRIJAVA	ukupno izmirenje obaveze	UIO / Dospjelo zaduženje	povećanje u odnosu na prethodnu god.
2018.			28,396,200	
2019.	2,487,672	2,524,521	30,065,010	1,668,810
2020.	2,579,343	6,432,546	32,082,486	2,017,476
2021.	3,102,865	2,377,682	34,538,667	2,456,181
2022.	2,424,028	4,116,434	37,391,949	2,853,282
2023.	3,370,127	2,950,934	40,640,212	3,248,263
2024.	3,485,258	3,450,623	44,422,146	3,781,934
2025. sa 23.12.	2,698,788	3,075,282	48,339,500	3,917,354
Ukupno	20,148,081	24,259,099		

Izmirenje duga za PDV na rate je moguće uz odobrenje UIO BiH, i to pod određenim uslovima. Postupak je uređen Zakonomo postupku indirektnog oporezivanja, Pravilnikom o primjeni zakona o PDV-u i internim aktima UIO BiH. Zahtjev se podnosi u pisanoj formi uz obrazloženje razloga i podnošenje instrumenta osiguranja naplate (bankarska garancija, hipoteka). Za odobrenu otplatu na rate (maksimalno 36 rata) UIO obračunava kamatu za cijelo vrijeme trajanja duga, ali ne pokreće prinudnu naplatu ako se rate redovno izmiruju. U slučaju kašnjenja, rješenje o otplati na rate se ukida i pokreće prinudna naplata.

Svakako je povoljnija opcija izmirenje duga putem kreditnog aranžmana sa dužim rokom otplate uz grace period i znatno nižom kamatnom stopom pri čemu bi se dospjela obaveza izmirila u cjelosti uz niži iznos mjesečnog anuiteta.

r.br.6./ Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine obuhvataju obaveze za : članarinu vanjsko-trgovinskoj komori BiH, federalnu i kantonalnu taksu i obaveze po osnovu troškova prinudne naplate PU FBiH.

D/ Pasivna vremenska razgraničenja, obuhvataju unaprijed naplaćen prihod narednog perioda (višemjesečne karte, reklame i sl) kratkoročno razgraničen prihod od donacija i obaveze za rezervisanja po tužbama radnika.

II - PLAN RAZVOJA POSLOVANJA PREDUZEĆA - MJERE I AKTIVNOSTI EKONOMSKO FINANSIJSKE KONSOLIDACIJE POSLOVANJA PREDUZEĆA „GRAS“ d.o.o.

Za rješenja dugogodišnjih problema u poslovanju preduzeća i stabilizaciju poslovanja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo svakako je potreban duži period (Sporazumom predviđen period do 2030. godine) uz ostvarivanje efikasnih mjera u svim segmentima, i to prevashodno u pravcu :

- Konsolidacije tekuće finansijske pozicije i saniranju obaveza;
- Uspostavljanja racionalnije i efikasnije organizacije poslovanja preduzeća, provođenje procesa ukupnog restrukturiranja preduzeća GRAS na osnovu Studije reforme javnog prevoza koju je uradila Svjetska banka, Studija o restruktuiranju preduzeća koja je urađena od strane konsultantske firme PWC (PriceWaterhousaCoopers) uz pomoć Britanske ambasade u BiH, i Studije osnivanja novog preduzeća (koji će se koristiti za poslovanje postojećeg preduzeća) urađene od strane konsultantske firme KPMG uz pomoć EBRD-a u kojoj je urađen detaljan plan nove organizacije poslovanja tramvajskog i trolejbuskog saobraćaja; i na osnovu saradnje Kantona i Svjetske banke tokom 2025.g. na Studiji reforme javnog prevoza u Sarajevu;
- Provođenja preporučenih mjera za reformu javnog prevoza i restrukturiranje GRAS-a, na osnovu Studije reforme javnog prevoza u Sarajevu iz 2025.g. Ta je studija (1) dala preporuke reformskih mjera za pet ključnih oblasti, uključujući jačanje institucionalnog okvira, unaprjeđenje finansijskog stanja, održavanje poslovanja i implementaciju digitalne transformacije, (2) izvršila procjenu i dala preporuke za novu organizacionu strukturu GRAS-a, uz razdvajanje poslovnih jedinica u svrhu konkurentnosti autobusnog saobraćaja na konkurentnom tržištu KS, (3) identificirala potencijalne mogućnosti za povećanje učestvovanja privatnog sektora u poslovima GRAS-a i (4) uradila vremenski određenu mapu puta sa slijedom aktivnosti za implementaciju reformskih mjera i nove organizacione strukture GRAS-a.
- Preispitivanje i optimalizacija pružanja usluga prevoza i održavanja
- Investicija odnosno ulaganja u infrastrukturu i vozni park i
- Jačanja prevoznih kapaciteta preduzeća Gras s ciljem efikasnijeg poslovanja i konkurentnosti u sektoru javnog prevoza KS.

S tim u vezi, okvir ukupnih aktivnosti u periodu 2025.-2030.godine, s aspekta njihovog provođenja se može sistematizovati kroz :

- 1) urgentne mjere;
- 2) razvojne mjere koje provodi Kanton Sarajevo
- 3) ostale mjere koje provodi KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo

Efikasnost provođenja utvrđenih mjera predstavljaće ujedno i test htijenja, volje i energičnosti za izvlačenje preduzeća iz krize kako za titulara kapitala tako i za sve radnike i organe upravljanja preduzeća. Istaknute mjere će se pokušati precizirati bez detaljnijeg opisivanja u najkraćim crtama, obzirom na već istaknuta obrazloženja uslova i stanja poslovanja preduzeća.

Ministarstvo saobraćaja i KJKP GRAS pripremaju sa Svjetskom bankom pregovaranje zajma za podršku za razvoj javnog prevoza u Sarajevu, s posebnim fokusom na jačanje poslova KJKP GRAS i sveukupnog upravljanja javnim prevozom. Prva faza (40 miliona EUR) bi se fokusirala na finansijsku konsolidaciju i institucionalno jačanje na nivou sektora i organizacione reforme GRAS-a, u kombinaciji s ključnim investicijama za operativnu efikasnost.

1) URGENTNE MJERE

1. Obezbjedenje sredstava za izmirenje ukupnog duga prema UIO BiH putem kreditnog zaduženja Vlade Kantona Sarajevo .

Stanje ukupnog duga po osnovu PDV-a prema UIO BiH na dan 30.11.2025. godine iznosi 47,925,390 KM.

U proteklom periodu se djelimičnim plaćanjem obaveze za PDV (čak i mjesečnim uplatama /prinudnom naplatom u iznosu većem od iznosa tekuće prijave PDV) nije zaustavio rast obaveze prema UIO BiH nego se obaveza progresijom povećava. Izvršenim uplatama, UIO BiH zatvara obavezu u dijelu kamata i troškova prinudne naplate a ne u dijelu osnovnog duga, koji se kontinuirano povećava.

Rješenje izmirenja obaveza za PDV se vidi u urgentnom jednokratnom izmirenju ukupne obaveze putem kreditnog zaduženja Vlade KS kod međunarodnih finansijskih institucija sa povoljnim uslovima otplate, odnosno dužim rokom otplate i nižom kamatnom stopom. Izmirenje tekuće obaveze za PDV (nove prijave) vršiće se iz sredstava „ za pokriće gubitaka“ koja će se planirati Budžetom KS i korištenjem sredstava po osnovu povećanog prihoda iz poslovanja KJKP GRAS.

Izmirenjem ukupnog duga za PDV, poslovanje preduzeća bi se rasteretilo troškova kamata i prinudne naplate (cca 4 mil KM na godišnjem nivou), a preduzeće stiče uslov za dobijanje licence za obavljanje javnog prevoza na području KS i uslov za učešće na javnim pozivima.

Nosilac : Vlada KS , Ministarstvo saobraćaja, KJKP GRAS

Rok : decembar 2026.

2. Okončanje Programa zbrinjavanja viška uposlenika koji stiču uslove za penzionisanje u 2025.godini. Vlada Kantona Sarajevo je dana 22.05.2025.godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na Program restrukturiranja i zbrinjavanja viška uposlenika, kroz socijalno zbrinjavanje 70 radnika koji mogu ostvariti uslov za penzionisanje po osnovu godina radnog staža i radnika koji mogu steći uslov uključivanjem vojnog staž - izuzetna prijevremena penzija). Sredstva za realizaciju Programa, u visini obaveza za doprinos PIO za period 2009.-2016.godina za 70 radnika obezbjeđena su Budžetom KS. Realizacijom programa uz socijalno zbrinjavanje radnika, umanjice se obaveza prema PU FBiH u dijelu doprinosa za PIO za iznos cca 2,357,000 KM (po okončanju procedure penzionisanja PIO BiH / PU FBiH).

Nosilac : KJKP GRAS, Ministarstvo saobraćaja, Vlada Kantona, i JU Služba za zapošljavanje KS

Rok : januar 2026./ završetak implementacije programa

3. Izmirenje duga prema PU FBiH uz prethodno usaglašavanje poreznog duga i postizanje Sporazuma sa PU FBiH o visini obaveze, uz moguće djelimično smanjenje obaveze u dijelu obračunate kamate, u skladu sa pozitivnim zakonskim rješenjima.

Preduzeće je angažovalo sudskog vještaka koji je započeo rad na usaglašavanju stanja sa PU FBiH (identifikacija porezne obaveze po nazivu, iznosu i vrsti prihoda, poreznom periodu, pojedinačno po svakom sudskom rješenju o pokretanju postupka prinudne naplate uz usaglašavanje sa stanjem u spisu predmeta i evidenciji prinudne naplate u Kantonalnom poreznom uredu). Radi se o veoma obimnoj dokumentaciji i mogućem dugotrajnom procesu usaglašavanja sa PU FBiH.

Izmirenje utvrđene obaveze izvršilo bi se :

- djelimično putem kreditnog zaduženja Vlade Kantona Sarajevo, u dijelu neizmirene obaveze za radnike penzionisane pod nepovoljnim uslovima⁷ (122 radnika po godinama života, 43 radnika po invalidnosti i 53 porodične penzije) za koje prilikom penzionisanja nisu izmirene obaveze za PIO za period 2009.-2016.godina te im je penzija umanjena (nije uračunat ukupan radni staž);

- plaćanje po Sporazumu sa PU obezbjedilo bi se iz sredstava „ za pokriće gubitaka“ koja će se planirati Budžetom KS, uz korištenje sredstava po osnovu povećanog prihoda iz poslovanja KJKP GRAS.

Nosilac : KJKP GRAS, Ministarstvo saobraćaja, Vlada Kantona,

Rok : decembar 2026.g. /Potpisivanje Sporazuma sa PU FBiH

4. Rješavanje licence prevoznika i licence vozila - KJKP »GRAS« d.o.o. Sarajevo trenutno ne posjeduje važeću licencu »A« prevoznika zbog neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda. Prema članu 25. Pravilnika o licencama, prestankom važenja licence prevoznika prestaju da važe i licence vozila. Za realizaciju ove mjere nisu potrebna dodatna sredstva. Uslov za obnavljanje licenci će biti ispunjen rješavanjem načina izmirenja obaveza prema UIO BiH i PU FBiH, čime će preduzeće steći pravni osnov za prijavu na javne pozive i tendere za prevozne usluge.

Nosilac : KJKP GRAS, Ministarstvo saobraćaja

Rok : decembar 2026.g. /Podnošenje kompletnog zahtjeva

5. Povećanje broja vozila u radu / kroz :

- nabavku rabljenih trolejbuskih vozila / 10 solo i 5 zglobnih vozila / sredstva za realizaciju bi se obezbjedila putem kreditnog zaduženja GRAS-a / iz sredstava pokrića gubitka.

- jačanje kapaciteta održavanja - maksimalno angažovanje svih radnika pogona održavanja i pravovremeni prijem deficitarnog stručnog kadra u pogone održavanja a prema Planu prijema radne snage sa ciljem povećanja redovnosti i pouzdanosti održavanja

- **urgentna nabavka neophodnih rezervnih dijelova i materijala**

Nosilac: KJKP GRAS

Rok: odmah, kontinuirano

6. Remont 15 tramvaja koji su van funkcije

KJKP GRAS je sačinio Plan remonta tramvaja koji su određeni period izvan funkcije. Radi se o srednjem/ generalnom remontu ukupno 15 tramvaja i to :

- 11 tramvaja tipa SATRA 2 proizvedenih u periodu 2004.-2011.godina i 2 tramvaja tipa SATRA 3 proizvedena 2005.godine, na kojima nije rađen srednji remont od kada su u saobraćaju i
- 2 vozila ČKD KT 8 (1989.g) nisu remontovana od kako su u upotrebi, tj. više od 30 godina,

Komisija preduzeća je izvršila pregled vozila, sačinila procjene opreme, rezervnih dijelova za svako vozilo, te procjenu radnog vijeka nakon remonta. Obzirom na urgentnu potrebu osposobljavanja vozila za funkciju, te nedostatak potrebnih ljudskih i materijalnih resursa, tražena je preliminarne ponuda za usluge remonta ovih vozila. Prema primljenoj ponudi, remont svih 15 tramvaja se može realizovati u roku od 12 mjeseci, računajući od dana potpisivanja ugovora. Sredstva se planiraju obezbjediti putem kreditnog zaduženja Vlade KS. Realizacijom planiranih radova srednjeg remonta obezbjedila bi se dodatna tramvajska vozila te ublažio nedostatak vozničkih jedinica koji će biti posebno izražen uspostavljanjem linije za Hrasnicu do dolaska novih niskopodnih tramvaja (dodatnih 30 vozila) čija se sukcesivna isporuka očekuje počev od 2028.godine.

Nosilac: KJKP GRAS, Ministarstvo saobraćaja, Vlada Kantona

Rok juni 2026. Potpisivanje ugovora, okončanje projekta juli 2027

⁷ ukupna obaveza - svi doprinosi i porez za 218 radnika iznosi cca 12,2 mil KM

7. Outsourcing održavanja novih tramvaja i trolejbusa .

Dosadašnja praksa, uključujući održavanje „Stadler“ tramvaja, pokazuje da se uz relativno mali broj angažovanih radnika outsourcing partnera mogu efikasno i pouzdano realizovati svi procesi održavanja. Troškovi održavanja su vezani isključivo za obim izvršenih usluga, bez dodatnih opterećenja koja proizlaze iz stalnog radnog odnosa, poput bolovanja, odsustava ili neiskorištenosti kadra u periodima smanjenog obima posla. Outsourcing model održavanja pokazuje veću fleksibilnost i efikasnost u radu, uz kratke rokove reakcije i mogućnost brze prilagodbe stvarnim potrebama sistema. Na taj način se izbjegava problem viška zaposlenih u periodima manjeg intenziteta održavanja, a istovremeno se osigurava dovoljan kapacitet u periodima povećanog obima rada. Kadrovi angažovani kroz outsourcing raspolažu specijalizovanim znanjima, kontinuirano prate savremene tehnološke trendove i koriste modernu dijagnostičku i servisnu opremu, što je naročito značajno kod održavanja novih i tehnološki zahtjevnih vozila. Pitanje odgovornosti u outsourcing modelu jasno je definisano ugovornim obavezama, uključujući precizno utvrđene standarde kvaliteta i ugovorne penale u slučaju njihovog nepoštivanja. Time je omogućena jednostavnija i efikasnija kontrola kvaliteta izvršenih usluga, uz istovremeno smanjenje administrativnog opterećenja za preduzeće. U oblasti nabavke rezervnih dijelova, outsourcing partneri imaju znatno veću operativnu fleksibilnost u odnosu na javno preduzeće, koje je obavezno provoditi postupke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Time se skraćuju rokovi nabavke i smanjuje rizik od zastoja u održavanju vozila.

Nosilac : Ministarstvo saobraćaja, KJKP GRAS

Rok : juni 2026.

8. Okončanje Projekta SATRA - nastavak radova na modernizaciji preostalih 5 tramvaja (investicija u toku), čime bi se rasteretile GRAS-ove zalihe rezervnih dijelova i materijala nabavljenih u ranijem periodu za ovaj projekat. Dinamika realizacije zavisi od raspoloživih sredstava za nabavku nedostajućih dijelova i materijala i dinamike popunjavanja upražnjenih radnih mjesta u pogonu održavanja tramvaja (značajan broj radnika penzionisan u proteklom periodu). Preduslov je uspostavljanje saradnje sa Siemensom odnosno drugom ovlaštenom kompanijom za elektronski dio opreme (softver, vučni kontejner, centralni računar i HBU).

Nosilac: KJKP GRAS u saradnji sa Ministarstvom saobraćaja KS

Rok: usvajanje Elaborata –juni 2026.g., okončanje projekta decembar 2027.

9. Optimizacija linija i redova vožnje u cilju povećanja efikasnosti. Fokus je na smanjenju paralelnih linija javnog prevoza (npr. preklapanje tramvajskih i autobuskih ruta), optimizaciji broja vozila u užem gradskom jezgru, povećanju komercijalne brzine vozila i smanjenju nepotrebno pređenih kilometara. Implementacija aktivnosti na optimizaciji linija, dovela bi do poboljšanja kvaliteta usluge i povećanja zadovoljstva korisnika, uz racionalizaciju troškova poslovanja.

Nosilac: KJKP GRAS, Ministarstvo saobraćaja

Rok: odmah, kontinuirano

10. Promovisanje prednosti korištenja javnog prevoza sa ekološkog i zdravstvenog aspekta, smanjenja saobraćajnih gužvi, bržeg protoka putnika i veće bezbjednosti učesnika u prevozu. Realizacijom investicionih projekata, stvaraju se uslovi za komforan javni prijevoz na području Kantona Sarajevo. Masovnije korištenje javnog prevoza doprinosi smanjenju zagađenja vazduha u Kantonu, a rezultiralo bi povećanjem prihoda preduzeća a u budućem periodu i stvaranjem osnove za nova ulaganja u cilju kvalitetnije usluge.

Nosilac: KJKP GRAS, Ministarstvo saobraćaja KS

Rok: odmah, kontinuirano

11. Uspostavljanje kliznog petogodišnjeg okvirnog budžeta i prognoze, putem poslovnog plana koji omogućava kontinuirano praćenje finansijskih uticaja reformskih mjera. Odrediti finansijski tim za pripremu kvartalnog budžeta/kliznih prognoza. Ciklus izrade godišnjeg poslovnog plana treba početi definiranjem vremenskih rokova i ključnih indikatora učinka, potom procjena raspoloživosti resursa, procjena prihoda i subvencija i kalkulacija direktnih i indirektnih troškova. Ciklus se završava operativnim i finansijskim prilagođavanjima, uz osiguranje usklađenosti sa strateškim ciljevima.

Nosilac: KJKP GRAS

Rok: odmah, kontinuirano

2) RAZVOJNE MJERE KOJE PROVODI KANTON SARAJEVO

1. Izgradnja pruge Ilidža – Hrasnica u dužini od oko 13 kilometara kolosjeka. Projekat predviđa dvije okretnice na Ilidži i Hrasnici kao i izgradnju po deset tramvajskih stanica u oba smjera. Sredstva za realizaciju ovog projekta su obezbjeđena putem kredita Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD). Realizacija projekta je u toku - radovi na izgradnji su započeli u oktobru 2023.godine a završetak projekta je predviđen u 2026.godini. Izgradnja ove dionice će značajno unaprijediti dostupnost javnog prijevoza i povećati mobilnost stanovništva.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS,

Rok: juni 2026.godine

2. Rekonstrukcija autobusnog terminala Ilidža / projektom Izgradnje pruge prema Hrasnici obuhvaćena je i rekonstrukcija tramvajskog terminala na Ilidži. Obzirom da se autobuski terminal nalazi u neposrednoj blizini, u narednom periodu bi, radi funkcionalnosti modernizacijom trebalo obuhvatiti i autobuski terminal.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS,

Rok: juni 2026.godine

3. Rekonstrukcija i modernizacija depoa tramvaja koja se planira u dvije faze / Projekat Vlade Kantona Sarajevo. Sredstva se obezbjeđuju putem Budžeta KS i vanjskog zaduženja. Dio radova na modernizaciji je započet : U toku su radovi u halama Pogona održavanja tramvaja (ugradnja i montaža struga u hali remonta tramvaja, ugradnja i montaža lasera za mjerenje bandaža-točkova tramvaja u hali sedmodnevnog regleda, rekonstrukcija nove hale sa proširenjem dva kanala za pregled tramvaja kao i ugradnja prateće opreme za pregled i održavanje tramvaja tipa Tango NF3, kao i izgradnja novog skladišta rezervnih dijelova.

Druga faza se planira nakon izgradnje novog depoa na lokaciji Rajlovac i izmještanja autobusnog i minibuskog saobraćaja.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS,

Rok: prva faza januar 2026.godine, druga faza do kraja 2027.godine i poslije toga

4. Nabavka dodatnih novih tramvaja putem vanjskog zaduženja Vlade KS – druga faza.

Sa oktobrom 2025.godine realizovana je isporuka dodatnih tramvaja iz I faze (isporučeno 10 dodatnih tramvaja čime je okončana I faza - ukupno 25 novih tramvaja).

U drugoj fazi planira se **nabavka 30 dodatnih** niskopodnih tramvaja s ciljem osiguranja potrebnih prevoznih kapaciteta za komforan prevoz putnika na proširenoj tramvajskoj trasi (Hrasnica, Dobrinja) . U toku su aktivnosti na pripremi dokumentacije za pokretanju postupka javne nabavke. Obzirom na trajanje procedure javnih nabavki , kao i proizvodnog procesa

tramvaja, isporuke se mogu očekivati u 2028. i 2029.godini. Kroz poboljšani kvalitet usluge prevoza očekuje se i povećanje broja korisnika kao i prihoda preduzeća.

Nosilac: Vlada KS, Ministarstvo saobraćaja

Rok: II faza - decembar 2027.g i poslije toga

5. Izgradnja tramvajske pruge prema Dobrinji i Aerodromu / Prema informacijama MSKS u toku 2026.godine planira se izrada glavnog projekta izgradnje a sredstva za realizaciju projekta bi se su obezbjedila putem kredita međunarodnih finansijskih institucija. Okončanje ovog projekta i saobraćanje tramvaja prema Dobrinji i Aerodromu se očekuje u 2028.godini. Izgradnja ove dionice će značajno unaprijediti dostupnost javnog prijevoza i povećati mobilnost stanovništva.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS,

Rok: decembar 2028.godine

6. Rekonstrukcija i modernizacija depoa trolejbusa –objekti, postrojenja i kontaktna mreža. Projekat Vlade Kantona Sarajevo je sačinjen. U toku je procedura izmjene i dopune regulacionog plana Općine Novi Grad.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS,

Rok: decembar 2026.g.

7. Nabavka dodatnih novih trolejbusa putem vanjskog zaduženja. Vlada KS je preuzela obavezu nabavke vozila, a Ministarstvo saobraćaja je uspješno okončalo proceduru te zaključilo ugovor o nabavci 10 novih zglobnih trolejbusa Solaris model Trollino 18 (ukupan kapacitet je 120 mjesta). Vozila posjeduju savremenu opremu i u potpunosti su prilagođena osobama sa invaliditetom. Nabavka novih trolejbusa će omogućiti kvalitetniju prevoznu uslugu sa aspekta korisnika usluge i sa aspekta zaštite okoliša. Redovnijim odvijanjem saobraćaja na proširenoj trolejbuskoj trasi stvorili bi se uslovi za povećanje broja korisnika i povećanje prihoda preduzeća.

Nosilac: Vlada KS, Ministarstvo saobraćaja

Rok: sukcesivna isporuka vozila u periodu juni – decembar 2026.g

8. Izgradnja novog depoa za autobuski i minibuski saobraćaj u Rajlovcu. U toku su aktivnosti na definisanju lokacije i pripremi prostorno-planske i projektne dokumentacije. Projekat će se finansirati vanjskim zaduženjem Vlade KS.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS.

Rok: decembar 2027.g. i poslije toga

9. Nabavka novih vozila za autobuski saobraćaj u cilju povećanja redovnosti i pouzdanosti održavanja linija na području Kantona Sarajevo. Sredstva za realizaciju nabavke vozila obezbjeđuje Kanton dijelom iz Budžeta i dijelom putem vanjskog zaduženja Vlade Kantona sa slijedećom dinamikom :

- 20 solo vozila sa pogonom na diesel / MSKS je u septembru pokrenuo postupak nabavke 10 solo autobusa (sredstva Budžeta KS) a u 2026.godini planira nabavku 10 dizela vozila putem kredita ;

- 10 solo električnih / 3 vozila u 2026.g. i 7 vozila u periodu 2027.- 2028.g. putem kredita;

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok : 10 solo sa pogonom na diesel decembar 2026.g, i dalje prema navedenoj dinamici

10. Nabavka novih 15 vozila za minibuski saobraćaj u cilju povećanja redovnosti i pouzdanosti održavanja linija na području Kantona Sarajevo. Postupak za dodjelu ugovora/okvirnog sporazuma o nabavci novih minibusu je okončan, sporazum sa dobavljačem je potpisan. Novi minibusi će imati savremenu opremu, kapaciteta 41 putnik od čega 25 sjedećih mjesta i biće prilagođeni osobama sa invaliditetom. Predviđeni rok za isporuku vozila je 8 mjeseci.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok : juli 2026.g.

11. Izgradnja i opremanje tramvajskih stajališta za kontrolisanu naplatu u cilju veće bezbjednosti, lakše mobilnosti putnika kao i efikasnijeg funkcionisanja kontrolisanog sistema naplate. Prvom fazom biće obuhvaćena stajališta na potezu Skenderija –Bašaršija - Marijin dvor. Realizacijom projekta očekuje se efekat povećanja prihoda te stvaranje uslova za uspostavljanje efikasnije i racionalnije organizacije kontrole naplate, i racionalizaciju troškova.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: decembar 2027.g.

12. Uvođenje integriranog sistema e-voznih karata za javni prevoz – nastavak aktivnosti na implementaciji

Projekat „Javni prevoz u Kantonu Sarajevo“ u okviru kojeg je Sistem elektronske naplate započeo je 2020. godine. MSKS je izvršilo nabavku opreme koja je ugrađena u vozila .

U narednom periodu planira se ugradnja opreme u novonabavljenim vozilima (autobusi i minibusi), postavljanje kartomata na stajalištima na kojima nisu ugrađeni isti, što bi omogućilo dalje reduciranje broj prodajnog osoblja. Očekuje se da će lakša dostupnost karata spriječiti pojave putnika bez karte, te rezultirati povećanjem prihoda i obezbjediti tačne podatke o broju putnika po linijama

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: juni 2026.g.

13. Izgradnja saobraćajnog centra za adaptivno upravljanje saobraćajem u krugu KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo - remiza tramvaja.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: decembar 2026.g.

14. Nabavka specijalnih vozila za podršku pogona održavanja voznog parka :

- 1 vozilo za vučnu službu trolejbusa / novo vozilo,

- 1 vozilo za vučnu službu autobusa / novo vozilo,

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: decembar 2026.g.

15. Nabavka specijalnih novih vozila za održavanje kontaktne mreže :

- 1 vozilo sa platformom i

- 1 vozilo sa “rukom” dugom 12 ili 14 metara

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: decembar 2026.g.

16. Nabavka novog specijalnog vozila za čišćenje snijega na pruži kojim bi se obezbjedilo nesmetano odvijanje saobraćaja u zimskom periodu.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: decembar 2026.g.

17. Nabavka specijalnog simulatora tramvaja za obuku vozača tramvaja

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: decembar 2026.g.

18. Modernizacija EVP - elektrovučnih podstanica i nabavka opreme za automatsko upravljanje podstanicama. Zamjenom dotrajalih postrojenja i opreme stvorili bi se preduslovi za uspostavljanje daljinskog upravljanja EVP-a sa jednog mjesta, čime bi se reducirao broj potrebnog osoblja za dežurstvo u podstanicama (turnusni rad uklopničara 24 h, svakodnevno). Ovaj projekat bi se realizovao putem kreditnog zaduženja Ministarstva saobraćaja.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: decembar 2028.g.

19. Nabavka nove elektrovučne podstanice - zamjena postojeće EVP pokretna koja se nalazi na Trgu Austrije. Ova elektrovučna podstanica je u izuzetno lošem stanju. Oprema u podstanici je dotrajala , kao i sama konstrukcija. Ovu podstanicu je neophodno zamijeniti novom bilo da se radi o stabilnom - zidanom objektu ili ponovo ići na varijantu pokretne podstanice . Oprema za novu podstanicu bi se detaljnije definisala nakon odluke o vrsti samog objekta (stabilni ili pokretni objekat). U praksi se varijanta pokretne podstanice pokazala kao jako dobro rješenje budući da je EVP Pokretna bila 1999.god na Dobrinji dok se vršila ugradnja nove opreme u EVP Dobrinja, kao i 2000.god. ispred EVP Jezero dok se ugrađivala nova oprema u EVP Jezero što je omogućavalo odvijanje trolejbuskog saobraćaja na pripadajućim dionicama navedenih elektrovučnih podstanica i za vrijeme predmetnih radova. Nova podstanica bi trebalo da ima mogućnost daljinskog upravljanja.

U slučaju ispada ove podstanice iz pogona, ne bi bilo moguće odvijanje tramvajskog saobraćaja preko Bašćaršije niti trolejbuskog preko Trga Austrije, jer se iz EVP Vrazova zbog velikih udaljenosti ne može obezbijediti adekvatno napajanje i ovih sekcija.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: decembar 2026.g.

20. Nabavka potrebnih napojnih kablova za elektrovučne podstanice / Prioritetna je zamjena jednog dijela napojnih energetske kablova na području napajanja elektrovučne podstanice Vrazova (zamjena kablova tramvajske linije 1,2 i 3 od podstanice do napojnih tačaka ; polaganje trolejbuskih kablova za pojačanje trolejbuske linije 1; kao i zamjena ATG kabla u ulici Šenoina – ekvipotencijalna veza tramvajske sekcije kontaktne mreže).

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: juni 2027.g.

21. Rekonstrukcija izlaza na tramvajskoj liniji 6 (Skenderija) / Tramvajska skretnica „6“ je elastična mehanička skretnica koja omogućava da se tramvaj linije 6. uključi u kolosijek na pravcu Bašćaršija – Ilidža. Ova skretnica je urađena i postavljena 2012. godine u okviru radova na rekonstrukciji tramvajske pruge na dionici od Stare pravoslavne crkve do „S „ krivine . Proizvođač skretnice je firma Voestalpine. Skretnica je specifična, nije u standardnoj izvedbi i namjenski je urađena samo za ovaj dio tramvajske pruge , izvan standardnih izvedbi sa specifičnom geometrijom i dimenzijama.

Skretnica je pretrpjela znatna oštećenja, lomljenje jezička, a budući da je došlo i do trošenja glave šine, sama zamjena jezička nije dovoljna jer se ni ostala oštećenja skretnice ne mogu

sanirati. Potrebno je izvršiti zamjenu novom skretnicom u kompletnoj dužini od oko 12 m sa svim pratećim građevinskim radovima. Skretnica treba da bude u izvedbi sa grijačima skretnice. Napomena: Skretnicu je neophodno zamijeniti ne samo za potrebe odvijanja saobraćaja preko linije 6 nego i zato što zbog oštećenja ugrožava i odvijanje saobraćaja iz pravca Bašćaršije.

Nosilac: KJKP GRAS, Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: decembar 2026.g.

22. Rekonstrukcija trafostanice Remiza / TS Remiza 10/0,4 kV napaja Remizu tramvaja električnom energijom niskog napona i nije vezana za električnu vuču, ali obezbjeđuje uslove za održavanje vozila na ovom lokalitetu i rad svih pratećih službi. S obzirom na njen značaj ovu TS treba rekonstruisati u što skorijem vremenu (zamjena transformatora sa pripadajućom rasklopnom opremom – novi transformator snage 1000 kVA, novi NN razvod i SN razvod prema uslovima koje određuje Elektrodistribucija).

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS, KJKP GRAS

Rok: decembar 2026.g.

23. Rekonstrukcija kotlovnice u remizi tramvaja /

Kotlovnica u remizi tramvaja posjeduje dva kotla koji se koriste za zagrijavanje prostorija.

Kao energent za zagrijavanje koriste plin, a kao alternativno gorivo koriste lož ulje.

Kotao broj 1. je pušten u pogon 1979 god, a kotao broj 2 ,1980 god. Kotlovnica u remizi tramvaja koristi paru kao energent za zagrijavanje prostorija. Već duže od 40 god. u objektima KJKP GRAS-a funkcioniše sistem parnog grijanja sa instalacijom i opremom koja se skoro više i ne proizvodi jer je tehničko-tehnološki zastarjela. Održavanje ovakvog sistema je skoro nemoguće radi nabavke rezervnih dijelova (više se ne proizvode). Instalacija grijanja je u vrlo lošem stanju, tako da su svakodnevno prisutni veliki toplotni gubici.

Potrebno je uraditi projekat prelaska na toplovodno grijanje uz zamjenu oba kotla, demontažu stare instalacije grijanja, ugradnju nove, zamjena cjevovoda, grejnih tijela (radijatori, kaloriferi) uz uvažavanje zakonske regulative za ovu vrstu postrojenja.

Nosilac: Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS, KJKP GRAS

Rok: decembar 2026.g. / Usvajanje projekta

24. Zamjena stubova tramvajske kontaktne mreže na dionici od Skenderija mosta

Obalom Kulina bana do Vijećnice (oko 70 stubova, uz zamjenu poprečnica kontaktne mreže izolovanim užetom parafilom uz pripadajuću ovjesnu opremu) . Ovi stubovi se koriste za kontaktnu mrežu tramvaja, ali i za javnu rasvjetu i postavljanje reklame. **Nosilac:** Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS, KJKP GRAS

Rok: decembar 2028.g.

25. Nabavka i implemetacija novog softvera kojim će se obezbjediti digitalizacija internih poslovnih procesa – finansije, kontrola prihoda, kadrovi, nabavke, poslove prevoza i održavanje (voznog parka). Potrebno je sačiniti projekat .

Nosilac: KJKP GRAS, Ministarstvo saobraćaja i Vlada KS

Rok: decembar 2026 – usvajanje projekta

26. Pripremiti prijedlog nove strukture tarifa prema Vladi KS u svrhu optimalizacije prihoda i uspostavljanja aktivnosti upravljanja prihodima, npr. uvođenje cijena voznih karata zasnovanih na dužini vožnje i uvođenje novih vrsta voznih karata.

Nosilac: KJKP „GRAS“

Rok: decembar 2027.g.

27. Predložiti uvođenje ugovora za pružanje javnih usluga koji bi se potpisao nakon sticanja potrebnih uslova vezano za status prevoznika KJKP „Gras“. Ugovorom bi se precizirao odnos uloge PTA (organ nadležan za javni prevoz) i PTO (operator javnog prevoza) u PSO (obaveza pružanja javne usluge), definirati Program potražnje za operatera javnog prevoza, uspostaviti aranžmane odgovornosti za PSC (ugovor o pružanju javne usluge) ugovore i utvrditi i formalizirati potrebne ugovore za pružanje javnih usluga za tramvajski i trolejbuski prevoz.

Nosilac: MS KS i KJKP „GRAS“

Rok: decembar 2026.g.

28. Predložiti reformu sistema subvencija u svrhu usklađivanja prihoda sa stvarnim pružanjem usluga. Izvršiti procjenu alternativnih modela subvencija, donijeti odluku o odgovarajućem modelu bruto troškova, neto troškova ili hibridnom modelu za strukturu ugovora, definirati metodologiju dodjele subvencija (npr. sati ili kilometri reda vožnje) i uspostaviti jasan okvir odgovornosti za PTO.

Nosilac: MS KS

Rok: juni 2027.g.

29. Formalizirati vlasništvo nad voznim parkom i jasno definirati odgovornosti svih aktera, uključujući zajmodavce i dobavljače. Prenijeti vozni park na operatera i dodijeliti odgovornost za održavanje.

Nosilac: MS KS i KJKP „Gras“

Rok: decembar 2027.g.

3) OSTALE MJERE KOJE PROVODI KJKP GRAS d.o.o SARAJEVO

1. Nastavak aktivnosti na restrukturiranju i izradi nove organizacije i sistematizacije poslova i sistema plata.

U cilju optimizacije poslovnih procesa, digitalizacije rada, smanjenja troškova, povećanja efikasnosti i unapređenja kvaliteta usluga, KJKP GRAS nastavlja aktivnosti na restrukturiranju i izradi nove organizacione i sistematizacijske strukture

Osnova za ove aktivnosti u prethodnom periodu bila je Studija o restrukturiranju preduzeća, urađena od strane PWC uz pomoć Britanske ambasade u BiH, kao i Studija o osnivanju novog preduzeća (koja se koristi za postojeće preduzeće) urađena od strane konsultantske firme KPMG uz pomoći EBRD-a. U okviru ove studije je izrađen detaljan plan nove organizacije tramvajskog i trolejbuskog saobraćaja.

Preduslov za sveobuhvatnije izmjene organizacije i sistematizacije predstavlja rješavanje načina izmirenja poreznih obaveza, kao i zbrinjavanja eventualnog tehnološkog viška uposlenika. Također, proces restrukturiranja bi se morao odvijati koordinirano sa prilagođavanjem odgovarajućim funkcijama u ministarstvu i stručnim službama Kantona Sarajevo (direkcija, agencija za javni gradski prevoz).

U prethodnom periodu zabilježen je značajan odliv radnika usljed penzionisanja, te se dio potreba za radnom snagom nadomještao internom preraspoređivanjem. Tokom 2024. i 2025.godine uspješno je provedena interna obuka uposlenika preduzeća za radno mjesto vozača trolejbusa. Takođe je provedena i eksterna obuka vozača za nove tramvaje tipa STADLER. Prijem novih vozača se obavlja u skladu sa realnim potrebama preduzeća i dinamikom

Rok : Izmjena dijela postojeće sistematizacije / decembar 2026.godine

Rok: odmah, kontinuirano

Rok: odmah, kontinuirano

Rok : decembar 2025.g. odnosno novembar 2026.g. / donošenje Odluke

5.Nastavak implementacije sistema videonadzora / nakon uspješne implementacije sistema videonadzora u vozilima i dijelom na lokalitetu Remize, planirana je druga faza koja obuhvata ugradnju videonadzora u Depou trolejbusa. Cilj je unapređenje sigurnosti i zaštite imovine preduzeća od uništavanja, otuđenja i bilo koje vrste zloupotrebe kao i smanjenja troškova angažovanja fizičke zaštite.

Nosilac: KJKP GRAS

Rok: juni 2026.

6.Unaprijeđenje informacionog sistem GRAS-a / Postojeći informacioni sistem nije dovoljno integrisan. Djelimično integriše procese planiranja nabavke i skladišnog poslovanja, omogućavajući svakodnevno praćenje stanja zaliha i efikasnu realizaciju ugovora. Međutim potpuna integracija svih ključnih poslovnih procesa zahtjeva dodatna ulaganja u informatičku infrastrukturu i računarsku mrežu. U narednom periodu planira se etapno unapređenje informacionog sistema uključujući i nabavku nove računarske opreme. Završene su aktivnosti na integraciji programa za skladišno poslovanje s materijalnim knjigovodstvom, a slijedeća faza bi trebalo biti praćenje troškova održavanja po voznoj jedinici čime će se unaprijediti kontrola troškova i efikasnost poslovanja.

Nosilac: KJKP GRAS

Rok: odmah, kontinuirano

7. Jačanje sistema internih kontrola u svim poslovnim procesima / U cilju osiguranja zakonitog i ekonomičnog poslovanja, sprječavanja nepravilnosti i zloupotreba, tačnog i pouzdanog izvještavanja, te efikasnog upravljanja ljudskim resursima i voznim parkom, kao i zaštite putnika i imovine preduzeća potrebno je unaprijediti sistem internih kontrola kroz slijedeće aktivnosti :

- analizu postojećeg stanja /pregled procedura i pravilnika, identifikacija kritičnih rizika i sl.;
- Procjenu rizika
- ažuriranje i izradu internih akata / pravilnika, procedura
- implementaciju kontrolnih mehanizama i
- kontinuirani monitoring i revizija (mjesečni i kvartalni izvještaji uz definisanje korektivnih mjera).

Nosilac: KJKP GRAS

Rok: odmah, kontinuirano

8. Rješavanje pitanja rashodovanja i uklanjanja vozila koja nisu u funkciji /U krugu preduzeća se nalazi veći broj vozila (za sve vidove prevoza) koja su zbog težih kvarova duži period van funkcije a dodatno su opterećena založnim pravom od strane UIO i PU FBiH. Vozila zauzimaju značajan prostor i otežavaju organizaciju kretanja i parkiranja ispravnih vozila. Također, narušavaju estetski izgled vanjskog prostora što dodatno narušava imidž preduzeća. U završnoj fazi su aktivnosti te će se, prema jasno definisanim prioritetima vršiti sukcesivno rashodovanje i eventualna prodaja vozila, a sredstva od prodaje bi se usmjerila na izmirenje poreznih obaveza.. Time bi se unaprijedila funkcionalnost parkirnog i estetski izgled vanjskog prostora preduzeća.

Nosilac : organi preduzeća sa nadležnim institucijama

Rok : odmah, kontinuirano

9. Iznaženje dodatnih izvora prihoda / izvršiti detaljnu analizu mogućnosti davanja u zakup prostora i opreme Tehničkog pregleda u Remizi i drugih raspoloživih prostornih kapaciteta, s ciljem povećanja prihoda Preduzeća.

Nosilac: KJKP GRAS

Rok: maj 2026.g.

10. Vraćenje u posjed poslovnog prostora na Trebevičkoj žičari

Nosilac: KJKP GRAS

Rok: juni 2026.g.

11.Izrada plana i dinamike izmirenja finansijskih obaveza preduzeća / uz uvažavanje dinamike izmirenja obaveza definisane sporazumima (sudskim, vansudskim nagodbama, protokolima) koji su već zaključeni ili se planiraju zaključiti.

Nosilac: Organi upravljanja preduzeća u saradnji sa nadležnim organima Kantona

Rok: mart 2026.g, kontinuirano

12. Jačanje upravljačke strukture na nivou višeg, a naročito na nivou srednjeg (taktičkog i operativnog) rukovodstva i pomoćnih funkcija. Jasno definirati upravljačku strukturu, nadzor nad poslovnim jedinicama i mandat, kao i ojačano srednje rukovodstvo. Izvršiti pregled upravljačke strukture u odnosu na zahtjeve projekta reforme za kompetencijama i iskustvom i implementirati revidiranu strukturu u svim poslovnim jedinicama.

Nosilac: KJKP GRAS

Rok: decembar 2026.g.

13. Jačanje organizacione strukture uključujući transformaciju radne snage, jasno definiranje i ažuriranje kadrovske strukture uključujući poslovnu jedinicu za svaki vid prevoza i strukturu naknada u skladu s uslovima na tržištu rada u BiH. Izvršiti pregled organizacione strukture i potrebnih slojeva rukovodstva, ažurirati sistematizaciju radnih mjesta, naknade i odgovornosti u cijelom GRAS-u, pripremiti plan fazne transformacije radne snage i prijevremenog penzionisanja uz prostor za doradu i revidirati interne procese u svrhu povećanja efikasnosti unutar restrukturirane organizacije.

Nosilac: KJKP GRAS

Rok: decembar 2027.g.

14. Pripremiti ugovaranje specifičnih funkcija (sporednih djelatnosti) s vanjskim izvršiocima u cilju povećanja efikasnosti i spremnosti za uključivanje privatnog sektora (outsourcing). Uraditi plan ugovaranja vanjskih izvršilaca uz identifikaciju koja odjeljenja ili aktivnosti bi mogli biti uključeni u potencijalne outsourcing aranžmane, definirati uslove i zahtjeve za ugovaranje vanjskih izvršilaca i pripremiti plan nabavke za vanjsko ugovaranje izabranih funkcija ili odjeljenja.

Nosilac: KJKP GRAS

Rok: decembar 2028.g.

IV / FINANSIJSKO POSLOVANJE U PERIODU 2025. - 2030.G.**1. / FINANSIJSKI REZULTAT- projekcija**

iznos u KM						
OPIS	Ocjena 2025.g.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
1. UKUPNI PRIHODI	35.153.737	38.487.215	42.528.341	44.908.609	48.395.256	52.185.753
2. UKUPNI RASHODI	54.716.480	54.082.537	53.613.543	53.117.394	52.555.703	52.125.342
3. FINANSIJSKI REZULTAT TEKUĆEG PERIODA (1-2)	-19.562.743	-15.595.322	-11.085.202	-8.208.785	- 4.160.447	60.411

Realno je očekivati da će se realizacijom planiranih mjera, postepeno stvarati povoljniji uslovi sticanja prihoda odnosno postepeno povećanje prihoda od prevoza putnika iz godine u godinu.

Krajem aprila 2025. godine, nakon 33 godine, otvorena je nova trolejbuska linija 105. Vogošća - Trg Austrije a od juna 2026.godine očekuje se i početak rada tramvajske linije Ilidža - Hrasnica. Kanton Sarajevo nastavlja investiranje u infrastrukturu javnog prijevoza i u narednom periodu – u drugoj polovini 2026.godine očekuje se isporuka 10 novih trolejbusa, 15 minibusa a zatim i isporuka novih solo autobusa. U 2028.godini se očekuju isporuke dodatnih novih tramvajskih vozila kojim bi se obezbjedio kvalitetan prevoz tramvajskog saobraćaja.

Uvođenjem trolejbuske linije za Vogošću i tramvajske linije do Hrasnice, očekuje se prelazak putnika sa autobusnog na trolejbuski i tramvajski saobraćaj, što će omogućiti angažovanje autobusa sa ovih linija na drugim gradskim linijama. Nabavkom dodatnih autobuskih i minibuskih vozila bi usluga javnog prevoza na svim vidovima prevoza u gradskoj zoni bila kvalitetnija odnosno potpunija, što bi vodilo ostvarenju strateškog cilja preduzeća – omasovljenje stalnih korisnika javnog prevoza kroz kupovinu mjesečnih/višemjesečnih karata.

Značajno povećanje broja stalnih korisnika mjesečnih/ višemjesečnih karata, odnosno povećanje prihoda od prevoza putnika, očekuje se tek od druge polovine 2026.godine i po osnovu podizanja kvaliteta prevozne usluge u dijelu cestovnog prevoza / prema dinamici nabavki novih minibuskih i autobuskih vozila. Realizacijom projekta adaptivnog upravljanja saobraćajem, kojim je predviđeno davanje prvenstva na raskrsnicama vozilima javnog prevoza, obezbjeđiće se brži protok putnika te se očekuje jačanje svijesti građana o prednostima korištenja javnog prevoza.

Projekcije prihoda su rađene sa povećanjem broja korisnika, počev od druge polovine 2026.godine uz primjenu novih cijena prevoznih usluga koje su na snazi od 01.jula 2025.godine. (Sporazum o utvrđivanju stvarne cijene koštanja prevozne usluge javnog linijskog prevoza putnika na području Kantona Sarajevo, br, 02/01-23-37344 od 30.06.2025.) uz puno subvencioniranje prevoza za đake i redovne studente.

U dijelu ostalih prihoda, uključen je prihod po osnovu uplate doprinosa za PIO – Program zbrinjavanja prema planiranoj dinamici penzionisanja, kao i razgraničeni prihod od donacija za investicione projekte u ranijim periodima.

Projekcije rashoda su rađene na bazi povećanog fizičkog obima poslovanja koji je u skladu sa dinamikom nabavke vozila i trenutnim cijenama energenata. U dijelu troškova zaposlenih uključeni su troškovi otpremnina prema dinamici penzionisanja. Troškovi regresa za godišnji odmor nisu uključeni. Takođe, projekcijama troškova zaposlenih predviđeno je smanjenje broja

.....
 zaposlenih. Rashodi po osnovu kamate i troškova prinude za PDV su predviđeni zaključno sa prvim tromjesečjem 2027.godine - očekuje se da će u narednom periodu ovi troškovi izostati jer će biti riješen problem izmirenja obaveza prema UIO i PU FBiH.

2. / PROJEKCIJA PRIHODA U PERIODU 2025.-2030.

R/b	Glavne pozicije prihoda	2025 ocjena	2026	2027	2028	2029	2030
I	POSLOVNI PRIHODI A+B	28,334,265	33,360,215	38,373,341	40,988,609	43,595,256	48,346,753
A.	PRIHOD PREVOZ PUTNIKA /1+2+3+5	27,830,213	32,773,515	37,639,041	40,210,609	43,789,256	47,472,753
1.	Prihod od pojedinačnih karata	7,410,347	10,945,300	13,863,000	14,529,400	15,242,100	15,989,900
2.	Prihod od mjesečnih karata	4,746,682	5,287,727	6,116,608	7,056,853	8,847,431	10,672,442
3.	Višemjesečne i godišnje karte	451,429	477,100	527,880	582,170	643,000	706,700
4.	učesće korisnika /1+2+3	12.608.459	16.710.127	20.507.488	22.168.423	24.732.531	27.369.042
5.	Subvencije / ukupno	15,221,755	16,063,389	17,131,553	18,042,186	19,056,725	20,103,711
B.	PRIHOD POMOĆNE DJELATNOSTI /	504,051	586,700	734,300	778,000	806,000	874,000
II	OSTALI PRIHODI I DOBICI :	6,819,472	5,127,000	4,155,000	3,920,000	3,800,000	3,839,000
6.	Ostali poslovni prihodi	6,631,830	4,912,000	3,940,000	3,705,000	3,585,000	3,624,000
7.	Finansijski prihodi	133,526	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
8.	Ostali prihodi i dobiti	54,116	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000
	UKUPAN PRIHOD / I + II	35,153,736	38,487,215	42,528,341	44,908,609	48,395,256	52,185,753

Ostali poslovni (r.br.6) obuhvataju prihod od zakupnina; razgraničeni prihod od donacija Kantona za investicione projekte i donacije drugih subjekata u sredstvima koji se oprihoduju u visini obračunate amortizacije tokom vijeka upotrebe; dotacije i pomoći za ostale namjene .

Ostali prihodi i dobiti (r.br.8) obuhvataju povremene prihode po osnovu : naplate otpisanih potraživanja; naplaćenih potraživanja za bolovanje preko 42 dana ; prihode od prodaje materijala, stalnih sredstava, otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostale nepomenute prihode

2. / PROJEKCIJA RASHODA U PERIODU 2025.-2030.GODINA

	STRUKTURA RASHODA	Ocjena 2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
1.	Nabavna vrijednost prodate robe	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
2.	troškovi sirovina i materijala	1,700,600	1,491,800	1,360,800	1,351,800	1,316,800	1,278,800
2.1.	Utrošene sirovine i materijal	655,600	541,800	492,800	496,800	491,800	483,800
2.2.	Rezervni dijelovi	810,000	730,000	650,000	630,000	600,000	570,000
2.3.	Otpis sitnog inventara, i autoguma	235,000	220,000	218,000	225,000	225,000	225,000
3.	Utroš. energija i gorivo Ukupno;	5,728,500	7,840,000	8,668,400	8,924,000	8,912,000	8,885,000
3.1.	Utrošena nabavljena el.energija	2,950,000	3,900,000	4,090,000	4,260,000	4,260,000	4,260,000
3.2.	Plin	1,093,000	999,000	986,000	942,000	930,000	900,000
3.3.	Gorivo, ulja i maziva	1,685,500	2,941,000	3,592,400	3,722,000	3,722,000	3,725,000
4.	Troškovi plata, ostalih primanja zaposlenih, troškovi naknada fiz. lic	38,127,760	36,577,430	36,669,730	37,528,730	36,787,730	36,433,730
4.1.	Troškovi bruto plata	33,768,200	32,580,000	32,900,000	33,520,000	33,300,000	33,040,000
4.2.	Ostale naknade zaposlenih	4,192,350	3,838,450	3,630,750	3,629,750	3,398,750	3,324,750
-	Troškovi dnevnica i služb. putovanja	5,350	5,750	5,750	5,750	5,750	5,750
-	Troškovi toplog obroka	2,930,000	2,770,000	2,717,000	2,689,000	2,592,000	2,495,000
-	Troškovi prevoza radnika	432,000	415,000	408,000	400,000	380,000	360,000
-	Troš. ostalih primanja radnika (otpremni, pomoći, bolesti, sahrana)	825,000	647,700	500,000	535,000	421,000	464,000
4.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica uključ. Članove odbora	167,210	158,980	138,980	108,980	88,980	68,980
-	Troškovi nakn. čl.NO, OR i čl. Skupštine	47,210	58,980	58,980	58,980	58,980	58,980
-	Troš.naknada ostalim fizičkim licima	120,000	100,000	80,000	50,000	30,000	10,000
5.	Amortizacija	2,583,000	2,690,000	2,740,000	2,790,000	2,780,000	2,760,000
6.	Troškovi primljenih usluga	1,983,221	1,766,700	1,724,700	1,682,700	1,670,700	1,660,740
6.1.	Troškovi proizvodnih usluga :	1,574,400	1,365,000	1,330,000	1,300,000	1,300,000	1,305,000
6.1.1.	troškovi transport.usluga	740,000	700,000	680,000	650,000	650,000	650,000
6.1.2.	Troš. održav.transportnih sredstava	630,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000
6.1.3.	Usluge trećih lica / servis. usluga	169,000	130,000	115,000	115,000	115,000	115,000
6.1.4.	Troškovi zakupnina	19,400	17,000	17,000	17,000	17,000	17,000
6.1.5.	Troškovi reklame i sponzorstva	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000
6.1.6.	Troškovi ostalih usluga	3,000	5,000	5,000	5,000	5,000	10,000
6.2.	Troš. neproizvod. usluga (zdravstv. komun.račun.reviz. advokat. usl.vještač)	408,821	401,700	394,700	382,700	370,700	355,740
7	Ostali poslovni rashodi i troškovi	915,643	1,001,607	996,913	975,164	965,473	944,072
7.1.	Troškovi reprezentacije	200	0	0	0	0	0
7.2.	Troškovi premije osiguranja	276,000	290,000	310,000	330,000	330,000	330,000
7.3.	Troškovi platnog prometa	145,000	125,000	100,000	67,000	61,000	56,000
7.4.	PTT troškovi	84,736	86,100	86,500	86,500	86,500	86,500
7.5.	Troš.poreza,naknada,taksi i sl. /elem. nep. šume, vod.nakn/ sud.i dr.takse)	424,087	428,207	428,113	419,364	415,173	398,772
7.6.	Troškovi članskih doprinosa i dr.	49,800	49,800	49,800	49,800	49,800	49,800
7.7.	Ostali nemater.tr.(tr.objava, dr. troš.	27,900	22,500	22,500	22,500	23,000	23,000
A	POSLOVNI RASHODI 1 do 7	51,134,804	51,371,537	52,164,543	52,986,394	52,436,703	51,966,342
B	OSTALI RASHODI I GUBICI	3,581,676	2,711,000	1,449,000	131,000	119,000	159,000
1	Finansijski rashodi	2,492,535	2,606,000	1,349,000	31,000	31,000	31,000
2.	Rezervisanja	1,000,000	0	0	0	0	0
2	Ostali rashodi i gubici	89,141	105,000	100,000	100,000	88,000	128,000
	UKUPNI RASHODI (A+B)	54,716,480	54,082,537	53,613,543	53,117,394	52,555,703	52,125,342

* * *

Završni dio:

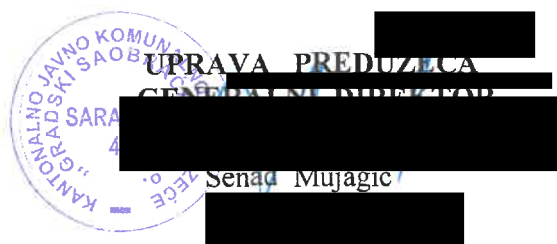
KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo u posljednjih 20 godina posluje u jako teškim uslovima što za posljedicu ima stalne gubitke i poslovnu nesposobnost da obavlja djelatnost od općeg javnog interesa zbog koga je i osnovano. Gubici su uglavnom generirani visokim troškovima poslovanja zbog prekomjernog broj zaposlenih (što dovodi do niske produktivnosti preduzeća) i niskim prihodima zbog lošeg upravljanja i organizacije preduzeća.

U periodu od 2021. godine preduzeće ima snažnu podršku Kantona Sarajevo kao osnivaća preduzeća koja je izostajala u prethodnim godinama. Kroz snažnu podršku osnivaća dio sistemskih problema se rješava i stanje se poboljšava tako da preduzeće već duži period vremena izmiruje sve tekuće obaveze iz poslovanja (kroz povećanje subvencija i obezbjeđenje sredstva za pokriće gubitaka iz prethodnog perioda), ima na raspolaganju veći broj novo nabavljenih vozila (tramvaji, trolejbusi, autobusi), obnovljenu infrastrukturu (rekonstrukcija tramvajske pruge, obnova trolejbuske mreža za Vogošću, nova tramvajska pruga za Hrasnicu, modernizacija depoa tramvaja i trolejbusa), riješeno je pitanje tužbi radnika i drugih poslovnih subjekata (izmirene su tuzbe u iznosu većem od 80 mil KM), smanjene su obaveze prema Poreznoj upravi FBiH (kroz izmirenje tuzbi radnika i penzionisanje kroz program zbrinjavanja radnika) i mnoge druge važne mjere koje su unaprijedile poslovanje preduzeća.

Za konačnu konsolidaciju preduzeća je neophodna finalna podrška osnivaća u finansiranju pripreme i implementacije reformskih mjera i najznačajnijih programa i investicija u ukupno procijenjenom iznosu od 200 mil KM – približno 100 miliona EUR kroz finansiranje od strane IBRD - grupacija Svjetske banke ili drugih izvora finansiranja u skladu sa opredjeljenjima Vlade Kantona Sarajevo. Konsolidacija će se provoditi u period do 2030. godine kroz finansiranje programa u dvije ili više faza što bi u konačnici dovelo do održivog i poslovno sposobnog preduzeća koje može ispunjavati sve obaveze zbog kojih je i osnovano.

Program konsolidacije preduzeća sadrži mjere za izmirivanje dugovanja prema poreznim organima (Uprava za indirektno oporezivanje i Porezna uprava Federacije BiH), strukturnu reorganizaciju preduzeća (kroz interno raspoređivanje uposlenih, prirodni odliv uposlenih penzionisanjem i na druge načine, zapošljavanje kritično neophodnog osoblja za ključne procese i pozicije, drugačije modele upravljanja poslovnim procesima - outsourcing i sl.), osavremenjivanje upravljanja poslovnim procesima preduzeća (kroz nadogradnju poslovnih sistema i digitalizaciju), osposobljavanje ključnog osoblja za upravljanje poslovnim procesima (kroz upošljavanje te edukacije i treninge uposlenih), ulaganja u remont i modernizaciju postojeće voznog parka tramvaja (dugoročno osposobljavanje postojećih tramvaja i nabavka dodatnih tramvaja, nabavka rezervnih dijelova za nesmetano održavanje vozila, nabavka opreme i postrojenja za modernizaciju depoa i sl.). U saradnji sa finansijskom institucijom koja će finansirati ovaj program konsolidacije napraviti će se detaljni planovi za realizaciju svih programa i investicija koji će biti odobreni od strane Vlade Kantona Sarajevo i IBRD-a grupacija Svjetske banke.

Navedene projekcije ukazuju da se uz adekvatne mjere, iznos nedostajućih sredstava za tekuće poslovanje smanjuje, odnosno da realizacija predloženih mjera vodi ka ispunjenju cilja – obavljanje funkcije javnog prevoza uz održivo ekonomsko finansijsko poslovanje.

UPRAVA PREDUZEĆA
Senad Mujagic

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Finance

Broj: 08/03-11- 7107 /26 NB
Sarajevo, 04.03.2026. godine

MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA **KANTON SARAJEVO**

Predmet: Mišljenje na Prijedlog Odluke o odobravanju "Posebnog programa konsolidacije poslovanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „GRAS“ d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja preduzeća do 2030. godine.

Veza: Vaš dopis, broj: 04-04-5636-1/26 od 03.03.2026 godine

Vezano za Vaš zahtjev za mišljenje na Prijedlog Odluke o odobravanju "Posebnog programa konsolidacije poslovanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „GRAS“ d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja preduzeća do 2030. godine, u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj 34/16 i 15/18), dajemo sljedeće mišljenje:

Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo je postupilo u skladu sa navedenim Pravilnikom i Ministarstvu finansija uz Prijedlog odluke dostavili na mišljenje popunjen i potpisan obrazac IFP-DA u kojem je data sljedeća izjava: „Za provođenje ovog akta potrebno je planirati dodatna sredstva u budžetima Kantona Sarajevo u narednim godinama. Prijedlog Programa konsolidacije poslovanja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja do 2030. godine predstavlja poseban program koji odobrava nadležno tijelo Skupština Kantona Sarajevo i koji se može finansirati iz vanjskog zaduženja. Za provođenje programa konsolidacije poslovanja KJKP „Gras“ doo Sarajevo sa planom razvoja poslovanja u periodu do 2030. su potrebna sredstva u procijenjenom iznosu od 330 miliona KM. Programom je predviđeno finansiranje izmirenja dugovanja preduzeća u procijenjenom iznosu do 130 mil KM i finansiranje unapređenja razvoja poslovanja i investicija u procijenjenom iznosu do 200 mil KM. U skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za 2026 („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 52/25), planirano je finansiranje iz vanjskog zaduženja na poziciji „Restrukturiranje i konsolidacija javnog preduzeća KJKP GRAS“ u iznosu od 40 mil EUR/78,791,500 KM iz kredita Svjetske banke. Planirano finansiranje iz vanjskog zaduženja u Budžetu za 2026. godinu je dio širih sveobuhvatnih mjera za konsolidaciju i restrukturiranje KJKP GRAS Sarajevo i koje se prvenstveno odnosi na finansiranje izmirivanja obaveza i dugovanja preduzeća KJKP GRAS prema Upravi za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine i Poreznoj upravi FBiH za koje je utvrđeno da predstavlja urgentni problem koji može imati dalekosežne negativne posljedice i onemogućava normalno poslovanje preduzeća KJKP GRAS. Sastavni dio ovoga programa koji se finansiraju iz vanjskog zaduženja u Budžetu za 2026. godinu predstavljaju i urgentni investicioni i razvojni projekti i programi. Također ovaj Program predstavlja osnov za potencijalno buduće zaduživanje (u periodu do 2030. godine), u slučaju da u Budžetu Kantona Sarajevo u narednim

godinama bude odobreno. U slučaju opredjeljenja Vlade Kantona Sarajevo dio aktivnosti programa se može finansirati iz budžetskih sredstava ako u budžetima za tekuće godine to bude odobreno.“.

U obrascu Izjave o fiskalnoj procjeni (IFP-DA) naznačeno je da će za implementaciju Prijedlog Odluke o odobravanju “Posebnog programa konsolidacije poslovanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „GRAS“ d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja preduzeća do 2030. godine, biti potrebno izdvojiti 78.791.500,00 KM u 2026. godini (iz kredita Svjetske banke), a što je već planirano u Budžetu Kantona Sarajevo za 2026. godinu. U izjavi je također naznačeno da je potrebno osigurati dodatna sredstva u iznosu od 81.104.250,00 KM u 2027 godini, a u 2028. godina ukupna je potrebno obezbjediti dodatna sredstva u iznosu od 170.104.250,00 KM.

Finansiranje posebnog Programa konsolidacija poslovanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Gras“ d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja preduzeća do 2030. godine, koji se planira realizovati u periodu koji obuhvata navedena odluka (2026-2030), predstavljat će opredjeljenje Vlade Kantona Sarajevo da je ovo finansiranje prioritarno unutar realnog fiskalnog okvira budžeta Kantona Sarajevo u narednim godinama. Ukoliko se Vlada Kantona Sarajevo opredjeli za finansiranje navedenog programa konsolidacije, potrebno je da se zakonski propisi iz drugih resora, koji uzrokuju izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta Kantona Sarajevo, prilagode navedenom prioritetu i realnim fiskalnim okvirom Budžeta Kantona Sarajevo.

Napominjemo vas da budžetski korisnici mogu preuzimati obaveze najviše do visine sredstava odobrenih operativnim budžetom, u skladu s članom 53. Zakona o budžetima Federacije BiH. Prema članu 46. stav (4) istog Zakona, budžetski korisnici odgovorni su za zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično raspolaganje budžetskim sredstvima.

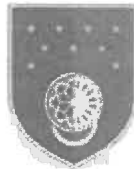
Ovo mišljenje je dato u skladu sa odredbama Prijedloga strategije koja se obrađuje i obrazloženja navedenog u Obrascu IFP-DA Izjave o fiskalnoj procjeni, čija tačnost je u isključivoj odgovornosti Predlagača, te ukoliko se naknadno utvrdi da navedene odredbe i podaci odstupaju od stvarno činjeničnog stanja, ovo mišljenje će se staviti van snage.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. MF – Sektor za budžet i fiskalni sistem
3. a/a

Pripremio:
Kontrolisao:

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Finance

Broj: 08-04-11-6046-1/26
Sarajevo, 03.03.2026. godine

MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA KANTONA SARAJEVO **OVDJE**

Predmet: Mišljenje o mogućnosti zaduživanja vezano za utvrđivanje Prijedloga Odluke o odobravanju po „Posebnom programu konsolidacije poslovanja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja preduzeća do 2030. godine“, dostavlja se

Veza: Vaš dopis broj 04-04-5636/26 od 20.02.2026. godine

Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo je zaprimilo Vaš Zahtjev broj i datum veze kojim se traži mišljenje o mogućnosti zaduživanja a vezano za utvrđivanje Prijedloga Odluke o odobravanju „Posebnog programa konsolidacije poslovanja KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja preduzeća do 2030. godine“.

Na osnovu Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 45/25) (Zakon), Pravilnika o postupku davanja prethodne saglasnosti za zaduživanje i izdavanje garancija (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 74/25) i Pravilnika o sadržaju zahtjeva i postupku vanjskog zaduživanja (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 98/25) dajemo sljedeće mišljenje:

Iz materijala, koji je dostavljen od strane Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo, vidljivo je da ukupan iznos potreban za finansiranje Programa iznosi 330 mil. KM. Programom je predviđeno finansiranje izmirenja dugovanja preduzeća u procijenjenom iznosu do 130 mil. KM i finansiranje unapređenja razvoja poslovanja i investicija u procijenjenom iznosu do 200 mil. KM. Dalje je navedeno da je u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta Kantona Sarajevo za 2026. godinu, planirano finansiranje iz vanjskog zaduživanja na poziciji „Rekonstrukcija i konsolidacija javnog preduzeća KJKP „Gras“ u iznosu do 40 mil. EUR iz kredita Svjetske banke. Dalje se navodi da je za konačnu konsolidaciju preduzeća neophodna finalna podrška osnivača u ukupnom procijenjenom iznosu od 200 mil. KM kroz finansiranje od strane IBRD- grupacija Svjetske banke ili drugih izvora u skladu sa opredjeljenjem Vlade Kantona Sarajevo.

U Budžetu Kantona Sarajevo za 2026. godinu i Zakonu o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za 2026. godinu planiran je Projekat „Restrukturiranje i konsolidacija javnog preduzeća KJKP GRAS“ (naziv je drugačiji od onog koji navodite u dopisu) i to kao vanjsko zaduživanje u iznosu 40 mil EUR, preferirana banka je Svjetska banka.

U Budžetu Kantona Sarajevo za 2026. godinu nije izvršeno planiranje troškova na ime kamata i eventualne druge naknade po ovom kreditu jer nisu bili poznati uslovi zaduživanja i dinamika pokretanja samog postuka stvaranja vanjskog duga.

Pored planiranog zaduživanja za ovaj projekat, u Budžetu Kantona Sarajevo za 2026. godinu i Zakonu o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za 2026. godinu planirana su i sljedeća zaduživanja:

- Zaduzivanje kod domaćih banaka u iznosu do 122.064.623,00 KM
- Direktno vanjsko zaduživanje u iznosu do 189.040.230,00 KM (od čega se planira iznosom do 159.703.230,00 KM otplatiti dio postojećeg duga i 29.337.000,00 za novi kapitalni projekat)
- Vanjsko zaduživanje za Projekat „Modernizacija depoa javnog prevoza“ u iznosu do 19.558.300,00 KM, preferirana banka je EBRD

U Budžetu Kantona Sarajevo za 2026. godinu izvršeno je planiranje troškova na ime kamata i naknada za zaduživanje kod domaćih banaka.

Kako bi se pratila gornja granica ukupnog duga i izdavanja garancija Kantona Sarajevo (Član 75. Zakona), odnosno koliko može iznositi ukupan dug Kantona Sarajevo, koliko se Kanton može zadužiti ili izdati garanciju, Ministarstvo finansija evidentira iznos duga i vodi projekciju otplate duga na način iskazivanja troškova servisiranja duga za postojeći dug i potencijalni dug koji dopijeva u svakoj narednoj godini, uključujući i servisiranje za predloženo novo zaduženje ili izdavanje garancije.

Ukoliko se Vlada Kantona Sarajevo i resorno ministarstvo odluči ići u realizaciju predmetnog Programa u iznosima i izvorima kako su navedeni, potrebno je voditi računa o sljedećem:

-da troškovi servisiranja duga (dug koji je alociran na budžet Kantona Sarajevo) ne iznose više od 10% prosječnih redovnih prihoda Kantona ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.

Ukoliko se odluči na realizaciju svih gore navedenih zaduživanja koja su planirana u Budžetu Kantona Sarajevo za 2026. godinu i Zakonu o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za 2026. godinu može doći do situacije da troškovi servisiranja duga u godinama 2030., 2031. i 2032. budu iznad Zakonom utvrđenog ograničenja.

-Ukupan dug Kantona Sarajevo (po definiciji Zakona predstavlja dug Kantona i vanbudžetskih korisnika Kantona, isključujući dug između ovih subjekata), uključujući i neotplaćeni garantirani dug koji nije uključen u ukupan dug Kantona može iznositi najviše do iznosa prosječnih redovnih prihoda budžeta Kantona Sarajevo ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.

Ministarstvo finansija je dužno da upravlja dugom, između ostalog, na način da vrši procjenu kreditnog rizika i fiskalnog uticaja na budžet.

Fiskalni uticaj je značajno izražen obzirom da se, gore navedenim planiranim zaduživanjima u Budžetu Kantona Sarajevo za 2026. godinu, **stvaraju dugoročne obaveze od deset i više godina**, dok Ministarstvo finansija raspolaže sa dobivenim projekcijama planiranih prihoda **za naredne dvije godine** dobivenih od Federalnog ministarstva finansija po kojima se očekuje rast prihoda.

Zaduživanje Kantona Sarajevo će se realizovati uz poštivanje Člana 75. Zakona kao i na način da će se tek nakon pribavljene „Prethodne saglasnosti za zaduživanje“ od Federalnog ministarstva finansija

a u skladu sa Pravilnikom o postupku davanja prethodne saglasnosti za zaduživanje i izdavanje garancija („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 74/25) potpisati ugovor o kreditu.

Finansiranje posebnog Programa konsolidacija poslovanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Gras“ d.o.o. Sarajevo sa planom razvoja poslovanja preduzeća do 2030. godine, koji se planira realizovati u periodu koji obuhvata navedena odluka (2026-2030), predstavljat će opredjeljenje Vlade Kantona Sarajevo da je ovo finansiranje prioriteto unutar realnog fiskalnog okvira budžeta Kantona Sarajevo u narednim godinama. Ukoliko se Vlada Kantona Sarajevo opredjeli za finansiranje navedenog programa konsolidacije, potrebno je da se zakonski propisi iz drugih resora, koji uzrokuju izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta Kantona Sarajevo, prilagode navedenom prioritetu i realnim fiskalnim okvirom Budžeta Kantona Sarajevo.

S poštovanjem,

MINISTAR

Dr. Afan Kalamujić

Dostaviti:

1. Naslovu
2. MF – Sektor za upravljanje dugom
3. a/a

Pripremio:

Kontrolisala:

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Član 27.

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 28.

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29.

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljuju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30.

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

Član 31.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Skupštine Kantona, Vlade Kantona i organe uprave, Vlada Kantona može osnivati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, u skladu sa zakonom.

Aktom o obrazovanju službe iz prethodnog stava, utvrđuje se njen djelokrug, kao i status i odgovornost te službe i lica koje njom rukovodi.

Član 32.

Vlada Kantona vrši nadzor nad radom stručnih službi koje obrazuje.

Sekretar Vlade Kantona rukovodi radom Stručne službe koja obavlja poslove za potrebe Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Vlada Kantona je dužna donijeti Poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od svog konstituisanja.

Član 34.

Vlada Kantona Sarajevo dužna je uskladiti Poslovnik o radu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

Poslovnik Izvršnog odbora Grada Sarajeva i drugi propisi koji se odnose na njegovo unutrašnje organizovanje i funkcionisanje, koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/96), ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Kantona i ovim zakonom, primjenjivaće se kao propisi Vlade, dok se ne donese Poslovnik o radu Vlade Kantona.

Član 36.

Do imenovanja premijera i članova Vlade u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 4/01), poslove iz nadležnosti Vlade vršit će Vlada u dosadašnjem sastavu.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Član 38.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 38/13.

Na osnovu člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i člana 181. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno - pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama.

Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama obuhvata: Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/09), Zakon o izmjeni Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Zakon o izmjenama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/13) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05.22971-2/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvatić, s. r.

ZAKON

O SUDSKIM TAKSAMAMA
(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Plaćanje sudske takse)

- (1) Ovim zakonom utvrđuje se način plaćanja sudskih taksa (u daljnjem tekstu: takse) u postupku pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i Općinskim sudom u Sarajevu (u daljnjem tekstu: sud).
- (2) Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarifi sudskih taksi, koja je sastavni dio ovog zakona.

Član 2.
(Obveznik plaćanja takse)

- (1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u daljnjem tekstu: takseni obveznik).
- (2) Za podneske i zapisnike koji zamjenjuju podneske taksu je dužno da plati lice koje podnosi podneske i lice na čiji zahtjev

**ZAKON
O IMOVINI KANTONA SARAJEVO****Član 1.**

Ovim zakonom utvrđuje se imovina Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), preuzimanje, način sticanja, upravljanja i raspolaganja imovinom i druga pitanja koja su u vezi sa imovinom Kantona.

Član 2.

Kanton je pravni sljedbenik Grada Sarajeva (u daljem tekstu: Grad) u imovini i imovinskim pravima, u skladu sa Zakonom o područjima općina SRBiH ("Službeni list SRBiH", br. 47/62, 6/65, 14/66, 23/67, 3/70, 35/77, 31/78, 22/80, 33/90, 8/91 i 32/91).

Član 3.

Kanton preuzima sva prava i obaveze Grada koje proističu iz imovinsko-pravnih odnosa.

Član 4.

Kanton u potpunosti preuzima imovinu Grada na području Kantona, kao i na drugim područjima gdje je Grad posjedovao imovinu.

Član 5.

Imovinu Kantona, pored imovine stečene preuzimanjem u smislu odredaba čl. 2, 3. i 4. ovog zakona, čini pokretna i nepokretna imovina, prava i novčana sredstva stečena kupovinom ili na drugi način u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 6.

Kanton je vlasnik imovine na području Kantona i to:

1. prirodnih bogatstava i dobara u općoj upotrebi;
2. nekretnina na kojima pravo korištenja i upravljanja imaju mjesne zajednice, udruženja građana i političke organizacije, izuzev sredstava koja su te zajednice i organizacije pribavile iz drugih izvora osim budžeta; sredstava za finansiranje zajedničkih potreba, donacija društvenih pravnih lica i samodoprinosu građana;
3. nekretnina na području Kantona koje su izgrađene ili po drugom osnovu stečene iz sredstava budžeta, sredstava za finansiranje zajedničkih potreba, te sredstava samodoprinosu građana i donacija, kao i imovine koja je stečena i po drugim osnovama, bez obzira da li se kod društvenog pravnog lica kao korisnika vode u poslovnim knjigama odnosno da li su upisane u zemljišne knjige;
4. društvenog kapitala iskazanog u bilansima stanja pravnih lica na dan 31. decembra 1991. godine, odnosno stanja utvrđenih nakon revizije.

Član 7.

Kanton vrši ovlaštenja i obaveze vlasnika po osnovu državnog kapitala prema preduzećima i ustanovama koja u cjelini ili djelimično imaju državni kapital, u skladu sa zakonom, osim preduzeća i ustanova nad kojima ovlaštenje i obaveze vlasnika vrše nadležni organi Federacije.

Član 8.

Imovinom Kantona upravlja Skupština Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Skupština).

Predsjednik Kantona i Vlada Kantona mogu raspolagati imovinom u okviru ovlaštenja koja im Skupština prenese posebnim propisom.

Član 9.

Skupština može posebnim propisom prenijeti prava vlasništva na druga pravna lica, u skladu sa zakonom.

Član 10.

Vlada Kantona posebnim propisom uredit će način evidentiranja imovine iz čl. 2, 3, 4, 5, 6. i 7. ovog zakona i odrediti organe za njegovo provođenje.

Propis iz prethodnog stava Vlada Kantona će donijeti u roku od 15 dana od dana donošenja ovog zakona.

Član 11.

Odredbe člana 6. ovog zakona primjenjivat će se do donošenja zakona Federacije Bosne i Hercegovine i dr. ave Bosne i Hercegovine.

Član 12.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-02-12/97
3. aprila 1997. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Skupštine Kantona Sarajevo,
Mirsad Kebo, s. r.

Na osnovu člana 18.b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96 i 3/96) i člana 20. Zakona o Agenciji za privatizaciju ("Službene novine Federacije BiH", broj 18/96), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici od 3. aprila 1997. godine, donijela je

**ZAKON
O KANTONALNOJ AGENCIJI ZA PRIVATIZACIJU****I - OPĆE ODREDBE****Član 1.**

Ovim zakonom osniva se Kantonalna agencija za privatizaciju (u daljem tekstu: Agencija) kao upravna organizacija Vlade Kantona, utvrđuje njen pravni položaj, sjedište, djelokrug i nadležnost, upravljanje, rukovođenje i finansiranje.

II - PRAVNI POLOŽAJ I SJEDIŠTE AGENCIJE**Član 2.**

Agencija ima svojstvo pravnog lica.

Agencija je specijalizovana upravna organizacija Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada Kantona).

Član 3.

Sjedište Agencije je u Sarajevu.

III - DJELATNOST I NADLEŽNOST AGENCIJE**Član 4.**

Djelatnost Agencije je obavljanje stručnih i drugih poslova koji se odnose na privatizaciju.

Član 5.

U okviru svoje djelatnosti Agencija vrši naročito:

- organizovanje i podsticanje privatizacije preduzeća na teritoriji Kantona;
- odobrava početne bilanse preduzeća u skladu sa metodologijom za pripremu preduzeća za privatizaciju;

- (5) Pod obavljanjem javnog prijevoza putnika podrazumijeva se prijevoz putnika po linijama na području Kantona, osim prijevoza željeznicom koji se uređuje posebnim propisom.
- (6) Pod prikupljanjem i odvoženjem komunalnog otpada iz stambenih i poslovnih zgrada i poslovnih prostora na deponiju podrazumijeva se prikupljanje, na za to određenim mjestima komunalnog otpada i njegovo odvoženje na uređena odlagališta.
- (7) Pod odlaganjem komunalnog otpada podrazumijeva se obradivanje i trajno odlaganje komunalnog otpada na deponiju, otvaranje, saniranje i zatvaranje deponije po posebnim propisima.
- (8) Pod održavanjem i organizacijom javnih parking prostora i javnih garaža podrazumijevaju se poslovi održavanja organizacije prostora i objekata u kojima se pružaju usluge parkiranja i garažiranja motornih vozila.
- (9) Pod obavljanjem pogrebnih poslova podrazumijeva se preuzimanje, opremanje i prijevoz umrlog lica do objekta mrtvačnice, odnosno groblja.
- (10) Pod tržnicama i pijacama na malo podrazumijevaju se određeni zatvoreni i otvoreni prostori u državnoj svojini na kojem se pružaju usluge obavljanja prometa živim namirnicama i drugim proizvodima, te uređivanje i održavanje ovih prostora.
- (11) Pod odvođenjem atmosferskih voda podrazumijeva se odvođenje atmosferskih voda sa javno prometnih površina uređenom kanalskom mrežom.
- (12) Pod održavanjem čistoće na javnim površinama podrazumijeva se čišćenje i pranje asfaltiranih, betonskih, popločanih i zelenih javnih površina, prikupljanje i odvođenje komunalnih otpadaka sa tih površina, te uklanjanje snijega i leda.
- (13) Pod održavanjem javnih površina podrazumijevaju se poslovi uređivanja i redovnog održavanja zelenih i rekreativnih površina (javne zelene površine, zelene površine stambenih, odnosno urbanih gradskih cjelina, pješačke staze, zelene površine posebne namjene, ZOO vrtovi, površine za rekreaciju i fizičku kulturu na otvorenom prostoru, zaštitna područja i zaštitni zeleni pojasevi infrastrukturnih sistema ako nije uređeno posebnim propisom, površine uz uređenu i neuređenu obalu rijeka i jezera ako nije uređeno posebnim propisom), javnih saobraćajnih površina (ulice, kolovozi, pločnici i rigoli, putevi i prilazi, trgovci, podvožnjaci i nadvožnjaci, mostovi i stepeništa van zgrade, autobusa i tramvajska stajališta ako nije uređeno posebnim propisom) i drugih površina koje posebnim propisima budu utvrđene kao javne površine.
- (14) Pod održavanjem grobalja podrazumijeva se upravljanje, održavanje i uređivanje prostora i objekata (mrtvačnica u sklopu groblja, kapela i sl.) za obavljanje ispraćaja i sahrane umrlih lica.
- (15) Pod održavanjem javne rasvjete podrazumijeva se održavanje objekata i uređaja javne rasvjete kojom se osvijetljavaju prometne i druge javne površine.
- (16) Pod obavljanjem kafilerijskih usluga podrazumijevaju se poslovi stalnog i sigurnog uklanjanja životinja, pasa lualica, lešina životinja, određenih nejestivih nusproizvoda klanja, konfiskata i valioničkog otpada sa javnih površina i poslovi eutanazije životinja.
- (17) Pod dekorisanjem se podrazumijeva ukrašavanje javnih površina i prostora povodom državnih i vjerskih praznika, održavanja kulturnih, zabavnih, sportskih, sajamskih i drugih manifestacija prigodnim ukrasnim rekvizitima.
- (18) Pod održavanjem javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika podrazumijeva se uređivanje i održavanje javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika.
- (19) Pod održavanjem javnih satova podrazumijeva se obezbjeđivanje funkcionisanja javnih satova na javnim površinama i objektima.

- (20) Podzakonskim aktima bliže će se regulisati obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti.

DIO III - NAČELA OBAVLJANJA KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Član 5.

(Javni interes komunalne djelatnosti)

- (1) Komunalne djelatnosti su od javnog interesa i obavljaju se kao javne službe.
- (2) Pod pojmom javnog interesa u komunalnim djelatnostima podrazumijeva se zadovoljavanje onih potreba urbanog civilizacijskog društva koje su nezamjenjiv uslov života i rada građana, državnih organa i drugih subjekata na području Kantona.
- (3) Pod pojmom javne službe u komunalnim djelatnostima podrazumijevaju se komunalne djelatnosti iz člana 3. ovog zakona, koje kao opšte korisne djelatnosti, predstavljaju sistemsku cjelinu organizovanja i vršenja putem državnih službi, jedinica lokalne samouprave, te za to posebno organizovanih samostalnih organizacija koje su prihvaćene, podržavane i kontrolisane od strane državne zajednice.
- (4) Kanton, Grad, općine, pravna i fizička lica koja obavljaju komunalne djelatnosti, obavezni su na osnovu ovog zakona i posebnih propisa:
 - a) osigurati trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti;
 - b) osigurati održavanje komunalnih objekata i uređaja u stanju funkcionalne sposobnosti;
 - c) poduzimati mjere za očuvanje i zaštitu okoliša;
 - d) osigurati javnost i transparentnost rada.

DIO IV - OBEZBJEĐIVANJE I OBAVLJANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Član 6.

(Obezbjedivanje komunalne djelatnosti)

Obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu sa ovim zakonom u okviru svojih nadležnosti, obezbjeđuju Kanton, Grad i općine.

Član 7.

(Obezbjedjenje komunalne djelatnosti od strane Kantona)

Kanton obezbjeđuje obavljanje slijedećih komunalnih djelatnosti:

- a) snabdijevanje pitkom vodom putem centralnog vodovodnog sistema;
- b) odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda putem centralnog kanalizacionog sistema;
- c) snabdijevanje prirodnim gasom putem centralnog gasnog sistema;
- d) snabdijevanje toplotnom energijom putem centralnog daljinskog sistema zagrijavanja;
- e) obavljanje javnog prijevoza putnika;
- f) prikupljanje i odvoz komunalnog otpada iz stambenih i poslovnih zgrada i poslovnih prostora na deponiju;
- g) odlaganje komunalnog otpada na glavnu sanitarnu deponiju;
- h) održavanje i organizacija javnih parking prostora i javnih garaža;
- i) tržnice i pijace na malo;
- j) odvođenje atmosferskih voda;
- k) održavanje čistoće na javnim površinama;
- l) održavanje javnih površina;
- m) održavanje grobalja;
- n) održavanje javne rasvjete.

Члан 94.
(Ступање на снагу)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Председавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ Драган Миоковић, с. р.	Председавајући Дома народа Парламента Федерације БиХ Томислав Мартиновић, с. р.
--	--

Na osnovu člana IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O DUGU, ZADUŽIVANJU I
GARANCIJAMA U FEDERACIJI
BOSNE I HERCEGOVINE

Proglašava se Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma od 28.05.2025. godine i na sjednici Doma naroda od 16.06.2025. godine.

Broj 01-02-1-303-01/25
18. juna 2025. godine
Sarajevo

Predsjednica
Lidija Bradara, s. r.

ZAKON
O DUGU, ZADUŽIVANJU I GARANCIJAMA U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE
POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Члан 1.

(Predmet Zakona)

- Ovim Zakonom uređuju se uslovi, način i postupak zaduživanja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), kantona, gradova, općina, vanbudžetskih korisnika i javnih preduzeća u Federaciji, izdavanje garancija Federacije, kantona, gradova i općina, osiguranje sredstava za servisiranje duga, vođenje evidencija i izvještavanje o dugu i garancijama u Federaciji, te druga pitanja koja se odnose na dug i garancije.
- Ovim propisom se u zakonodavstvo Federacije djelomično preuzima Direktiva Vijeća 2011/85/EU od 08. novembra 2011. godine o zahtjevima za budžetske okvire država članica (Sl.L. L. 306, 23.11.2011.) (CELEX broj 02011L0085-20240430), posljednji prečišćeni tekst od 30. aprila 2024. godine.

Члан 2.

(Definicije)

Termini koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

- Akt o preuzimanju finansijske obaveze** je pisani sporazum, ugovor, prospekt ili drugi finansijski aranžman koji sadrži uslove pod kojima je dužnik dobio sredstva od povjerioca ili odredbe kojima se regulira otplata pozajmljenih sredstava, kao i drugi finansijski aranžmani u skladu sa zakonom na osnovu kojih za dužnika nastaju finansijske obaveze.
- Budžetski rashodi** propisani su zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona za poslove, funkcije i programe koji se planiraju u finansijskim planovima budžetskih korisnika, odnosno u budžetu.
- Deficit proizašao iz gotovinskog toka** je privremeni deficit prouzrokovan razlikom u vremenu prikupljanja budžetskih prihoda i plaćanja budžetskih rashoda i

baziran je na budžetu u kojem ukupno planirani budžetski prihodi nisu manji od ukupnih budžetskih rashoda za tu fiskalnu godinu.

- Direktna garancija** je garancija izdavaoca garancije izdata direktno u korist povjerioca.
- Direktni unutrašnji dug Federacije** je dug nastao direktno u ime Federacije i isključuje relevantni unutrašnji dug.
- Direktni vanjski dug Federacije** je dug nastao direktno u ime Federacije i isključuje relevantni vanjski dug Federacije.
- Državna pomoć** je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda, postojećeg, planiranog ili potencijalnog, koja može biti dodijeljena ili planirana direktno ili indirektno od davaoca državne pomoći, u bilo kojem obliku, čime se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu stavljajući u povoljniji položaj određene privredne subjekte, proizvodnju ili trgovinu određenih proizvoda, ili pružanje određenih usluga, ako to utječe na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti.
- Državni dug** je dug Bosne i Hercegovine izražen u domaćoj valuti čiji je dužnik Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija i trezora), u ime Bosne i Hercegovine.
- Dug** je finansijska obaveza za pozajmljena novčana sredstva nastala u skladu sa aktom o preuzimanju finansijske obaveze.
- Dug Federacije** je vanjski i unutrašnji dug Federacije izražen u domaćoj ili stranoj valuti, po kojem je dužnik, direktno ili indirektno, Federalno ministarstvo finansija-Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo finansija) u ime Federacije, i ne obuhvata dug kantona, gradova i općina. U dug Federacije uključuje se i dug Federacije koji je do sada nastao u skladu sa zakonom koji je bio na snazi u vrijeme zaduženja.
- Dug grada i općine** je unutrašnji i vanjski dug grada i općine.
- Dug kantona** je unutrašnji i vanjski dug kantona.
- Dugoročni dug** je dug koji se otplaćuje u roku dužem od jedne godine od dana zaduženja.
- Dužnik** je strana koja primarno ima obavezu izmirenja finansijske obaveze.
- Finansijski lizing** je sporazum za lizing kapitalne investicije na određeni vremenski period s tim da na kraju tog perioda kapitalna investicija postaje vlasništvo dužnika kao što je definirano zakonom.
- Garancija** je preuzeta finansijska obaveza u vidu jednostrane pisane izjave izdavaoca garancije ili dvostranog sporazuma zaključenog između izdavaoca garancije i korisnika garancije da izdavalac garancije plati dospelu, a neizmirenu obavezu, u slučaju da dužnik, koji ima primarnu obavezu za izvršenje dospelje finansijske obaveze osigurane garancijom, nije izvršio takvu obavezu.
- Indirektna garancija** je protugarancija izdata u korist drugog garanta.
- Indirektni dug Federacije** je dug Federacije nastao u ime i za račun dužnika i koji dužnik servisira prema Federaciji u skladu sa uslovima definiranim ugovorom.
- Javno preduzeće** je pravno lice upisano u sudski registar kao privredno društvo i koje obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa (energetika, komunika-

- a) Finansiranja budžetskog deficita proizašlog iz gotovinskog toka,
 - b) Finansiranja budžetskog deficita,
 - c) Finansiranja razvojnih programa i kapitalnih investicija odobrenih programom javnih investicija,
 - d) Servisiranje duga, uključujući i povezane troškove,
 - e) Plaćanja aktiviranih garancija u potpunosti ili djelimično,
 - f) Finansiranja uspostavljanja i održavanja rezervi likvidnosti,
 - g) Prijevremena otplata duga ili otkupa izdatih dužničkih vrijednosnih papira,
 - h) Restrukturiranja nedospjelog duga,
 - i) Finansiranja posebnih programa odobrenih od strane nadležnog zakonodavnog ili predstavničkog tijela.
- (2) Vanbudžetski korisnik i javno preduzeće se može zaduživati samo u svrhe koje su dopuštene propisima koji uređuju njihovo poslovanje.

Član 19.

(Postupak unutrašnjeg zaduživanja Federacije, kantona, grada i općine)

- (1) Odredbe propisa iz člana 12. st. (1), (2) i (4) Zakona su opća ovlaštenja za zaduživanje tokom fiskalne godine na osnovu unutrašnjeg duga do propisanog iznosa koje se provodi u skladu sa ovim Zakonom.
- (2) U skladu sa odredbama propisa iz člana 12. st. (1), (2) i (4) Zakona Vlada Federacije, vlada kantona, gradsko odnosno općinsko vijeće donose posebnu odluku o zaduženju kojom se utvrđuje visina i svrha zaduženja, forma i uslovi zaduženja, rok dospelja, ovlaštenja za davanje instrumenata osiguranja, te drugi relevantni elementi.
- (3) Zaduzenje u skladu sa odlukom iz stava (2) ovog člana može se provesti u jednoj ili u više tranši.
- (4) Federalni ministar finansija, ministar finansija kantona, gradonačelnik odnosno načelnik su ovlašteni da provedu odluku iz stava (2) ovog člana.

Član 20.

(Relevantni unutrašnji dug Federacije)

- (1) U slučaju da unutrašnje zaduženje Federacije nastaje u vidu vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo finansija će se konsultovati sa Ministarstvom finansija i trezora u vezi sa emisijom vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine.
- (2) U slučaju relevantnog unutrašnjeg zaduženja Federacije iz stava (1) ovog člana Federalno ministarstvo finansija podnosi zahtjev Ministarstvu finansija i trezora za stvaranje obaveza na osnovu indirektnog duga Bosne i Hercegovine u korist Federacije.
- (3) Zahtjev iz stava (2) ovog člana sadrži neopozivo uputstvo Ministarstvu finansija i trezora da emitira vrijednosne papire Bosne i Hercegovine u skladu sa uslovima definiranim odlukom iz člana 19. stav (2) Zakona.
- (4) Nakon odobrenja za stvaranje indirektnog duga Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo finansija dužno je zaključiti ugovor sa Ministarstvom finansija i trezora kojim se uređuju međusobna prava i obaveze, uključujući i obavezu Federacije da Bosni i Hercegovini plati svoj relevantni unutrašnji dug.

Član 21.

(Emisija vrijednosnih papira Federacije, kantona, grada i općine)

- (1) Vlada Federacije je ovlaštena donijeti propise kojima se uređuju uslovi i pravila emisije vrijednosnih papira Federacije.
- (2) Kada unutrašnje zaduženje Federacije nastaje emisijom vrijednosnih papira, zaduženje se provodi u skladu sa propi-

- sima koji uređuju tržište vrijednosnih papira u Federaciji i propisom Vlade Federacije iz stava (1) ovog člana.
- (3) Odredbe ovog člana na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

Član 22.

(Postupak unutrašnjeg zaduživanja vanbudžetskog korisnika i javnog preduzeća)

U granicama i ovlaštenjima iz ovog Zakona, provođenje postupka zaduživanja vanbudžetskog korisnika i javnog preduzeća provodi se u skladu sa propisima koji uređuju njihovo poslovanje.

Odjeljak E. Svrha i postupak vanjskog zaduživanja

Član 23.

(Svrha vanjskog zaduživanja)

- (1) Federacija, kanton, grad i općina se mogu zaduživati po osnovu vanjskog duga u sljedeće svrhe:
 - a) Finansiranja budžetskog deficita;
 - b) Finansiranja razvojnih programa i kapitalnih investicija odobrenih programom javnih investicija;
 - c) Servisiranje duga, uključujući i povezane troškove;
 - d) Plaćanja aktiviranih garancija u potpunosti ili djelimično;
 - e) Prijevremene otplate duga ili otkupa izdatih dužničkih vrijednosnih papira;
 - f) Restrukturiranja nedospjelog duga;
 - g) Finansiranja posebnih programa odobrenih od strane nadležnog zakonodavnog i predstavničkog tijela.
- (2) Vanbudžetski korisnik i javno preduzeće mogu, u skladu sa odredbama ovog Zakona, stvoriti obaveze po osnovu vanjskog duga samo u svrhe koje su dopuštene propisima koji uređuju njihovo poslovanje.

Član 24.

(Provedba vanjskog zaduživanja)

Vanjsko zaduživanje Federacije, kantona, grada, općine, vanbudžetskog korisnika i javnog preduzeća provodi se u skladu sa odredbama ovog Zakona i propisima Bosne i Hercegovine koji uređuju dug, zaduživanje i garancije.

Član 25.

(Postupak vanjskog zaduživanja Federacije)

- (1) Inicijativa za stvaranje vanjskog duga pokreće se zahtjevom koji se podnosi Federalnom ministarstvu finansija.
- (2) Na prijedlog Federalnog ministarstva finansija, Vlada Federacije utvrđuje osnove za pregovore i određuje tim za pregovore koji usaglašava prijedlog kreditnog sporazuma i drugih dokumenata koji iz njega proizlaze.
- (3) U slučaju stvaranja relevantnog vanjskog duga Federacije, Federalno ministarstvo finansija dostavlja Ministarstvu finansija i trezora zahtjev kojim pokreće inicijativu za stvaranje vanjskog državnog duga.
- (4) Federalno ministarstvo finansija je odgovorno za vođenje pregovora.
- (5) Nakon završenih pregovora, na osnovu usaglašenog prijedloga kreditnog sporazuma i zapisnika sa pregovora, na prijedlog Federalnog ministarstva finansija, Vlada Federacije utvrđuje prijedlog odluke o zaduženju.
- (6) Prijedlog odluke iz stava (5) ovog člana sadrži:
 - a) svrhu, odnosno namjenu zaduženja;
 - b) formu, valutu i visinu zaduženja;
 - c) uslove zaduženja;
 - d) okvirni iznos sredstava i način osiguranja istih u slučaju da je potrebno osigurati sufinansiranje projekta;
 - e) ovlaštenja za izdavanje instrumenata osiguranja i potpisivanje kreditnih sporazuma.
- (7) Odluku o zaduženju donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije).

- analizu stanja spolova u određenoj oblasti;
- implementaciju donesenih državnih politika kroz akcione planove za ravnopravnost spolova;
- mjere za otklanjanje uočene neravnopravnosti spolova u određenoj oblasti.

Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini definiše prioritete oblasti javnih politika za djelovanje u cilju postizanja ravnopravnosti, uključujući:

- Obrazovanje
- Upošljavanje, rad i pristup svim oblicima resursa
- Socijalna zaštita
- Zdravstvena zaštita
- Sport i kultura.

U nastavku se daje pregled najznačajnijih izdvajanja u Budžetu Kantona Sarajevo u ovim prioritetskim oblastima u 2025. godini.

U oblasti odgoja i obrazovanja, planira se:

- Sufinansiranje završetka osnovnog obrazovanja odraslih, čime se doprinosi smanjenju nepismenosti stanovništva i stvaranju prilika za uključivanje u tržište rada, u iznosu do 80.000 KM;
- Davanje stipendija učenicima/cama za deficitarna zanimanja, čime se podstiče veći upis učenika/ca u srednje stručne škole u iznosu do 390.000 KM;
- Sufinansiranje predškolskog obrazovanja u privatnim vrtićima, koje doprinosi stvaranju boljih prilika za rad za majke ili očeve (koji brinu o djeci zbog nedovoljnog kapaciteta javnih ustanova - vrtića) u iznosu do 18.180.668 KM;

U oblasti nauke i visokog obrazovanja, u budžetu Rektorata, planira se izdvojiti do 170.000 KM za:

- Unaprijeđenje rodne ravnopravnosti u svim oblastima rada UNSA;
- Integrisanje principa rodne ravnopravnosti sa fokusom na studente/ice - rad sa studentima/cama;
- Unaprijeđenje rodne ravnopravnosti u naučno-umjetničkom radu i produkciji.

U oblasti privrede se planira izdvojiti iznos od 1.000.000 KM za poticaj razvoja ženskog poduzetništva.¹

Značajna su izdvajanja u oblasti rada, socijalne politike, raseljenih lica i izbjeglica, kako slijedi:

- Za zaštitu porodice sa djecom izdvaja se oko 78,6 miliona KM. Bitno je istaći da su krajnji korisnici ove vrste naknada bili žene i muškarci;
- Za programe socijalne zaštite planira se izdvajanje do 20,8 mil KM;

Posebno je potrebno naglasiti da Kanton Sarajevo kroz programe socijalne zaštite finansira smještaj u ustanove socijalne zaštite, a unutar tog programa i rad sigurnih kuća u koje se smještaju žene i djeca žrtve nasilja, po zahtjevu i odluci Kantonalnog centra za socijalni rad, sa izdvajanjima do 300.000 KM. Unutar programa socijalne zaštite planira se skup mjera i aktivnosti koje su usmjerene na preveniranje i otklanjanje stanja socijalne nesigurnosti pojedinih kategorija stanovništva - zaštita žrtava nasilja u porodici, sa izdvajanjima do 150.000 KM (žene žrtve nasilja koje su bile smještene u sigurne kuće).

- Zaštita civilnih žrtava rata će iznositi do 16,3 mil. KM, te
- Sufinansiranje rada javnih kuhinja do 2.776.550 KM.

U oblasti zdravstvene zaštite nastavljaju se provoditi projekti prevencije, očuvanja i unaprijeđenja zdravlja stanovništva Kantona Sarajevo, te uplaćivati zdravstveno osiguranje trudnica i porodilja koje na drugi način ne mogu ostvariti ovo pravo:

- U okviru preventivnih programa, planira se izdvajanje od 460.557 KM za screening raka, grlića maternice, raka dojke i kolorektalnog karcinoma i druge skrining testove;
- Za zdravstveno osiguranje trudnica i porodilja koje na drugi način ne mogu ostvariti ovo pravo planira se 20.000 KM, a mjera se provodi na način da Ministarstvo zdravstva vrši uplatu naknade u iznosu od 20 KM mjesečno na ime doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje po jednoj trudnici/porodilji, do isteka 6 mjeseci od dana poroda.
- Za podršku organizaciji i održavanju naučnih skupova iz oblasti zdravstva planira se izdvojiti do 50.000 KM.
- Za podršku rada udruženja, neprofitnih organizacija i drugih pravnih lica u oblasti zdravstva planira se izdvojiti do 100.000 KM.

Ovaj pregled obuhvata pet prioritetskih sektora i ne predstavlja nužno sva izdvajanja za unaprijeđenje rodne ravnopravnosti u Budžetu Kantona Sarajevo, te će se obuhvat oblasti nastaviti proširiti kroz sve resore u narednom periodu, u skladu sa provedenim analizama stanja u područjima koja su obuhvaćena Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH i šire.

Predstavljeni projekti iznose do 7,5% Budžeta Kantona Sarajevo za 2025. godinu.

VII. TEKUĆA REZERVA

Član 9.

Tekuća rezerva iznosi 2.800.000 KM.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 10.

Budžet Kantona Sarajevo za 2025. godinu stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a primjenjivat će se od 01. januara 2025. godine

Broj 01-11-10279/25

28. marta 2025. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Skupštine Kantona Sarajevo
Elvedin Okerić, s. r.

Na osnovu čl. 18. tačka b) i 38. stav (6) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), Skupština Kantona Sarajevo, na 21. radnoj sjednici održanoj 28.03.2025. godine, donijela je

ZAKON O IZVRŠAVANJU BUDŽETA KANTONA SARAJEVO ZA 2025. GODINU

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuje se: struktura prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka Budžeta Kantona Sarajevo za 2025.

¹ Posebne se mjere privremeno uvode radi ostvarivanja stvarne ravnopravnosti spolova i ne smatraju se diskriminacijom (član 8. Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH).

godinu (u daljnjem tekstu: Budžet) i njegovo izvršavanje, prioriteti plaćanja, obim zaduživanja, upravljanje dugom, finansijskom i nefinansijskom imovinom, prava i obaveze korisnika budžetskih sredstava (u daljnjem tekstu: budžetski korisnik), nadležnosti Vlade Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Vlada), Ministarstva finansija Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo finansija) i ministra finansija Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: ministar finansija) u izvršavanju Budžeta za tekuću godinu, kazne za neispunjavanje obaveza i druga pitanja u vezi s izvršavanjem Budžeta.

II. STRUKTURA PRIHODA I PRIMITAKA RASHODA I IZDATAKA BUDŽETA

Član 2.

(Sadržaj budžeta)

- (1) Budžet se sastoji od općeg, posebnog dijela, pregleda višegodišnjih kapitalnih ulaganja i budžetske dokumentacije.
- (2) Opći dio Budžeta sastoji se od Računa prihoda i rashoda, Računa kapitalnih primitaka i izdataka i Računa finansiranja na nivou ukupnog Budžeta.
- (3) Posebni dio Budžeta sastoji se od plana rashoda i izdataka budžetskih korisnika iskazanih po ekonomskoj, funkcionalnoj i klasifikaciji prema izvorima finansiranja.
- (4) Pregled višegodišnjih kapitalnih ulaganja prikazuje ukupnu vrijednost ulaganja po svim izvorima finansiranja.
- (5) Budžetska dokumentacija sastoji se od pripadajućih aneksa i obrazloženja Budžeta.

Član 3.

(Sadržaj Računa prihoda i rashoda, Računa kapitalnih primitaka i izdataka i Računa finansiranja na nivou ukupnog Budžeta)

- (1) Račun prihoda i rashoda Budžeta sastoji se od:
 1. Prihoda:
 - porezi,
 - takse,
 - naknade,
 - kazne,
 - ostali javni prihodi,
 - transferi i
 - donacije.
 2. Rashoda:
 - plaće i naknade troškova zaposlenih,
 - doprinosi poslodavca i drugi doprinosi,
 - izdaci za material, sitan inventar i usluge,
 - tekući transferi i drugi tekući rashodi,
 - kapitalni transferi i
 - izdaci za kamate.
- (2) Račun kapitalnih primitaka i izdataka Budžeta sastoji se od:
 1. Primitaka:
 - primici od prodaje nefinansijske imovine
 2. Izdataka:
 - izdaci za nabavku nefinansijske imovine,
 - izdaci po osnovu rekonstrukcije i održavanja nefinansijske imovine.
- (3) Račun finansiranja sastoji se od:
 1. Primitaka:
 - primici od finansijske imovine,
 - primici od zaduživanja.
 2. Izdataka:
 - izdaci za otplatu dugova i
 - ostali izdaci po osnovu finansijske imovine.

- (4) Tekuća rezerva.

III. IZVRŠAVANJE BUDŽETA

Član 4.

(Korištenje sredstava Budžeta)

- (1) Sredstva Budžeta osiguravaju se korisnicima koji su u Posebnom dijelu Budžeta određeni za nosioce sredstava na pojedinim pozicijama.
- (2) Budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta a prema dinamici utvrđenoj planom novčanih tokova i tromjesečnim i mjesečnim operativnim planom.
- (3) Budžet se izvršava na osnovu mjesečnog plana alokacije raspoloživih budžetskih sredstava budžetskim korisnicima, koji odobrava ministar finansija, na osnovu plana novčanih tokova.
- (4) Izuzetno, zbog neusklađenosti priliva sredstava u Budžet prema tromjesečnim i mjesečnim planovima novčanih tokova, Ministarstvo finansija može izmijeniti dinamiku doznake sredstava pojedinim budžetskim korisnicima.

Član 5.

(Planiranje likvidnosti)

- (1) Ministarstvo finansija nadležno je za izradu tromjesečnih i mjesečnih planova novčanih tokova kojima se predviđa priliv i odliv sredstava sa Jedinstvenog računa Trezora (u daljem tekstu: JRT) i koji predstavljaju osnovu za izvršavanje Budžeta.
- (2) Pri izradi planova novčanih tokova Ministarstvo finansija koristi informacije iz različitih izvora:
 - a) krajnje stanje na JRT za prethodni period,
 - b) predviđanja svih prihoda i primitaka na JRT,
 - c) predviđanja svih rashoda i izdataka,
 - d) predviđanja servisiranja dugova,
 - e) projekcije inozemne pomoći i pozajmljivanja i
 - f) kretanja ključnih makroekonomskih parametara.
- (3) Plan novčanih tokova razmatra i odobrava odbor za likvidnost budžeta, koji imenuje ministar finansija.
- (4) Ukoliko je planiran deficit, u plan novčanih tokova uključuju se i preporuke o korektivnim mjerama.
- (5) Izuzetno, u slučaju nedostatka sredstava za isplatu plaća zaposlenih kod budžetskih korisnika, Vlada na prijedlog Ministarstva finansija, može donijeti odluku o pozajmljivanju neangažovanih sredstava sa podračuna otvorenih u okviru JRT u iznosu nedostajućeg dijela sredstava.
- (6) Nakon realizacije odluke iz stava (5) ovog člana, Ministarstvo finansija izvršit će povrat pozajmljenih sredstava iz narednih tekućih priliva sa transakcijskog računa u korist podračuna sa kojih su sredstva pozajmljena najkasnije do 31.12. tekuće godine.
- (7) U skladu sa planom novčanih tokova i raspoloživim novčanim sredstvima vrši se alokacija sredstava budžetskim korisnicima, za izmirenje obaveza.

Član 6.

(Operativni planovi)

- (1) Ministarstvo finansija, na osnovu usvojenog Budžeta i tromjesečnih planova novčanih tokova, iskazanih po mjesecima dostavlja budžetskim korisnicima instrukciju za izradu prijedloga operativnih planova rashoda i izdataka.

- (2) Budžetski korisnici su dužni dostavljati prijedloge tromjesečnih i mjesečnih operativnih planova u skladu s instrukcijom Ministarstva finansija.
- (3) Budžetski korisnici koji su u sastavu resornog ministarstva svoje operativne planove dostavljaju Ministarstvu finansija putem svog resornog ministarstva.
- (4) Ministarstvo finansija obavijestit će budžetske korisnike o odobrenim operativnim budžetima, a u skladu s instrukcijom Ministarstva finansija.
- (5) Budžetski korisnici mogu stvarati obaveze do visine sredstava odobrenih operativnim budžetom, a u skladu s instrukcijom Ministarstva finansija.
- (6) Rashodi i izdaci svakog budžetskog korisnika ne mogu prelaziti iznose alociranih budžetskih sredstava odobrenih za svaki mjesec ili drugi vremenski period, koji je utvrdilo Ministarstvo finansija, osim uz saglasnost Ministarstva finansija.

Član 7.

(Rok za dostavljanje operativnih planova)

- (1) Budžetski korisnici su dužni Ministarstvu finansija dostavljati tromjesečne operativne planove za izvršenje Budžeta 15 dana prije početka tromjesečja. Tromjesečni planovi su okvirni planovi.
- (2) Budžetski korisnici su dužni Ministarstvu finansija do 25. u tekućem mjesecu dostaviti prijedlog mjesečnog operativnog plana za sljedeći mjesec po ekonomskim kodovima utvrđenim u Budžetu za budžetskog korisnika.
- (3) Ako budžetski korisnik Ministarstvu finansija ne podnese prijedlog mjesečnog operativnog plana u roku iz stava (2) ovog člana, mjesečni operativni plan za tog budžetskog korisnika utvrđuje Ministarstvo finansija.

Član 8.

(Korištenje odobrenih sredstava)

- (1) Budžetski korisnici ne mogu stvarati obaveze iznad iznosa odobrenog operativnog budžeta putem operativnih planova za tog budžetskog korisnika.
- (2) Rashodi i izdaci svakog budžetskog korisnika ne mogu prelaziti iznose alociranih budžetskih sredstava odobrenih za svaki mjesec ili drugi vremenski period koje je utvrdilo Ministarstvo finansija, osim uz saglasnost Ministarstva finansija.
- (3) Ministar finansija ima pravo rješenjem obustaviti od izvršenja odluku koja je u suprotnosti sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.102/13, 9/14 - Ispravka, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) i ovim zakonom.
- (4) Korisnici doznačenih transfera ili zajmova dužni su resornom ministarstvu dostaviti izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.
- (5) U slučaju da korisnici iz stava (4) ovog člana ne dostave izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, neće imati pravo aplicirati za dodjelu sredstava u narednoj fiskalnoj godini.
- (6) U slučaju da korisnici iz stava (4) ovog člana ne dostave izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, resorna ministarstva i drugi budžetski korisnici sa čije pozicije je izvršena isplata su dužni Budžetskom inspektoratu dostaviti zahtjev za budžetski nadzor o namjenskom utrošku sredstava.

Član 9.

(Dinamika izvršavanja Budžeta)

Budžet se izvršava po slijedećoj dinamici:

- a) servisiranje vanjskog i unutrašnjeg duga Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Kanton),
- b) povrati više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda po rješenjima Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine i drugih organa,
- c) plaće, doprinosi, porezi i naknade zaposlenima,
- d) izdaci za materijal i usluge,
- e) tekući transferi,
- f) kapitalni transferi i
- g) izdaci za nabavku stalnih sredstava i ostali rashodi i izdaci.

Član 10.

(Sredstva tekuće rezerve)

- (1) Sredstva tekuće rezerve planirana u Budžetu koriste se za nepredviđene namjene za koje u Budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu planirana dovoljna sredstva jer ih pri planiranju Budžeta nije bilo moguće predvidjeti.
- (2) Sredstva tekuće rezerve iz stava (1) ovog člana mogu iznositi najviše do 3% planiranih prihoda bez namjenskih prihoda, vlastitih prihoda i primitaka Budžeta.
- (3) O raspodjeli sredstava tekuće rezerve odlučuje Vlada na prijedlog Ministarstva finansija, a u skladu s kriterijima za upotrebu sredstava tekuće rezerve, utvrđenih u Odluci o kriterijima za raspodjelu sredstava iz tekuće rezerve Budžeta.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, korištenje sredstava tekuće rezerve do 25.000 KM kvartalno može odobriti premijer Kantona.
- (5) O korištenju sredstava tekuće rezerve Ministarstvo finansija podnosi Vladi tromjesečno izvještaj, a Vlada polugodišnje izvještava Skupštinu Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Skupština Kantona).
- (6) Korisnik sredstava tekuće rezerve dužan je podnijeti izvještaj o utrošku sredstava, a neutrošeni dio odobrenih sredstava vratiti u tekuću rezervu.
- (7) Odluka o utrošku sredstava tekuće rezerve objavljuje se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Član 11.

(Prijenos neutrošenih sredstava)

Ako se u toku godine na osnovu propisa smanji nadležnost budžetskog korisnika, zbog čega se smanjuju i sredstva ili ako se ukinе budžetski korisnik, neutrošena sredstva za njegove rashode i izdatke prenose se u tekuću rezervu ili budžetskom korisniku koji preuzima njegove poslove, o čemu odluku donosi Vlada.

Član 12.

(Uplata javnih prihoda i platne transakcije)

- (1) Svi prikupljeni i naplaćeni javni prihodi koji pripadaju Budžetu uplaćuju se na depozitni račun za prikupljanje javnih prihoda Kantona Sarajevo.
- (2) Obavljanje platnih transakcija vrši se preko transakcijskih računa koji su u sastavu JRT.
- (3) Potpisnici naloga platnih transakcija putem računa iz st. (1) i (2) ovog člana mogu biti: premijer Kantona, ministar finansija, pomoćnik ministra finansija za Trezor ili lica iz Ministarstva finansija koja ovlasti ministar finansija.

Član 13.

(Prijenos aproprijacija)

- (1) Odobrene aproprijacije za fiskalnu godinu mogu se koristiti do 31. januara naredne godine.
- (2) Aproprijacije se mogu prenositi u narednu fiskalnu godinu za finansiranje kapitalnih projekata iz posebnih fondova.
- (3) Aproprijacije se mogu prenositi u narednu fiskalnu godinu za finansiranje višegodišnjih kapitalnih ulaganja iz usvojenih programa javnih investicija, a koji su iskazani u tabeli pregleda višegodišnjih kapitalnih ulaganja. Iste se prenose pod uslovom da se nastavlja realizacija ulaganja koje se finansira iz Budžeta, a na osnovu zahtjeva budžetskog korisnika koji se dostavlja Ministarstvu finansija nakon završetka fiskalne godine. Uz zahtjev za prijenos neutrošenih sredstava za višegodišnja kapitalna ulaganja dostavlja se detaljno obrazloženje implementacije programa ulaganja, kao i razlozi i dokumentacija za eventualno kašnjenje u realizaciji istih.
- (4) Na prijedlog Ministarstva finansija, odluku o prijenosu neutrošenih sredstava za višegodišnja kapitalna ulaganja zbirmo za sva kapitalna ulaganja donosi Vlada do 15. marta. Na osnovu navedene odluke, Ministarstvo finansija će putem operativnog budžeta staviti na raspolaganje neutrošene iznose sredstava za višegodišnja kapitalna ulaganja budžetskim korisnicima.
- (5) Neutrošena sredstva za višegodišnja kapitalna ulaganja mogu se, uz dato obrazloženje budžetskih korisnika iz stava (3) ovog člana, usmjeriti za finansiranje višegodišnjih kapitalnih ulaganja u narednoj fiskalnoj godini.

Član 14.

(Vlastiti prihodi, donacije, transferi, namjenski prihodi i primici)

- (1) Budžetski korisnici mogu koristiti vlastite prihode, donacije i transfere prema izvještaju Ministarstva finansija koji im se dostavlja do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.
- (2) Budžetski korisnici mogu koristiti vlastite prihode, donacije, namjenske prihode, transfere i primitke na način i po postupku utvrđenom zakonima, uredbama i drugim podzakonskim aktima.
- (3) Vlastiti prihodi, donacije, transferi, namjenski prihodi i primici koji nisu planirani u Budžetu, a ostvare se u toku godine ili se ostvare u većem iznosu od plana u Budžetu, na prijedlog budžetskog korisnika unositi će se i raspoređivati odlukom Vlade i postaju sastavni dio Budžeta, a odluka će se objaviti u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".
- (4) Donacije, transferi, namjenski prihodi i primici koji nisu utrošeni u 2024. godini razgraničavaju se i po usvajanju godišnjeg obračuna Budžeta Kantona Sarajevo za 2024. godinu (u daljnjem tekstu: Budžet za 2024. godinu) odlukom Vlade unose se u Budžet naredne godine.
- (5) Nadležna ministarstva i drugi budžetski korisnici odgovorni su za planiranje, prikupljanje i uplaćivanje vlastitih prihoda u Budžet.

Član 15.

(Uplata i trošenje)

- (1) Vlastiti prihodi, donacije, transferi i namjenski prihodi uplaćuju se na depozitni račun Budžeta.
- (2) Primici se uplaćuju na transakcijski račun Kantona Sarajevo.

- (3) Vlastiti prihodi moraju se utrošiti do kraja budžetske godine, a neutrošeni vlastiti prihodi postaju javni prihod Budžeta naredne godine.

- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana vlastiti prihodi koje ostvari Univerzitet u Sarajevu i njegove organizacione jedinice, a neutroše se u 2025. godini mogu se prenijeti u naredne tri fiskalne godine, a neutrošeni dio vlastitih prihoda nakon isteka tri fiskalne godine postaju javni prihod Budžeta, izuzev vlastitih prihoda uplaćenih za sticanje naučnog stepena doktorata nauka, prihodi od naučnoistraživačkog rada fakulteta, prihodi od projekata i prihodi od specijalizacija.
- (5) Univerzitet u Sarajevu i njegove organizacione jedinice mogu koristiti vlastite prihode za izmirenje plaća i naknada troškova zaposlenih, doprinosa i posebnih naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda u iznosu 20% od planiranih a naplaćenih vlastitih prihoda koje ostvare u toku budžetske godine i razgraničenih vlastitih prihoda iz prethodnih godina.

Član 16.

(Povrat sredstava)

- (1) Ukoliko se naknadno utvrdi da je isplata iz Budžeta izvršena nezakonito ili nenamjenski, budžetski korisnik sa čije pozicije je plaćanje izvršeno dužan je odmah zahtijevati povrat sredstava na JRT.
- (2) Za iznos nenamjenski utrošenih sredstava u prethodnoj godini budžetskom korisniku umanjit će se budžetska sredstva za iznos nenamjenskog utroška sredstava, u godini u kojoj je utvrđeno nenamjensko korištenje sredstava.
- (3) Ako se budžetskim nadzorom utvrdi da su sredstva Budžeta korištena suprotno zakonu, ministar finansija će donijeti rješenje o povratu sredstava na JRT.
- (4) Pogrešno ili više uplaćeni prihodi na depozitni račun u tekućoj godini vraćaju se uplatiocima sa depozitnog računa na teret tih prihoda za tekuću godinu, a pogrešno ili više uplaćeni prihodi na depozitni račun iz prethodnih godina i pogrešno uplaćeni prihodi na transakcijski račun vraćaju se uplatiocima sa transakcijskih računa iz sredstava planiranih u razdjelu Ministarstva finansija, sa pozicije drugi tekući rashodi.
- (5) Ministar finansija na osnovu uvjerenja ili rješenja nadležnog kontrolnog organa odobrava povrat više ili pogrešno uplaćenih prihoda.
- (6) Povrat više ili pogrešno uplaćenih vlastitih prihoda, neutrošenih u prošloj godini izvršit će se sa transakcijskog računa iz sredstava planiranih u razdjelu Ministarstva finansija, sa pozicije drugi tekući rashodi.
- (7) Rješenje o odobravanju povrata više ili pogrešno uplaćenih prihoda donosi ministar finansija ili lice koje ovlasti ministar finansija, a na osnovu zahtjeva budžetskog korisnika.
- (8) Rješenje o odobravanju povrata prihoda od naknada koje ostvaruju budžetski korisnici obavljanjem svoje osnovne djelatnosti donosi ministar finansija, a na osnovu zahtjeva budžetskog korisnika i akta budžetskog korisnika kojim je utvrđeno pravo na povrat uplaćene naknade.

Član 17.

(Preraspodjela sredstava)

- (1) Ministarstvo finansija jednom kvartalno može na zahtjev budžetskog korisnika donijeti odluku o preraspodjeli

rashoda i izdataka u okviru budžeta odobrenog za budžetskog korisnika, a najviše do 10% ukupno odobrenih rashoda i izdataka za tog budžetskog korisnika.

- (2) Obim i vrstu rashoda i izdataka za preraspodjelu sredstava utvrdiće ministar finansija.
- (3) Uz zahtjev za preraspodjelu odobrenih sredstava, budžetski korisnik mora priložiti odgovarajuću dokumentaciju na osnovu koje se Ministarstvu finansija daju na uvid razlozi za dodatnim sredstvima na budžetskoj stavci koja se povećava do kraja godine, odnosno razlozi za smanjenje odobrenih budžetskih stavki.
- (4) U okviru odobrenog Budžeta, preraspodjela sredstava iznimno je dozvoljena između budžetskih korisnika o čemu odlučuje Vlada na prijedlog Ministarstva finansija.
- (5) Budžetski korisnik koji je u Budžetu u sastavu resornog ministarstva dužan je uz zahtjev za preraspodjelu sredstava iz st. (1) i (4) ovog člana Ministarstvu finansija dostaviti saglasnost tog ministarstva za navedenu preraspodjelu.

Član 18.

(Sredstva za plaće i naknade)

- (1) Sredstva za plaće osiguravaju se budžetskim korisnicima na osnovu zakona i propisa kojima su regulisane plaće i naknade, a isplata se vrši do visine sredstava planiranih u Budžetu za te namjene.
- (2) Osnovica za obračun plaća u iznosu 400 KM utvrđuje se za budžetske korisnike kojima se plaće propisuje Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 5/19, 40/22 i 6/25) ili njegovim evetualnim izmjenama.
- (3) Osnovica za obračun plaća za ostale budžetske korisnike utvrđuju se u skladu sa potpisanim Kolektivnim ugovorima između Vlade i sindikata, Sporazumima o osnovici za obračun plaća potpisanim između Vlade i sindikata i drugim važećim propisima kojima se regulišu plaće budžetskih korisnika Kantona.
- (4) Vlada utvrđuje bod za obračun plaće za budžetske korisnike iz st.(2) i (3) ovog člana u iznosu 1,00.
- (5) Osnovica za obračun plaća i bod za obračun plaća iz st. (2), (3) i (4) ovog člana primjenjuje se od 01.01.2025.godine.
- (6) Budžetski korisnici su dužni pomoćnim operativnim centrima (POC) i Ministarstvu finansija dostavljati rješenja o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika u roku od osam dana od dana zasnivanja, odnosno prestanka radnog odnosa, kao i rješenja o prekovremenom radu do kraja tekućeg mjeseca.
- (7) Kontrolu platnih razreda i koeficijenata utvrđenih u rješenjima iz stava (6) ovog člana vršit će Glavni operativni centar (GOC).
- (8) Prekovremeni rad zaposlenika može trajati najviše osam sati sedmično, o čemu odlučuje rukovodilac rješenjem.
- (9) Ukoliko se u roku iz stava (6) ovog člana ne dostavi rješenje, Ministarstvo finansija neće vršiti obračun plaće i naknade zaposlenom.
- (10) Sredstva sa pozicije "Naknade troškova zaposlenih" doznačavat će se korisnicima u skladu s važećim propisima.
- (11) Naknade za ugovorene usluge za rad u komisijama, grupama, savjetima, timovima i drugo, planirane na pozicijama tekući izdaci izvršavat će se u skladu s

Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela koje obrazuje Vlada Kantona Sarajevo i rukovodioci kantonalnih organa državne službe.

Član 19.

(Izvršavanje sredstava budžeta)

Utrošak planiranih bruto plaća i naknada troškova zaposlenih, izdataka za materijal i usluge, transferi za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda iz prethodnog perioda, izdataka za otplate dugova, kao i planiranih tekućih transfera i kapitalnih izdataka i kapitalnih transfera, izvršavat će se u skladu sa članom 4. ovog zakona.

Član 20.

(Nabavka roba, radova i usluga)

- (1) Budžetski korisnici su dužni da se, u postupku nabavke roba, radova i usluga pridržavaju Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", br. 39/14, 59/22 i 50/24), kao i procedura i postupaka propisanih podzakonskim aktima.
- (2) Ministarstvo finansija obustaviće unos obaveza i plaćanja ukoliko se utvrdi da nije provedena procedura iz stava (1) ovog člana, za čiju zakonitost je odgovoran budžetski korisnik.

Član 21.

(Prijenos tekućih transfera)

Sredstva tekućih transfera, izuzev transfera pojedincima, prenosiće se u skladu sa odobrenim operativnim planovima, zavisno od priliva sredstava u Budžet.

Član 22.

(Sredstva za finansiranje političkih partija, koalicija, nezavisnih kandidata, parlamentarnih grupa i udruženja)

- (1) Sredstva namijenjena za finansiranje političkih partija, koalicija političkih partija, nezavisnih kandidata i parlamentarnih grupa u Skupštini Kantona, raspoređuju se tako da se:
 - a) 30% sredstava dijeli jednako svim političkim partijama, odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate,
 - b) 60% sredstava dijeli prema broju poslaničkih, odnosno delegatskih mandata, koje svaka politička stranka, koalicija političkih stranaka, odnosno nezavisni kandidat, ima u trenutku dodjele mandata, a parlamentarnim grupama prema broju poslaničkih mandata,
 - c) 10% od ukupnog iznosa raspoređuje se parlamentarnim grupama srazmjerno broju poslaničkih, odnosno delegatskih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom polu.
- (2) Sredstva za finansiranje udruženja izvršavaće se u okviru budžetskog korisnika na osnovu Javnog poziva, a po kriterijima koji su utvrđeni propisom Vlade, osim ukoliko je ovo pitanje propisano posebnim zakonom za pojedine oblasti.
- (3) Prije objave javnog poziva potrebno je obezbijediti operativna sredstva putem tromjesečnog operativnog budžeta.
- (4) Sredstva tekućih transfera pojedincima i neprofitnim organizacijama dodjeljivaće se pojedinačnim odlukama, a u skladu s propisom Vlade.

Član 23.

(Korištenje Sredstava na razdjelu 10. glava 03. Kabinet predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo)

Sredstva utvrđena na razdjelu 10. glava 03. Budžeta, pozicije: "Tekući transferi neprofitnim organizacijama", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 24.

(Korištenje sredstava na razdjelu 11. glava 01. Kabinet premijera Kantona Sarajevo)

Sredstva utvrđena na razdjelu 11. glava 01. Budžeta, pozicije: "Transferi vjerskim zajednicama" i "Transfer Međureligijskom vijeću", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 25.

(Korištenje sredstava na razdjelu 11. glava 12. Ured Vlade Kantona Sarajevo za dijasporu)

Sredstva utvrđena na razdjelu 11. glava 12. Budžeta, pozicije: "Tekući transferi neprofitnim organizacijama" i "Tekući transferi u inostranstvo", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 26.

(Korištenje sredstava na razdjelu 12. Ministarstvo pravde i uprave)

Sredstva utvrđena na razdjelu 12. Budžeta, pozicije: "Tekući transferi drugim nivoima vlasti fondovima", "Subvencije javnim preduzećima - JP Televizija Kantona Sarajevo", "Drugi tekući rashodi", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 27.

(Korištenje sredstava na razdjelu 13. Ministarstvo za boračka pitanja)

Sredstva utvrđena na razdjelu 13. Budžeta, pozicije: "Transfer za podsticaj zapošljavanja branilaca i članova njihovih porodica", "Jednokratne pomoći boračkoj populaciji", "Mjesečni transferi boračkoj populaciji", "Sredstva za zdravstvenu zaštitu boračke populacije", "Troškovi rente i uređenja za boračku populaciju", "Tekući transferi za očuvanje tekovina OOR 92-95iNOR 41-45", "Realizacija projekata od interesa za boračku populaciju u saradnji sa neprofitnim organizacijama", "Kapitalni transferi za očuvanje tekovina OOR 92-95iNOR 41-45", "Pomoć za rješavanje stambenih potreba boračke populacije", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 28.

(Korištenje sredstava na razdjelu 13. glava 02. Javna ustanova "Memorijalni centar Sarajevo").

Sredstva utvrđena na razdjelu 13. glava 02. Budžeta, pozicije: "Nabavka zemljišta za proširenje "Memorijalnog centra Sarajevo", "Nabavka građevina za Memorijalni centar Sarajevo", "Nabavka opreme za Memorijalni centar Sarajevo", "Sanacija i rekonstrukcija spomen obilježja, memorijalnih i spomeničkih kompleksa", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 29.

(Korištenje sredstava na razdjelu 14. Ministarstvo saobraćaja)

Sredstva utvrđena na razdjelu 14. Budžeta, pozicije: "Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima", "Subvencije javnim preduzećima", "Kapitalni transferi gradu i općinama", "Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama", "Kapitalni transferi javnim preduzećima", "Izdaci za nabavku

stalnih sredstava", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 30.

(Korištenje sredstava na razdjelu 14. glava 02. Ministarstvo saobraćaja - Direkcija za puteve)

Sredstva utvrđena na razdjelu 14. glava 02. Budžeta, pozicije: "Izgradnja saobraćajnica na području Kantona Sarajevo", "Nabavka opreme za saobraćajnu infrastrukturu" i "Rekonstrukcija, rehabilitacija i investiciono održavanje puteva i mostova", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 31.

(Korištenje sredstava na razdjelu 17. glava 02. Ministarstvo unutrašnjih poslova - Uprava policije)

Sredstva utvrđena na razdjelu 17. glava 02. Budžeta, pozicije: "Nabavka opreme", "Nabavka specijalne opreme (vojne i policijske) - Uprava policije", "Nabavka radarskih sistema", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 32.

(Korištenje sredstava na razdjelu 18. Ministarstvo privrede)

Sredstva utvrđena na razdjelu 18. Budžeta, pozicije: "Pretvaranje nepoljoprivrednog u poljoprivredno zemljište", "Podrška projektima neprofitnih organizacija", "Izrada lovno gospodarskih osnova i naknade šteta od divljači - zakupnine lovišta", "Organizacija privrednih i sajamskih manifestacija", "Fond podrške privredi zbog posljedica izazvanih korona virusom i elementarnim nepogodama", "Podsticaji u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji", "Unapređenje zdravstvenog stanja životinja", "Poticaj razvoju male privrede", "Infrastrukturno uređenje i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa poduzetničkih zona na području Kantona Sarajevo i sufinansiranje projekata općinskih poslovnih inkubatora", "Zaštita vodotoka i inundacionih područja", "Kapitalni projekti iz šumarstva", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 33.

(Korištenje sredstava na razdjelu 20. Ministarstvo zdravstva)

Sredstva utvrđena na razdjelu 20. Budžeta, pozicije: "Prevenција, očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva Kantona Sarajevo", "Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje javnih zdravstvenih ustanova Kantona Sarajevo", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 34.

(Korištenje sredstava na razdjelu 21. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje)

Sredstva utvrđena na razdjelu 21. Budžeta, pozicije: "Tekući transferi pojedincima", "Tekući transferi neprofitnim organizacijama - predškolsko i osnovno obrazovanje", "Tekući transferi neprofitnim organizacijama - srednje obrazovanje", "Tekući transferi neprofitnim organizacijama - pomoćne usluge u obrazovanju", "Nabavka stalnih sredstava u obliku prava", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 35.

(Korištenje sredstava na razdjelu 22. Ministarstvo kulture i sporta)

(1) Sredstva utvrđena na razdjelu 22. Budžeta, pozicije: "Tekući transferi pojedincima iz oblasti sporta", "Tekući transferi pojedincima iz oblasti kulture", "Tekući transferi gradu i općinama", "Tekući transferi neprofitnim organizacijama iz oblasti sporta i inkluzija", "Tekući transferi neprofitnim organizacijama iz oblasti kulture i inkluzija", "Kapitalni transferi gradu i općinama iz oblasti sporta", "Kapitalni transferi gradu i općinama iz oblasti

kulture", "Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama iz oblasti kulture", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana Ministarstvo kulture i sporta će za sredstva sa pozicija:

- a) "Temeljna udruženja naroda BiH od posebnog značaja za Kanton Sarajevo" zaključiti ugovore o grant sredstvima za Bošnjačku zajednicu kulture "Preporod", Hrvatsko kulturno društvo "Napredak", Srpsko prosvjetno i kulturno društvo "Prosvjeta", Jevrejsko kulturno-prosvjetno i humanitarno društvo "La Benevolencija", Vijeće kongresa bošnjačkih intelektualaca "VKBI", Hrvatsko narodno vijeće BiH "HNV" i Srpsko građansko vijeće Pokret za ravnopravnost u BiH "SGV".
- b) "JU ustanove kulture-Historijski muzej BiH, Umjetnička galerija BiH, Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH, Biblioteka za slijepa i slabovidna lica BiH, Kinoteka BiH", zaključiti ugovore o grant sredstvima u skladu sa Zakonom o privremenom preuzimanju sufinansiranja institucija kulture i obrazovanja čiji je osnivač BiH ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 17/24).

Član 36.

(Korištenje sredstava na razdjelu 23. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice)

Sredstva utvrđena na razdjelu 23. Budžeta, pozicije: "Zaštita porodice sa djecom", "Zaštita civilnih žrtava rata", "Socijalna zaštita", "Raseljena lica i izbjeglice", "Sufinansiranje materijalnih troškova i podrška radu KJU "Gerontološki centar", "Tekući transferi: Udruženju slijepih Kantona Sarajevo, Udruženju distrofičara Kantona Sarajevo, Udruženju oboljelih od multiple skleroze Kantona Sarajevo, Udruženju paraplegičara, kvadriplegičara i dječije paralize Kantona Sarajevo, Udruženju gluhih Kantona Sarajevo, Udruženju oboljelih od poliomijelitisa, povrede mozga i kičmene moždine Kantona Sarajevo, Udruženju osoba sa cerebralnom paralizom Kantona Sarajevo, Udruženju za podršku osobama sa intelektualnim teškoćama Kantona Sarajevo "Oaza", Udruženju invalida rada Kantona Sarajevo", "Sufinansiranje rada javnih kuhinja", "Socijalni projekti", "Izrada strategije demografskog razvoja", "Sistemska saradnja sa dijasporom", "Nabavka građevina", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 37.

(Korištenje sredstava na razdjelu 33. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša)

Sredstva utvrđena na razdjelu 33. Budžeta, pozicije: "Opšte mjere zaštite okoliša", "Podrška organima uprave i neprofitnim organizacijama iz oblasti komunalne djelatnosti i zaštite okoliša", "Finansiranje troškova iz segmenta zajedničke i individualne komunalne potrošnje", "Energijska efikasnost i zaštita okoliša", "Stambeni razvoj", "Izgradnja i rekonstrukcija komunalnih objekata i infrastrukture kojim upravljaju KJKP-a", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 38.

(Korištenje sredstava na razdjelu 35. Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo)

Sredstva utvrđena na razdjelu 35. Budžeta, pozicije: "Tekući transferi Gradu i općinama", "Tekući transferi pojedincima", "Tekući transferi neprofitnim organizacijama i

inkluzija - visoko obrazovanje", "Tekući transferi neprofitnim organizacijama - nauka", "Kapitalni transferi Gradu i općinama", "Izgradnja kampa "Marš mira", "Izgradnja Akademije scenskih umjetnosti", "Nabavka opreme", "Nabavka stalnih sredstava u obliku prava" i "Rekonstrukcija i investiciono održavanje", koristeće se po programima koje donosi Vlada.

Član 39.

(Program utroška sredstava)

- (1) Budžetski korisnici obavezno predlažu Vladi programe utroška sredstava iz čl. 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34, 35, 36., 37. i 38. ovog zakona.
- (2) Bitni elementi programa su: naziv programa, svrha programa, kriteriji za raspodjelu sredstava, visina sredstava, izvori sredstava, kategorija korisnika sredstava te način i rokove izvještavanja.
- (3) Budžetski korisnici obavezno uključuju načela rodno odgovornog budžeta u programe utroška i izvještaje o utrošenim sredstvima Budžeta iz čl. 23., 24., 25., 26., 32., 33., 34., 35., 36., 37. i 38. ovog zakona.
- (4) Budžetski korisnici kod kojih su planirani tekući transferi dužni su obavijestiti krajnje korisnike tekućih transfera da uključe rodni aspekt prilikom rasporeda sredstava tekućih transfera, kao i prilikom izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava.
- (5) Izvještaj o dodjeljenim sredstvima sa listom korisnika kojima su sredstva dodijeljena, budžetski korisnici su dužni objaviti na svojoj web stranici.

Član 40.

(Upravljanje sredstvima u okviru programa o utrošku sredstava)

Resorna ministarstva osiguravaju transparentnost i efikasnost upravljanja budžetskim sredstvima u svojim programima utroška sredstava iz čl. 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. i 38. ovog zakona.

Član 41.

(Računovodstvo)

- (1) Svi budžetski korisnici dužni su voditi evidenciju pomoćnih knjiga i to: ulaznih faktura, izlaznih faktura, blagajne, stalnih sredstava, kredita, plaća, sitnog inventara, dnevnih i knjigu potraživanja.
- (2) Budžetski korisnici koji se prijavljuju kao PDV obveznici obavezni su voditi posebne evidencije pomoćnih knjiga za ulazne i izlazne fakture, u kojima je prikazan ulazni i izlazni PDV.

Član 42.

(Primjena propisa, priznavanje prihoda i primitaka i rashoda i izdataka)

- (1) Ministarstva i drugi budžetski korisnici su obavezni primjenjivati budžetsko računovodstvo i Računovodstvene politike za budžetske korisnike i Trezor Kantona.
- (2) Prihodi i primici priznaju se samo u onom periodu kada su mjerljivi i raspoloživi, odnosno kada su uplaćeni na JRT.
- (3) Rashodi i izdaci priznaju se u onom periodu kada je obaveza nastala.

IV. ZADUŽIVANJE I UPRAVLJANJE DUGOM, FINANSIJSKOM I NEFINANSIJSKOM IMOVINOM

Član 43.

(Zaduživanje i upravljanje dugom)

- (1) Kanton može stvoriti obaveze po osnovu zaduživanja u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i

Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14 - Ispravka, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) i Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 86/07, 24/09, 44/10 i 30/16) i njegovim eventualnim izmjenama.

- (2) Sve obaveze koje čine dug Kantona imaju jednak status i prioriteta su obaveza Kantona za plaćanje.
- (3) Zaduživanje se može provesti inostranom i /ili domaćem tržištu novca i kapitala.
- (4) Za upravljanje dugom Kantona nadležno je Ministarstvo finansija.
- (5) U 2025. godini Kanton će se dugoročno zadužiti na domaćem finansijskom tržištu u visini do 96.148.680 KM, a kod ino kreditora u visini do 151.967.991 KM.
- (6) Obaveze iz osnova tekućih otplata duga iznose 67.320.649 KM (glavnica).

Član 44.

(Upravljanje imovinom)

- (1) Budžetski korisnik koji stekne nekretninu, obavezan je u roku od 30 dana od dana sticanja podnijeti zahtjev s potrebnom dokumentacijom Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Pravobranilaštvo) radi podnošenja prijedloga za upis nekretnine u zemljišne knjige.
- (2) Pravobranilaštvo će sastaviti zemljišnoknjižni prijedlog i isti podnijeti nadležnom sudu radi upisa nekretnine u zemljišne knjige.
- (3) Budžetski korisnik je dužan u roku 30 dana od dana dobivanja dokaza o upisu u zemljišne knjige svojim operativnim jedinicama dostaviti isti radi evidentiranja u Glavnoj knjizi Trezora.

Član 45.

(Upis i evidentiranje nekretnina u Glavnu knjigu trezora)

- (1) Kada budžetski korisnik stiče nekretninu bez naknade, Pravobranilaštvo podnosi zemljišnoknjižni prijedlog za upis nekretnine po prethodno dobijenoj saglasnosti od Vlade.
- (2) Budžetski korisnik je dužan u roku 30 dana od dana dobivanja dokaza o upisu u zemljišne knjige nekretnine iz stava (1) ovog člana svojim operativnim jedinicama dostaviti isti radi evidentiranja u Glavnoj knjizi Trezora.

Član 46.

(Vođenje evidencije o imovini)

- (1) Kada se sredstva Budžeta koriste za sanaciju, dokapitalizaciju ili kao udio u sredstvima pravnog lica, Kanton postaje vlasnikom u tim pravnim licima srazmjerno ulozenim sredstvima.
- (2) Imovinu iz vlasništva Kantona iz stava (1) ovog člana upisuje njen korisnik u svojoj evidenciji, a pravna lica upisuju Kanton kao vlasnika srazmjernog dijela kapitala.
- (3) Evidenciju o imovini i vlasničkim udjelima iz st. (1) i (2) ovog člana vode korisnici i Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša preko Uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, a nalog s adekvatnom dokumentacijom, dostavljaju operativnoj jedinici radi finansijske evidencije imovine u Glavnoj knjizi Trezora.

V. FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Član 47.

(Podnošenje periodičnih konsolidovanih izvještaja)

Ministarstvo finansija dužno je podnositi Vladi na razmatranje periodične konsolidovane finansijske izvještaje za budžet Kantona, općina i Grada Sarajeva (u daljem tekstu: Grad) u roku 40 dana po isteku obračunskog perioda, a za period od 1. januara do 31. decembra prethodne godine do 25. aprila tekuće godine.

Član 48.

(Podnošenje periodičnih izvještaja o izvršavanju Budžeta)

- (1) Budžetski korisnici dužni su dostaviti periodične izvještaje za periode: od 1. januara do 31. marta, od 1. januara do 30. juna i od 1. januara do 30. septembra Ministarstvu finansija u roku 20 dana po isteku obračunskog perioda, a za period od 1. januara do 31. decembra prethodne godine do 28. februara tekuće godine, sa obrazloženjem koje se odnosi na programske rezultate izvršavanja Budžeta i godišnji obračun svog finansijskog plana za prethodnu godinu.
- (2) Ministarstvo finansija dužno je podnositi Vladi na razmatranje periodične izvještaje o izvršavanju Budžeta za periode iz stava (1) ovog člana u roku 40 dana po isteku obračunskog perioda, a za period od 1. januara do 31. decembra prethodne godine do 25. aprila tekuće godine.

Član 49.

(Podnošenje periodičnih izvještaja općina, Grada i vanbudžetskih fondova)

- (1) Općinske i Služba za finansije Grada dužne su dostaviti periodične izvještaje Ministarstvu finansija u roku 20 dana po isteku obračunskog perioda, a za period od 1. januara do 31. decembra prethodne godine do 5. marta tekuće godine.
- (2) Periodične izvještaje o izvršenju finansijskih planova vanbudžetski fondovi dostavljaju resornim ministarstvima i Ministarstvu finansija u roku 20 dana po isteku obračunskog perioda, a za period od 1. januara do 31. decembra prethodne godine do 5. marta tekuće godine.
- (3) Ministarstvo finansija periodične izvještaje o izvršenju budžeta Kantona, općina i Grada dostavlja Federalnom ministarstvu finansija u roku 30 dana po isteku obračunskog perioda, a za period od 1. januara do 31. decembra prethodne godine do 15. marta tekuće godine.

Član 50.

(Godišnji obračun)

- (1) Budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi obavezni su izraditi godišnji obračun za prethodnu godinu i potpisan i ovjeren od strane certificiranog računovođe i rukovodioca budžetskog korisnika predati Finansijsko-informatičkoj agenciji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FIA).
- (2) Budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi obavezni su jedan primjerak godišnjeg obračuna za prethodnu godinu, ovjerenog od strane FIA-e, dostaviti Ministarstvu finansija i nadležnim institucijama u skladu sa zakonom i drugim propisima, najkasnije do kraja februara tekuće godine.
- (3) U slučaju da budžetski korisnik završni godišnji obračun ne podnese pravovremeno, ministar finansija ima pravo privremeno obustaviti odobrenje rashoda sve dok se ne izvrši prijem godišnjeg obračuna.

Član 51.

(Godišnji izvještaj)

- (1) Općinske i Gradska služba za finansije dužne su dostaviti računovodstvene godišnje izvještaje Ministarstvu finansija do 5. marta tekuće godine za prethodnu godinu.
- (2) Vanbudžetski fondovi dostavljaju svoje godišnje izvještaje resornim ministarstvima i Ministarstvu finansija do 5. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 52.

(Dostavljanje godišnjih izvještaja Federalnom ministarstvu finansija)

Ministarstvo finansija dostavlja godišnje izvještaje za budžete općina i Grada, godišnji izvještaj za budžet Kantona Federalnom ministarstvu finansija do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 53.

(Dostavljanje izvještaja Vladi i Skupštini Kantona)

- (1) Ministarstvo finansija dužno je pravovremeno dostaviti Vladi izvještaj o izvršavanju budžeta za prethodnu godinu koji Vlada podnosi na usvajanje Skupštini Kantona u roku šest mjeseci od završetka fiskalne godine.
- (2) Izvještaj o izvršavanju Budžeta izrađuje se u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.102/13, 9/14 - Ispravka, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) i njegovim eventualnim izmjenama.

Član 54.

(Izvještaji o utrošku kreditnih i grant sredstava razvojno - investicionih projekata)

- (1) Resorna ministarstva koja su nadležna za implementaciju razvojno-investicionih projekata finansiranih iz kredita, grantova, sufinansiranjem iz Budžeta, vlastitim učešćem i drugih izvora, dužna su kvartalno dostavljati izvještaje Ministarstvu finansija o utrošku sredstava obuhvaćenih planom za 2025. godinu, po projektima i periodima.
- (2) Resorna ministarstva dužna su po zahtjevu Ministarstva finansija dostaviti dokumentaciju o namjenskom korištenju kreditnih sredstava.
- (3) Po završetku projekta resorna ministarstva obavezna su Vladi podnijeti završni izvještaj o projektu prema Instrukciji za propisivanje metodologije za podnošenje završnog izvještaja o završetku projekta ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/13).

Član 55.

(Razmatranje izvještaja o poslovanju vanbudžetskih korisnika)

Vlada, na prijedlog resornog ministarstva, dva puta godišnje razmatra izvještaje o poslovanju vanbudžetskih korisnika.

VI. BUDŽETSKI NADZOR, KONTROLA I REVIZIJA BUDŽETA

Član 56.

(Budžetski nadzor, interna kontrola i revizija Budžeta)

- (1) Nadzor zakonitosti, pravovremenosti i namjenskog korištenja sredstava iz Budžeta vrši budžetska inspekcija na način utvrđen Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.102/13, 9/14 - Ispravka, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) i Uredbom o budžetskom nadzoru u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/14).

- (2) Budžetski korisnici su obavezni urediti sistem interne kontrole u skladu s međunarodnim standardima interne kontrole i organizovati internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 47/08 i 101/16).
- (3) Reviziju Budžeta vrši Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u skladu sa zakonom.

VII. TRANSPARENTNOST I JAVNOST BUDŽETA

Član 57.

(Transparentnost i javnost)

U cilju obavještanja javnosti o upravljanju javnim prihodima, periodični i godišnji izvještaji o izvršavanju Budžeta objavljivat će se na službenoj stranici Ministarstva finansija u roku od deset dana od dana njihovog podnošenja.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

Član 58.

(Kazne)

Novčanom kaznom bit će kažnjeno za prekršaj odgovorno lice budžetskog korisnika, odgovorno lice vanbudžetskog fonda, nosilac izvršne vlasti Kantona, Grada ili općine, nadležan za budžet ili drugo odgovorno lice, u skladu sa kaznenim odredbama Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.102/13, 9/14 - Ispravka, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22).

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

(Donošenje provedbenih akata)

Ovlašćuje se ministar finansija, da uz saglasnost Vlade, o provedbi ovog zakona donosi pravilnike, uputstva, naredbe i druge akte.

Član 60.

(Primjena Zakona)

- (1) Na pitanja koja nisu regulisana ovim zakonom, primjenjivat će se Zakon o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.102/13, 9/14 - Ispravka, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22).
- (2) U slučaju da drugi zakoni i propisi sadrže odredbe o načinu izvršavanja budžeta i pravima i obavezama korisnika budžetskih sredstava koje su u suprotnosti sa ovim zakonom, primjenjivaće se odredbe ovog zakona.

Član 61.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a primjenjivaće se od 01. januara 2025. godine.

Broj 01-02-10280/25
28. marta 2025. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Skupštine Kantona Sarajevo
Elvedin Okerić, s. r.

Na osnovu člana 18. stav 1. tačka b), a u vezi sa čl. 12., 13. i 14. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), člana 30. i 20a. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/04, 56/05 - Ispravka, 70/07, 9/10, 90/17, 29/22 i 60/24), člana 5. stav (2), člana 9. stav (2), člana 10. st. (2) i (3), člana

Član 18.

Nadležnosti Skupštine

Skupština Kantona:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;
- b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;
- c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;
- e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;
- f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadležnosti;
- g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;
- j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;
- k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;
- l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;
- m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabranih poslanika.

Skupština zasijeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovníkom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovníkom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili ka'njen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadležnosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).